

VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK

VESTNIK

Murska Sobota, 28. junija 1990 • Leto XLII • Št. 24 Cena 7,70 din

ANATOMIJA
NEKEGA ODSTOPA

stran 5

MURINO VODSTVO OSTAJA

V torek popoldan je zasedal delavski svet našega največjega in tačas najplivnejšega podjetja, Mure iz Murske Sobotice. Druga točka dnevnega reda je bila usodnega pomena za nadaljnji razvoj (celo obstoj?) firme, ki so jo v zadnjih dneh pretresali številni ekscesi, ki so doživeli vrhunec od ponujenem odstopu generalnega direktorja Boža Kuhariča in celotnega 23-članskega strokovnega kolegija. Delavski svet je o ponujenem razpravljal in sprejel sklep, da odstop zavrnejo. Mura ima tako zagotovljeno kontinuiteto delovanja, še zdaleč pa to ne pomeni, da so nekoč izredno močnemu kolektivu zagotovljeni mirni in lahkotni dnevi.

Drugi sklepi delavskega sveta so: nadaljnje izpolnjevanje planskih obvez, pri čemer se naj poveča delovna disciplina tako delavcev v režiji kot proizvodnih; SDK je zadolžen za preverjanje polletnega poslovanja in Murine bilance, politika naj se odstrani iz podjetja, s tem v zvezi se povečuje vloga sindikata; direktorje tovarn in člane KPO je potrebno voliti po rezultatih dela in ne po pripadnosti kakršnikoli stranki; uvaža se disciplinski postopek proti hujskačem štrajka, direktorji Murinih tovarn imajo pooblastilo, da o dogajanju in seji delavskega sveta informirajo vse poslovne partnerje, tudi tuje.

Kaj je iz teh sklepov mogoče izluščiti? Murino vodstvo je dobilo težko pričakovano potrditev zaupanja delavcev (od 35 delegatov v delavskem svetu jih je bilo 31 proti odstopu, 4 pa niso glasovali, ker so hkrati člani kolegija, kar poenostavljeno pomeni, da je dobilo vodstvo soglasno podporo vseh v Muri), v katerega po burnih dogodkih in izsiljenih sestankih ni več dodobra verjelo. V pogovoru z Božom Kuharičem smo zvedeli, da sam nikoli ni izgubil vere v večino delavcev in da še vedno verjame, da bodo Murine težave obvladali sami, znotraj tovarniških zidov. Obenem je dejal, da je pri UNZ zahteval uradno preiskavo v zvezi z izvorom in namenom alarmantnih govoric, za katere sodi, da so podjetju povzročile veliko škodo doma in na tujem, čeprav kakšnega konkretnega prenehanja sodelovanja s strani tujih partnerjev za zdaj še ni. Obenem je Kuharič priznal, da bi tako radikalen kadrovski premik (nameravani odstop) lahko pomenil za podjetje tragedijo. In to ne zaradi prenehanja dela zdajšnjih vodilnih, pač pa zaradi občutljivosti tujih partnerjev, ki jim posebej veliko pomeni tudi medosebno poznavanje in zaupanje.

Upajmo torej, da je s tem neslavna epizoda v življenju Mure končana. Svoje morata reči še SDK in UNZ, ta čas pa že kar pregovorno pridni in vestni Murini delavci spet kot občajno izpolnjujejo predvsem izvozne obveze. Konec koncev je na isti seji delavski svet za okrog 20 odstotkov zvišal plače za junij, že jutri pa se začne Murin kolektivni dopust. Srečno torej, Mura!

Bojan Peček

TURIZEM NA NOVIH POTEH

23. junija je bila v Mariboru volilna skupščina Turistične zveze Slovenije. Za njenega predsednika so ponovno izvolili dr. Marjana Rožiča, med petnajstimi člani izvršilnega odbora je tudi Andrej Gerencner, predsednik soboške občinske turistične zveze, ki bo v slovenski zastopal interese Pomurja.

Kljub pomanjkljivosti ima razvoj turizma v Pomurju velike možnosti, ki se ponujajo ob novih razmerjih med evropskimi regijami in odpiranju vzhodnih dežel. K povezovanju sodi tudi izdaja turističnega prospekta, ki prikazuje Pomurje, Gradiščansko, Žalsko in Železno županijo na Madžarskem. Za napredek v turizmu pa ni dovolj le prospekt, ampak so pomembni zlasti razvojni programi turistične dejavnosti. Verjetno se bo turizem v prihodnje razvijal v tako imenovani mehki obliki; drugačen bo, kot je sedaj množični turizem. Pri tem gre predvsem za drobno turistično ponudbo in posebne programe, prilagojene zahtevam različnih ljudi. Ravno za tak turizem pa ima Pomurje velike možnosti.

Rade B.

VROČINA NARAŠČA, KMETOM PA PREKIPEVA

Bolj ko se bliža žetev, bolj se dviga temperatura med pridelovalci pšenice. V nasprotju s prejšnjimi leti je bila tokrat zaščitna cena znana že pred žetvijo, prav ta pa je med pridelovalci spodbudila največ polemik, predvsem pa ostrih kritik, saj tako kmetje kot družbena kmetijska gospodarstva trdijo, da ne pokriva niti pridelovalnih stroškov. Zato so zahteve, da vlada spremeni zaščitno ceno, čedalje glasnejše, nekatere grožnje pa pridelovalci tudi že uresničujejo.

Tudi v Pomurju so prvi snopi že padli, saj kmetje žanjejo jedrnat, vse pa je nared tudi za žetev pšenice. Nared, kar se tiče samega spravila, medtem ko mnoga vprašanja ostajajo še nerешena. Če so v preteklih letih kmetijski minister in odgovorni za odkup pridelka prihajali pred žetvijo v Pomurje zato, da bi kmetje prepričali, naj oddajo tržne presežke, in sproti preverjali, kako uresničujejo pogodbeno obveznost, je stanje zdaj povsem drugačno. Slovenski kmetijski minister dr. Jože Osterc je v spremstvu svojega kolega iz vlade Maksa Bastla, ki je odgovoren za tržišče in splošne gospodarske zadeve, ter Ivana Omana iz slovenskega predsedstva v začetku tedna sicer prišel v Pomurje, vendar na povabilo občinske podružnice Slovenske kmečke zveze Murska Sobota. Drugačna pa je bila tudi sestava udeležencev posveta, saj so na njem prevladovali kmetje, predstavniki zadrug in občinskih oblastnih organov pa so bili gostje. Pa tudi kmetov tokrat ni bilo potrebno prepričevati, da pšenico prodajo, saj bo te letos dovolj in prej obstaja bojazen, če jo bodo sploh lahko prodali. Dodaten problem je namreč, kako zagotoviti sredstva,

saj bomo letos v Sloveniji za odkup vseh tržnih presežkov potrebovali okrog 200 milijonov dinarjev. Žitarji potrebnih sredstev nimajo, tudi likvidnost poslovnih bank ni rožnata, iz republiških sredstev za pospeševanje kmetijstva pa bodo komaj zagotovili razliko med zaščitno in odkupno ceno. Slednja še vedno ni dokončana, saj republiška vlada vztraja pri 2,50 dinarja za kilogram, pridelovalci pa zahtevajo več. V Kmetijski zadrugi Panonka so celo izračunali, da jih stane kilogram pšenice ob 10-odstotni akumulaciji in ob povprečnem pridelku 5 in pol tone kar 3,18 dinarja.

Medtem ko vojvodinski kmetje grozijo z zaporo cest in gro-

nje tudi že uresničujejo, so s pozivi k podobnim dejanjem vse glasnejši tudi pomurski in slovenski kmetje. Pa ne le zaradi nizke odkupne cene pšenice, pač pa tudi zaradi drugih neurejenih vprašanj v kmetijstvu. Soboška in ljutomerska podružnica slovenske kmečke zveze sta že pozvali odgovorne v republikah, da od zvezne vlade zahtevajo takojšnjo ustavitev uvoza mesa in mlečnih izdelkov ali uvedbo zaščitnih carin. S tem, kar se dogaja zdaj, po mnenju slovenskih kmetijcev koplje grob slovenski in tudi jugoslovanski živinoreji. Če bo zvezna vlada ostala gluha za njihove zahteve, jim ne bo preostalo drugega, kot da uporabijo silo. Pri tem so omenjali zaporo vseh mejnih prehodov oziroma njihovo blokado s traktorji in kmetijsko mehanizacijo, kar pa bi lahko imelo usodne posledice za naš turizem.

Tudi najodgovornejši predstavniki slovenskega kmetijstva kmetov niso prepričali, da bi se

razmere že kaj kmalu spremenile. Težave v gospodarstvu so namreč takšne, da sredstev povsod primanjkuje, in tudi 400 milijonov dinarjev, kolikor jih bodo letos v Sloveniji namenili za najrazličnejše kompenzacije v kmetijstvu, težav ne bo rešilo. Vendar kmetje so vztrajni in pravijo, da jim je zmanjkalo potrpežljivosti. Preveč dohodka se je v preteklosti odlilo iz kmetijstva in ne želijo biti več panoga, ki bo reševala socialno problematiko. Medtem ko so vsi drugi dvigovali cene, so jih kmetom za njihove izdelke predpisovali, kmetijstvo pa je obubožalo do takšne mere, da mu bo ostala le beraška palica. Po drugi strani pa kmetov tudi nihče ne vpraša, kako so sposobni plačevati svoje obveznosti. Najboljši zgled za to so prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki jih večina povprečnih kmetij enostavno več ne zmore. In zato ne preseneča, če je kmetom začela vreti kri.

Ludvik Kovač

SLAVKO AVSENIK V NEDELJSKI KUHINJI

Ka stišimo za Avsenka, vedno pomislimo na najpopularnejši slovenski narodnozabavni ansambel, ki je slovensko pesem prinesel v svet, po njem pa se ogledajo tudi mnogi podobni ansambli v tujini. Vodja ansambla Slavko Avsenik bo v nedeljo, 1. julija, zasedel v Nedeljski kuhinji Radia Murska Sobota, na voljo pa bo tudi poslušalcem. Slavko prihaja v sobotno radijsko studio direktno iz Mladene, s čim pa bomo lahko poslušali med 10.30 in 12.00 uro.

Pa se je iztekel. Kviz 10 sekund, ki je pol leta privabljal poslušalce Radia Murska Sobota, se je končal s finalno prireditvijo, ki je na letališče v Rakičan privabila staro in mlado. Videli in slišali so lahko marsikaj. Od poldneva do polnoči so se vrstili različni nastopi, tako na odru kot v zraku. In tako je bilo vse skupaj videti iz ptičje perspektive. Kako pa je bilo na trdnih tleh, pa si ogledajte v foto-reportaži na zadnji strani

10 sekund — od poldneva do polnoči

ARMENSKI NAROD SE ZAHVALJUJE ZA POMOČ

Armenski narod se s plaketo zahvaljuje vsem Pomurcem, ki so jim tako ali drugače pomagali ob katastrofalnem potresu, ki jih je prizadel 7. decembra 1988. Zaradi tega plaketa, ki je bil podpiran s strani Občinske organizacije Rdečega križa, edina občinska organizacija v Sloveniji. Plaketo so v Sloveniji prejeli še nekatere delovne organizacije in združenja.

Plaketo prejmejo v soboški občini organizirala Občinska organizacija Rdečega križa in nekdanja Socialistična zveza delovnega ljudstva, denar in drugo materialno pomoč pa so krajevne skupnosti in krajevne organizacije nakazovale na posredni biro račun republike in zbirno mesto v Ljubljani.

STAVBNO
POHIŠTVO

okna-vrata
lesna
sloveni gradec
LIP KONJICE
SLOVENSKE KONJICE

30%

DO 20. JULIJA
V PRODAJALNAH

KURIVO
MURSKA SOBOTA

LES-POHIŠTVO

BELTINCI

Potrošnik

Vestnikov koledar
od 28. junija do 4. julija
28. junij, četrtek, Irena
29. junij, petek, Peter, Pavel
30. junij, sobota, Emilija
1. julija, nedelja, Bogo
2. julija, ponedeljek, Oto
3. julija, torek, Tomaž
4. julija, sredo, dan borca

Od četrtega od zahoda poslabšanje s padavinami, deloma z nevihtami. Do konca tedna bo nestalno vreme s popoldanskimi nevihtami.

Pregovora za ta teden:

Ce julija so hladni, mokri dnevi, bodo prazni sodi in hlevi. Ce Cirila in Metoda (5. julij) dež pere, orehe in kostanj z drevesa obere.

VREME

Le dvajset sekund je bilo časa, kot je povedala neka preživela priča tiste strahotne noči. Reuterjev posnetek kaže ranjenca iz Zendžana, ki ga je potres zravnal z zemljo. Iranska organizacija Rdečega polmeseca je zaprosila vlade po svetu za pomoč z zdravili, vitamini in zdravniško opremo. Svet se je takoj odzval. V Teheran je prišlo 180 francoskih zdravnikov, pomaga pa tudi RK Slovenije. Zabeležili so preko sto potresnih sunkov in brez strehe je ostalo 400 tisoč ljudi.

Borčevski pogledi na Rog

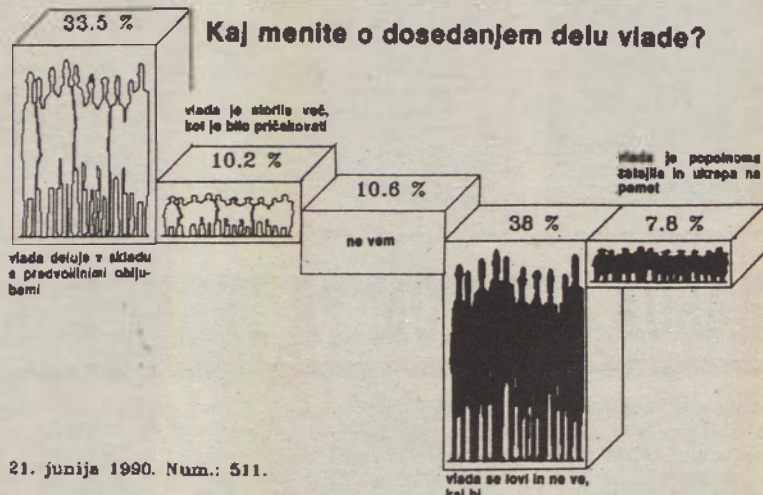
Delegacija slovenske borčevske organizacije je na pogovoru s predsednikom predsedstva Slovenije Milanom Kučanom in članom predsedstva Ivanom Omanom razgrnila poglede borcev na spominjsko slovesnost, ki bo 8. julija na Rogu. Ivan Dolničar, predsednik borčevske organizacije je dejal, da se bodo borci slovesnosti udeležili le, če bo to simbolni pokop vseh mrtvih na Rogu, ne samo domobrancev in če bo jasno poudarjeno, da nima narodnoosvobodilni boj, ki se je v Sloveniji končal 15. maja 1945, nič skupnega s poznejšim pobojem domobrancev.

Borčevska organizacija se zavzema za vsestransko osvetlitev vseh neraziskanih strani naše vojne in poveljne zgodovine, nasprotuje pa trditvi, da je bila NOB državljanska in ne osvobodilna vojna. Na posvetu je bila izražena tudi misel, da bi bilo morda vseeno prav ustanoviti nekakšno borčevsko stranko, saj sedaj borčevskih interesov ne zastopa nobena stranka.

Nova madžarska ustava

Na Madžarskem so sprejeli vrsto dopolnil k ustavi. Nove ustavne formulacije določajo, da je Republika Madžarska neodvisna, demokracija, pravna država pod tradicionalno rdečo-belo-zeleno zastavo. Predsednika države bo volil parlament, čeprav je bilo pred tem zbranih okoli 200 tisoč podpisov z zahtevo, da naj bi prvega človeka države izvolili vsaki pet let na referendumu. Za pravice narodnostnih in etničnih manjšin bo skrbelo posebno poverjenstvo pri parlamentu. Ni sprejet novi ustavi tudi amandma, ki je predvideval, da bi po en predstavnik osmih manjšin prišel v parlament. Po novi ustavi ne bo nihče omejeval podjetniških pravic in svobodne konkurence, vse lastniške oblike pa bodo pred zakonom enake.

Javnost o vladi, zapletih v skupščini...

Telraz 20.in 21. junija 1990. Num.: 511.

LJUBLJANA, 22. junija — Slovenska javnost ima — sodeč po naši zadnji anketi — precej deljeno mnenje o delu vlade, ki je v pičem mesecu in pol vendar potegnila nekaj odločnih potez — odpovedala plačevanje v zvezni sklad za nerazvite, razbremenila gospodarstvo, odprla kočevsko območje, poživila svojo mednarodno dejavnost. Tretjina anketiranih tako sodi, da vlada dela v skladu s predvolilnimi obljubami.

mi, dobra desetina celo, da presega njihova pričakovanja. Na drugi strani pa 38 odstotkov anketiranih meni, da se vlada še loti in ne ve, kaj bi, dobrih deset odstotkov pa je še ne zna ali želi (je še prezgodaj) ocenjevati. Takih, ki menijo, da je vlada popolnoma zatajila in da ukrepa na pamet pa je le 7,8 odstotka.

SLAVA PARTLIČ

Avstrijci ne marajo tujcev

Dejstvo je, da zelo velik odstotek avstrijskega prebivalstva ni nemškega porekla. To je pač usledina monarhijske. In prav zaradi tega je v Avstriji že ves čas prve in druge republike močno asimilacijsko vzdušje. Trenutno vlada pri sosedih nekakšen preplah zaradi velikega imigracijskega pritoka iz vzhodnoevropskih dežel. Ta bojazen je botrovala uvedbi vizumov za Romune, v zraku pa je podobna grožnja tudi za Poljake.

Nedavna raziskava javnega mnenja je pokazala, da si 72 odstotkov vprašanih od odpiranja Avstrije Vzhodu ne obeta nič dobrega, 71 odstotkov anketirancev pa je menilo, da se bo s tem močno povečal kriminal. Takšno razpoloženje podpihuje tudi avstrijski bulvarski tisk, ki namerno pozablja zapisati, da vzhodnjaki ob nakupih v Avstriji pušajo v tej deželi na milijarde šilingov.

Drnovšek o nekaterih aktualnih vprašanjih

Član predsedstva SFRJ dr. Janez Drnovšek je v pogovoru z novinarji in uredniki Dela ocenil in osvetlil nekatere žgoče probleme in aktualna vprašanja v Jugoslaviji. Glede pobud Slovenije in Hrvaške za konfederativno ureditev države je Drnovšek dejal, da bo zvezna vlada v kratkem pripravila »odcepitveni zakon«, ki naj bi bil pač zadnji izhod, v kolikor ne bi bilo mogoče pripraviti takega dogovora s katerim bi se vsi strinjali. Po Drnovškem takšen zakon trenutno najbolj forsirajo v Srbiji.

Na vprašanje glede preseli-

tve orožja iz teritorialne obrambe v vojaška skladišča je Drnovšek dejal, da nihče danes ne razmišlja o kakšni »okupaciji« Slovenije. Vso zadevo v Sloveniji po nepotrebnem zaostrejo in potencirajo. V sodobnem svetu, ki ga karakterizira popuščanje napetosti in razoroževanje, je nesmiselno razmišljati, da na suverenost Slovenije lahko vpliva način skladiščenja nekaj pušk.

Glede tečaja dinarja je član predsedstva SFRJ dr. J. Drnovšek dejal, da tečaja ne moremo spreminjati, ker bi devalvi-

ranje načelo kredibilnost vsega programa in postavilo pod vprašaj konvertibilnost dinarja. Doslej je bilo mogoče s censijskimi potezami narediti veliko več kot z racionalizacijo in drugim podjetniškim prizadevanjem.

To je v zadnjem obdobju v veliki meri uspavalo slovensko gospodarstvo, da je preveč sloanelo na finančnih spekulacijah. Drnovšek je tudi dejal, da pri sodelovanju z novo slovensko oblastjo nima nobenih težav, dogovarja pa se z njo zlasti o opredeljevanju novih odnosov v državi.

Iz Ljubljane piše

Sodeč po poročilih s tiskovne konference predsednika republiškega komiteja za energetiko dr. Mihe Tomšiča se je slovenska vlada odločila zapreti jedrsko elektrarno v Krškem. Če je to res, potem se v Sloveniji začneja partijska pokra na vse ali nič. Vlada bo jedrsko elektrarno zaprla ali pa bo morala priznati, da je ugriznila v prekisto jabolko.

Toda če vladi ne bo uspelo zapreti objekta, bo morala zaradi tega nositi posledice, ki so, zelo poenostavljeno povedano, naslednje — ali bo moral odstopiti minister za energetiko ali pa cela vlada. Tako je to namreč v demokraciji, na katerega se tako radi sklicujemo.

A preden se sploh začne postopek za zapiranje elektrarne, bo morala slovenska vlada odgovoriti na nekaj vprašanj, ki zanimajo tako tiste, ki so za zaprtje, kot tiste, ki so proti njemu. V času, ko podjetja padajo kot domine

ZAPRETI ALI NE ZAPRETI

in ko se vsak dan povečuje število nezaposlenih, socialno ogroženih ljudi, zapira vlada podjetje, ki ekonomsko dobro posluje. Zato bosta morala Tomšič in Mencinger povedati slovenskemu narodu, zakaj vlada želi zapreti ekonomsko dobro stoječi objekt.

Minister Tomšič zatrjuje, da gre pri zaprtju elektrarne za politično vprašanje. Prvaka slovenske in hrvaške politike, dr. Jože Pučnik in dr. Franjo Tudman, zatrjujeta, da imata obe vodstvi veliko skupnega pri najpomembnejših vprašanjih. In prav krška jedrska elektrarna je največji skupni slovensko-hrvaški objekt. Tudman je v odgovoru Televiziji Slovenija jasno povedal, da je hrvaško stališče o zaprtju elektrarne drugačno od slovenskega, še bolj jasen je bil predsednik hrvaške vlade Stipe Mesić med obiskom kolektiva Eletrogospodarstva Hrvaške. Slovenski predlog za zaprtje elektrarne pa podpirajo na avstrijskem Koroskem. Ali to pomeni, da je pri odločanju za ali proti za slovensko vlado pomembnejše, kaj o tem menijo Haider in njegovi, kot dr. Tudman in HDZ?

Zelo zanimivo bo videti, kako bo ravnala slovenska vlada, ko bo treba konkretno ukrepati pri nadomeščanju energetskih virov, od finančnega zagotovila, lokacije za prihodnjo termoelektrarno do zgraditve velikih daljnovodov, ki bodo pomenili hud poseg v naravo. Prav zanimivo bo, kako bodo takrat reagirali zeleni...

In če se je slovenska vlada res odločila zapreti jedrsko elektrarno, naj to hitro dokaže z dvema dejanjema. Za zaprtje elektrarne potrebujemo trajno odlagališče za visoko radioaktivne odpadke. Priprave na graditev odlagališča za nizko in srednje radioaktivne odpadke potekajo že nekaj let in srečni bomo, če bomo ta objekti dobili do leta 1996. Vlada mora torej nemudoma sprožiti postopek za graditev trajnega odlagališča visoko radioaktivnih odpadkov. V predvolilnem času smo slišali, da se bomo o morebitnem zaprtju jedrske elektrarne odločili z referendumom. Če se je torej vlada odločila elektrarno zapreti, naj takoj začne priprave na referendum.

Močno dvomim, da ima slovenska vlada, ki jo pestijo hujše in pomembnejše stvari, kot je zapiranje objekta, ki po mnenju mednarodnih strokovnjakov varno obratuje, še čas in voljo za ukvarjanje z zapiranjem jedrske elektrarne.

IVAN KRASKO

Koliko kdo za vojsko

Izdatki za vojsko naj bi letos znašali 2,4 milijarde dolarjev. S tem denarjem naj bi bila Jugoslavija na dnu lestvice glede na denar, ki ga porabijo na vojska v evropskih državah. Jugoslavijo stane vojak 9918 ameriških dolarjev, Italijo 33.537, Španijo 21.582, Nizozemsko 151.026, Švedsko 13.848, Belgijo 35.135, Grčijo 12.376, Švico 114.418, Avstrijo 26.588.

Po uradnih podatkih je dala Sovjetska zveza leta 1988 za vojsko 32.65 milijarde dolarjev. Toda Mihail Gorbačov je pred nedavnim izjavil, da so znašali lani izdatki za vojsko 124 milijard dolarjev, ker da stroške zanjo krijejo poleg vojnega ministrstva tudi proračuni mnogih drugih ministrstev.

RAZJARJENI VOJVODINCI

V Vojvodini se je dvignil trušč, v katerem so kmetje zahtevali, naj jim država vrne 5.500 oralov njiv. Vojvodinski kmetje pravijo, da je do 5.500 katastrskih oralov država prila po ne poštenu poti. Jugoslavija je podpisnica skoraj vseh deklaracij o človekovih pravicah in se zelo zavzema za pravice drugih narodov in narodnosti, zato bi se spodobilo, da se končno začne ukvarjati tudi z varovanjem pravic in svobod svojih državljanov. »Naj rdeči vrnejo vzeto! Kaj pa drugega. Obesali so nas kot okrasek na zastavo, saj naj bi bila srp in kladivo ozroma kmet in delavec brata. Seveda ni nikakršnega bratstva več.«

Delovna skupina kmetov iz Subotice in Kanjiže se je odkopala do podatkov, da je bilo od 250 kmetov Subotice, Kanjiže, Bačke Topole, Ade in drugih mest v severni Vojvodini 20 odstotkov konfiscirano skoraj celotno premoženje (zemlja, vina, stavbe, inventar). V tem dejanju kolektivizacije je bilo na zaporno kazen obsojenih 173 moških in 37 žensk, ki so ostali na rešetkami skupno 206 let. Šest ljudi se sploh ni vrnilo s prostajanja kazni, medtem ko tistih, ki so napravili samoposilstvo niso evidentirali. Poleg tega je bilo 162 kmetov prisiljenih leta 1953 prodati državi okoli 220 oralov zemlje.

Vojvodinski kmetje mahajo s papirji o odvzeti in nacionalizirani zemlji in pravijo, da verujejo, da bo država spoštovala to dejstvo, če pa ne bo tako, se bodo obrnili tudi na mednarodna sodišča.

»Saj mi kmetje smo znani kot pravdarji. Če bo treba, pri dal tudi zadnjo paro, da bi si zagotovili pravico do zemlje, bi dal ženo komu drugemu kot njivo. Oče mi je pripovedoval, kako so njegovega očeta vodili po vasi, na vratu pa mu je bila parola: Jaz sem kulak, vaški delomrzneži pa so ga pretepali. Tako smo prišli v komunizem,« pravi Pavle Josimov iz Paliča.

JUGOSLOVANSKI PREBLISKI

Dimitrij Rupel: »Hočemo biti enakopravni z drugimi narodi in čemo, da Srbi predstavljajo Slovenijo v Evropi.« (Borba — Beograd)

Tisti, ki niso dosegli nebes, upajo, da se bo tudi pekel dimenziral. (Dnevnik — Nov Sad)

Opoziciji gre za oblast, ne za Srbijo. (Politika — Beograd)

Neki beograjski književnik, sicer profesionalni cink, ke v Srbiji so četniške, edino demokratska stranka je komunistična. (Nedeljnjak Dalmacija — Split)

globus

TEHERAN — Iran je prizadej zaustaviti potres. Po prvih podatkih je bilo okoli 29.000 mrtvih in 30.000 ranjenih.

BONN — Zahodnonemška skupščina tag in vzhodnonemška skupščina se z večino glasov izrekla za nemške meje s Poljsko na Odr in Ni.

MADRID — Romunski premijer Petre Roman je za špansko televizijo izjavil, da so bile v najnovejšem terorizmu v Romuniji vpletene sile bive vojske službe Securitate.

PARIZ — Romunski flota gosteje uporabljajo Jugoslavijo za prehodno državo, iz katere v primeru ilegalno potujejo v Francijo, piše France Soir.

MOSKVA — Na nekem mostu skem pokopališču so oskrbnili ske spomenike. Neznani stonilci spomenike z oljnato barvo kljukaste križe.

PRAGA — Na pobudo skupine žavljancov so po vojni že tretjič navili društvo prijateljev Društvo bo skrbelo za pogled na tradicionalno dobrih odnosov CSFR in Jugoslavijo.

BRUSELJ — Zaradi svojih krog so začasno prepovedali izvoz iz Belgije. Najhuje so prizadej ski rejci, ki imajo 90 odstotkov milijona svinj v Belgiji.

PRAGA — Od 1. julija bodo škofski cariniki poostri na mejnih prehodih. Turisti, ki do prišli v državo bodo dajali tistih predmetov, ki jih ne bodo nesti čez mejo.

STOCKHOLM — Avstrija je zale, da je 61 odstotkov sedanjih vladnih politikov popustljiva do beguncev in tujcev.

NEW YORK — Ameriški ni minister D. Cheney je da naj bi ZDA v naslednjih tih zmanjšali izdatke za vojno trtno.

BUDIMPEŠTA — Po več letih so ponovno odprli kmetijsko borzo, ki je hkrati prva Vzhodni Evropi. Prva borza pešti je bila ustanovljena.

ATENE — Zaradi suše v Grce začasno prepovedali uporabe za pranje avtomobilov, pločnikov in zalivanje vrtov. kršitelje znašajo 700 dolarjev mesece zapore.

globus

»Ljudem dati možnost, da se izkažejo!«

S temi besedami je delegat DPZ Danilo Tirš na zasedanju zborov SO Gornja Radgona pomiril duhove glede izvolitve Branka Kaučiča — Izvoljen 7-članski S na čelu z Antonom Tropenauerjem

Delegati gornjeradgonske občinske skupščine se tudi na zasedanju skupnem zasedanju so izneverili tradiciji in so izvolili red dopolnili še s predstavniki. Le-te so dobesedno deževali. Najprej se je glasil Franc Škrobar, delegat zboru združenega dela, ki je izvolil o veliki škodi, ki jo na površini 300 hektarjev vinogradi povzroča divjad. Predlagal je, da skupščina naloži izvršeno svetlo, da zbere potrebne podatke in poskrbi za povečanje strel srnjadi. V imenu sindikata je spregovoril Jože Lesek, sekretar občinskega sveta, ki je zavezal za iskreno in tvor- socelovanje z novim izvršnim svetom. »Tudi v tem mandatu obdobju se bodo po- zvali tistih določil sloven- skih ustave, ki nam dovoljujejo, da nas obvezujejo, da bomo v prihodnosti, ko bo šlo za socialne in ekonomske pravice delav- cev, prihajali v občinsko skup- ščino s konstruktivnimi pobu- dami, predlogi in stališči, za kar pričakujemo razumeva- nje.«

Zanimiva je bila tudi pobu- la delegatke v zboru združenega dela Irena Petek-Ferenc, da pripravijo podroben pregled prihodnjega stopnja iz dohodka in bruto osebnih dohodkov ter prihodnjave z enakim obdobjem prejšnjega leta. Zanimalo jo je, ali so se ti prispevki v občini, ki jo pestijo velike gospodarske krize, plačevali in ali so se res posojala delovnim orga- nizacijam in po kakšnih obrest- nih merah. Prav tako delegat na zboru Franc Fašalek pa je postavil dilemo, komu je kot predstavnik kmetijske zadruge iz Kmečke zveze, na listi katere je bil, odgovoren. To dilemo je

povezal s tem, ko je Kmečka zveza podprla predlaganega kandidata za člana IS, njegova kmetijska zadruga pa ne. Šlo je za Branka Kaučiča, kmeta iz Gornjih Ivanjcev, s čigar kan- didaturo se nista strinjala dose- danji predsednik IS Janko Sla- vič in inž. agronomije Janko Rihtarič, ki sta menila, da bi v občinski vladi morali imeti bolj kvalificiranega zastopnika kmetov in kmetijstva. Duhove je pomiril delegat DPZ Danilo Tirš, rekoč: »Težko je ocenje- vati kandidata za IS, predno je lahko sploh kaj naredil. Lju- dem je treba dati možnost, da se izkažejo in jih potem kritizi- rati, če ne bo kaj v redu, pa jih lahko tudi odpokličemo!«

S tajnim glasovanjem je Branko Kaučič, nepoklicni član občinskega izvršnega sveta, od- govoren za kmetijstvo, vendar- le dobil potrebno večino gla- sov. Poleg predsednika Antona Tropenauerja so novoizvoljeni poklicni člani IS še podpred- sednik Zlatko Erlih, predsed- nik komiteja za družbeno načr- tovanje in družbenoekonomski razvoj, ki bo hkrati odgovoren za gospodarstvo in negospo- darstvo, Janez Brunčič, pred- sednik komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora, in Daniel Verzel, direktor Uprave za družbene prihodke. Nepo- klicna člana bosta tudi Slavko Lončarič (drobno gospodar- stvo) in Andreja Satler (turizem in gostinstvo). Za sekretarja občinskega izvršnega sveta so imenovali Zvonka Brenčiča, predstojnika nekaterih oddel- kov pa bo mandatar predlagal na naslednji seji zborov SO. Ob tej priložnosti so izvolili za predsednika DPZ Janka Slavi- ča, dosedanjega predsednika občinskega izvršnega sveta.

Milan Jerše

Lendavski socialdemokrati ustanavljajo podjetje

Tako so sklenili na programsko-volilni konferenci občinskega odbora — Večja na- slonitev na delavski sloj — Namesto Brigitte Koren novi predsednik Borut Topličar

V Lendavi je bila v soboto zve- čer programsko-volilna konfe- renca občinskega odbora Social- demokratske zveze, ki so se je udeležili tudi predstavniki krš- čanskih demokratov, socialistov in zelenih, navzoč pa je bil tudi sekretar slovenskih socialdemo- kratov Erik Modic. O delu in uspehih lendavskih socialdemo- kratov od ustanovitve (24. febru- arja 1989) do danes je poročala dosedanja predsednica Brigita Koren, ki je izrazila veliko zado- voljstvo ob volilnih rezultatih. Imeli so skupno listo s krščanski- mi demokrati, s katerimi so si za- gotovili kar 9 od 20 delegatskih mest v občinskem družbenopoli- tičnem zboru, od tega so 4 dele- gati Socialdemokratske zveze. Poleg tega so iz njihovih vrst iz-

voljeni predsednik občinske vla- de, predsednik družbenopoli- tičnega zbora, podpredsednik zbo- ra KS in predsednik lendavskega Demosa.

Na konferenci so izvolili novo 9-člansko predsedstvo in za predsednika Socialdemokratske zveze Lendava Boruta Topličar- ja. Sprejeli so tudi statut in pro- gram stranke, v katerem so dali poseben poudarek pridobivanju članstva in popularizaciji stran- ke, naslonitvi na delavski sloj in sodelovanju pri ustanavljanju neodvisnih sindikatov. V gospo- darstvu pa so za zaustavitev kme- mičnih obratov, ki močno one- snažujejo okolje, uveljavitev podjetniške in trgovske dejavno- sti, davčne olajšave za podjetni-

ke, razvoj domače obrti, izenači- tev položaja delavca in kmeta, proti gradnji hidroelektrarn na reki Muri in preverjanje kakovo- sti voda.

Zelo zanimiva pa je gotovo pobuda o ustanovitvi podjetja, ki bi opravljalo posredniške posle za zunanje sodelavce. Med dru- gim razmišljajo o združniških in kooperacijskih poslih za podjet- nike, za katere bi opravljali fi- nančne in računovodske posle, prodaji in nakupu nepremičnin ter o razširitvi vidocet v lendav- ski občini, kjer bi delovali kot nekakšen mladinski servis. Meni- li pa so, da ni nujno, da bi bil ustanovitelj tega podjetja občin- ski odbor Socialdemokratske zveze.

Milan Jerše

ZASEDANJE SKUPŠČINE OBČINE LENDA

KONČNO OBČINSKA VLADA

V petek je bila v Lendavi najprej redna, nato pa še slovesna seja občinske skupščine — Za zdaj 8-članski izvršni svet

Vsi trije zbori skupščine obči- ne Lendava štejejo 60 poslancev, vendar jih je bilo tokrat navzočih le 50. Največ jih je manjkalo v družbenopolitičnem zboru (5), nato v zboru združenega dela (4) in naposled v zboru krajevnih skupnosti (1). Posamezni zbor ima 20 poslanskih mest. Pa tudi sicer tokratno zasedanje ni bilo tako živo. Ali to pomeni, da za- četno zavzemanje že na začetku pojenjuje?

Osrednja točka dnevnega reda je bila volitev občinskega izvrš- nega sveta. Za zdaj ga sestavlja 8 članov, kar je 5 manj, kot pa je štela prejšnja občinska vlada. Vsi predlagani člani so bili izvoljeni in dobili (od 50 možnih) takole število glasov: Alojz Jerebic, predsednik, 43, Štefan Gjerkeš, podpredsednik, 44, Helena Kra- mar 40, Marija Stanisavljevič 45, Miran Lovrin 48, Franc Žižek 47. Ti bodo poklicni člani, saj so si- cter predstojniki posameznih ob- činskih upravnih organov, razen predsednika seveda. Nepoklicna člana pa sta dva: Angela Hozjan,

ki je dobila 47 glasov, in Stefan Matjašec, 39 glasov.

Čeprav so močno zredčili dne- vni red, ker se je naglo bližala ura slovesne seje, so vendarle sprejeli pobude nekaterih dele- gatov. Od teh je prav gotovo naj- pomembnejši poziv poslanca Jo- žeta Balaška, ki je govoril v mad- žarskem jeziku, naj novi izvršni svet čimprej skliče direktorje de- lovnih organizacij, kajti stanje v podjetjih je izredno hudo. Pobu- da bo izpolnjena, čeprav ni mo- goče pričakovati, da se bodo raz-

mere (samo zaradi tega) spreme- nile čez noč.

Na slovesni seji občinske skupščine pa sta govorila pred- sednik Ciril Pucko in predstavi- ca madžarske narodnostne skup- nosti Maria Pozsonacs. Tam so tudi podelili pisna priznanja ob- čine Lendava, ki so jih dobili: Kovinoplastika Jožice in Viktor- ja Ketterja iz Čentibe, Štefan Tratnjek, direktor Gidosa, obrat Toka v Žižkih in Rajko Stupar iz Trimlinov.

Š. S.

SOBOŠKI PRENOVITELJI PRITEGUJEJO ČLANSTVO

Najmočnejša stranka v občini za natančno evidenco — Različni prispevki za članstvo v stranki — Razne obli- ke organiziranja — Tudi opozicijski časopis ali revija

ZKS—Stranka demokrati- čne prenoje iz Murske Sobote, ki je na volitvah dobila blizu 20 odstotkov glasov in je tako ena najmočnejših strank v soboški občini, se je te dni lotila nekaterih akcij, s katerimi želi v svoje vrste pri- dobiti čimveč članov. Pregled nad članstvom je zdaj nepo- poln in pomanjkljiv, zato so vsem dosedanjim članom bi- vse ZK poslali dopis z evi- denčnim listom, s katerim se lahko vsakdo odloči za višino prispevka stranki. Kot je zna- no, so osnovne organizacije ZKS—SDP v podjetjih uki- njene, odpravljen je odtego- vanje članarine pri izplačilu osebnega dohodka, od števila naročnikov pa bo odvisno,

kako bo z nameravano izdajo opozicijskega časopisa ali re- vij.

V prihodnje naj bi poleg krajevnega organiziranja član- nov ZKS—Stranke demokra- tične prenoje pri vodstvu stranke organizirali še razne druge oblike delovanja, ki bodo vključevale komuniste z mnogih področij, kot so eko- nomija, šolstvo, delavci UNZ, pravniki, sodniki itd. Nameravajo ustanoviti tudi Zeleno frakcijo in Demokra- tični forum ali podmladek stranke, poslanci pa se bodo lahko zbirali v klubu poslan- cev prenoviteljev. Zanimiva je tudi pobuda o ustanovitvi kluba veteranov stranke.

M. Jerše

Kmalu vzhodna obvoznica po Gregorčičevi?

Ta mestna ulica naj bi postala pomembna prometna povezava v Murski Soboti — Začetek del že poleti — Po- vezava z južno obvoznico po Cankarjevi ulici — Vrednost del okrog 3 milijone din

O Gregorčičevi ulici v Murski Soboti, ki naj bi postala vzhodna obvoznica, je bilo v preteklosti že veliko govora. Kot kaže, pa so se zadeve zadnje čase toliko spremenile, da lahko kmalu pričakujemo njeno ureditev. Priča- kovati je, da bodo v poletnih me- secih komunalni delavci in ce- starji skušali narediti kar največ, da bi Gregorčičevo ulico čimprej usposobili za pomembno vzhod- no obvoznico pomurskega sre- dišča, kjer je promet že zdaj zelo gost. Potem ko bodo zaprli glav- no mestno prometnico Titovo ulico, bo dobila Gregorčičeva ulica večji pomen. Obvoznica bo speljana mimo nekdanje bolniš- nice oziroma zdajšnjih prostorov Invalidskih delavnic Solidarnost od katoliške cerkve in Petrolovo- ga bencinskega servisa na Cankarjevi ulici. S tem bo Gregorči- čeva ulica povezana z južno ob- voznico, kamor naj bi se preu-

smerili prometni tokovi. Obvo- znica bo še naprej potekala ob Osnovni šoli Edvarda Kardelja do bližnje Trstenjakove ulice.

Predračunska vrednost teh del znaša okrog 3 milijone dinarjev. Precejšen delež bodo zagotovili iz občinskih virov in krajevnega samoprispevka mestnih krajev- nih skupnosti, pričakujejo pa, da bo nekaj denarja nateklo tudi iz republiške blagajne, saj je uredi- tev križišča med Gregorčičevo in Cankarjevo ulico v republiški pristojnosti. V tesni zvezi z ureditvijo Gregorčičeve ulice je tudi dokončna ureditev Kocljeve, Ki- dričeve, Cankarjeve in Kuharje- ve ulice, kjer bo speljan promet. Poleg tega so v Kraigherjevem naselju začeli urejati ulično raz- svetlavo, pred prvo osemletko pa bo viseči semafor, ki naj bi za- gotovil varen prehod učencev.

Milan Jerše

PO MOSTOVH SE LAH- KO VOZI

Predsednik pravi, da bo »žmetno«

Prvi uradni obisk predstavi- nikov nove slovenske oblasti na Madžarskem je torej za na- mi. Predsednik izvršnega sveta Lojze Peterle se je na poti se- stal tudi s predstavniki pomur- ske madžarske narodnostne skupnosti in porabskimi Slo- venci. Z obema narodnostima manjšinama se je pogovarjal že tudi minister brez listnice dr. Janez Dular. Končno oce- no je težko dati, saj bomo šele v prihodnjih mesecih videli, kakšni bodo rezultati pogovo- rov. Pa vendarle, na podlagi slišane in videne lahko rečem, da je obisk uspel. Pred- vsem pa nas je Lojze Peterle prepričal s svojo neposred- nostjo.

Pričeli se je zgodilo, da se je kak predsednik slovenske vlade neposredno pogovarjal s porabskimi Slovenci. Raz- govor ni bil nič kaj preveč protokolaren, ampak sproš- čen in domač. Seveda so Po- rabci potarnali, da jih je ved- no manj, zdaj le še kakšnih 5 tisoč (pred vojno 25 do 30 ti- soč). Da je stanje takšno, kot je, pa je mnogo krivcev. Kri- va je bila zgrešena madžarska narodnostna politika, nekaj pa tudi sami Porabci in mati- čna domovina.

Kako torej rešiti tisto, kar se rešiti še da? Veliko je odprtih in bolečih ran. Naj- bolj pa skeli tista, ki se ji pra- vi mejni prehod Martinje—Gornji Senik. Z odprtjem te- ga prehoda bi lahko ubili več muh na en mah. Kako? Iz Slovenije bi lahko prihajal slovenski duhovnik, veliko lažje bi bilo z odpiranjem malih proizvodnih obratov in navsezadnje bi se lahko lju- dje ob meji spet vsakodnevno srečevali.

Lojze Peterle je obljubil, da se bo 30. junija, ko bo po- novno prišel na Madžarsko, pogovoril z madžarskim predsednikom vlade Józse- fom Antallom. Po njegovem ne sme biti nobenih ovir za odprtje prehoda, še posebej zato, ker so s predstavniki Zalske županije že podpisali protokol o dveh drugih malo- obsejnih prehodih na Kobi- lju in v Pincah (Ob tem je vendarle potrebno dodati, da sta oba prehoda v lendavski občini. Tudi Madžari iz sobo- ške občine bi radi dobili kak- šen prehod, a o tem na seda- njih pogovorih ni bilo govo- ra. Predsednik slovenske vla- de namreč ni obiskal Železne županije — kar mu nekateri zamerijo — obenem pa tega problema niso poudarili niti predstavniki madžarske na- rodnosti na pogovoru v Len- davi). Madžarske oblasti bo tudi opozoril na njihove predvolilne obljube o ureja- nju pravnega položaja narod- nosti in o poslancih, ki bi mo- rali sedeti v madžarskem pa- rlamentu. Kot vemo, so v no- vi, dopolnjeni madžarski ustavi črtali člen, ki je govoril o osmih manjšinskih poslan- cih, pa tudi o ministrstvu za narodnosti ni ne duha ne slu- ha.

Predsednik izvršnega sveta je rojakom obljubil tudi dru- go pomoč, obenem pa jih spodbudil, da se osamosvoji- jo in ustanovijo lastno orga- nizacijo. Le-ta naj bi postala enakopraven partner v odno- slih med sosednjima država- ma, pa tudi v odnosu do slo- venske vlade. Manjšine tudi naj ne bi bile več samo mo- stovi (po katerih se lahko vo- zi), ampak resničen subjekt in partner v pogovorih.

Kaj reči ob koncu? Bodo Slovenci, ki žive ob Rabi, do- čakali tisto, kar si zdaj naj- bolj želijo, odprto mejo z ma- tico? Predsednik je dejal, da bo »žmetno«, kot bo »žmet- no« tudi vladi pri reševanju nakopičenih problemov, am- pak vseeno naj nas vrag vza- me, če tega problema ne bi rešili še letos. Upajmo, da ne bo spet ostalo le pri besedah.

Silva Eöry

SE ENKRAT

Slovo od šole in...

Šolsko leto je končano, naj živi šola! V Pomurju je bila res dokaj topla, razgibana... To se posebej velja za naš veliki Center — saj je to uradno Srednješolski center tehniškopedagoške usmeritve Murske Sobote, ki je največja šolska »tovarna« v pokrajini ob Muri (1400 učencev in okrog 150 zaposlenih). Tam se je zgodilo zdaj nekaj zanimivega. Enkrat je padla kocka za ocene, drugi je padel nekdo ne- plačevali (če je to res?). Potem je izbruhnila na dan tako imenova- na plakatna akcija, v katero so posegli vmes celo delavci organov za no- vinarstvo, šlo pa naj bi za »streljanje« na novinarje (če je to res?).

Ob profesorih, ki da jim dela krivice. Nedošlo od tega se je na veliko pisalo o zahtevi po denarni odškodnini, ki da jo mora plačati vsi, ki so bili v Centru zgodilo nekaj podobnega kot v zvezi z mate- matičnimi nalogami za sprejemni izpit v Ljubljani. Ampak spet... če je res?

Če je bilo nekaj za glodanje tudi z drugih šol, ampak še zdaleč ne toliko za gostinstvo in turizem v Radenci dosegel ob koncu šolskega leta samo 7-odstotni učni uspeh, pa se je izkazalo kot daleč od resnice.

Jože Graj

OTROŠKO VARSTVO

Ne sestanek, ampak prijetno srečanje

V odnosu med vzgojitelji in starši, med vrtcem in otroki se je v zadnjem času marsikaj spremenilo. Starši in otroci postaja- jo vse bolj aktivni in sodelavci pri izvajanju drugačnih oblik življe- vanja v vrtcu. Tako bi lahko označili tudi 3. roditeljski se- stanek, ki so ga v minulih dneh pripravili v vseh 17 enotah vzgojno-izobraževalnih organizacij v občini Murska Sobota. To je bil namreč roditeljski sestanek samo po imenu, v bistvu pa so se pripravile staršem nekaj, kar je bilo prijetno tako za otroke kot za starše. Vsi skupaj so delali in se igrali, ponekod so imeli celo piknik.

Najbolj poudarjena zamisel tega srečanja pa se mi je zdel- la, da bi bilo v prihodnje več takšnih vložkov ob naših sreča- njih. Upam, da jih bomo še imeli, saj starši tako spoznavamo svoje otroke tudi z drugega zornega kota kot vsakodnevno do- ločeno. Zapisala ena od mamic, ki je bila na srečanju v vrtcu Lendavska 25 v Murski Soboti.

J. G.

Le dvajset sekund je bilo časa, kot je povedala neka preživela priča tiste strahotne noči. Reuterjev posnetek kaže ranjenca iz Zendžana, ki ga je potres zravnal z zemljo. Iranska organizacija Rdečega polmeseca je zaprosila vlade po svetu za pomoč z zdravili, vitamini in zdravniško opremo. Svet se je takoj odzval. V Teheran je prišlo 180 francoskih zdravnikov, pomaga pa tudi RK Slovenije. Zabeležili so preko sto potresnih sunkov in brez strehe je ostalo 400 tisoč ljudi.

Borčevski pogledi na Rog

Delegacija slovenske borčevske organizacije je na pogovoru s predsednikom predsedstva Slovenije Milanom Kučanom in članom predsedstva Ivanom Omanom razgrnila poglede borcev na spominsko slovesnost, ki bo 8. julija na Rogu. Ivan Dolničar, predsednik borčevske organizacije je dejal, da se bodo borci slovesnosti udeležili le, če bo to simbolni pokop vseh mrtvih na Rogu, ne samo domobrancev in če bo jasno poudarjeno, da nima narodnoosvobodilni boj, ki se je v Sloveniji končal 15. maja 1945, nič skupnega s poznejšim pobojem domobrancev.

Borčevska organizacija se zavzema za vsestransko osvetlitev vseh neraziskanih strani naše vojne in povojne zgodovine, nasprotuje pa trditvi, da je bila NOB državljanska in ne osvobodilna vojna. Na posvetu je bila izražena tudi misel, da bi bilo morda vseeno prav ustanoviti nekakšno borčevsko stranko, saj sedaj borčevskih interesov ne zastopa nobena stranka.

Nova madžarska ustava

Na Madžarskem so sprejeli vrsto dopolnil k ustavi. Nove ustavne formulacije določajo, da je Republika Madžarska neodvisna, demokratična, pravna država pod tradicionalno rdečo-belo-zeleno zastavo. Predsednika države bo volil parlament, čeprav je bilo pred tem zbranih okoli 200 tisoč podpisov za zahtevo, da naj bi prvega človeka države izvolili vsakih pet let na referendumu. Za pravice narodnostnih in etničnih manjšin bo skrbelo posebno poverjenstvo pri parlamentu. Ni sprejet v novi ustavi tudi amandma, ki je predvideval, da bi po en predstavnik osmih manjšin prišel v parlament. Po novi ustavi ne bo nihče omejeval podjetniških pravic in svobodne konkurence, vse lastninske oblike pa bodo pred zakonom enake.

Številke, velike številke...

Andrej Flajs, strokovnjak, za tako imenovane družbene račune na slovenskem statističnem zavodu, je nedavno izračunal, prav alarmantne podatke in jih posredoval vladi. Če bo Slovenija polnila zvezno balgajno tako kot v prvih štirih mesecih, bo letos »pokrila« kar četrtno zveznega proračuna; na vsakih 100 dolarjev izvoza odštejem federaciji celih 48 dolarjev; Slovenija daje zvezi 600 dolarjev na prebivalca, Jugoslavija v povprečju 250; za kulturo porabimo v Sloveniji 25 dolarjev na glavo, za federacijo 25-krat več...

Jugoslavija je torej za Slovenijo žgoč problem, zlasti zato, ker je sama v veliki gospodarski stiski, zato bomo morali pospešiti proces konfederacije.

Iz Ljubljane piše

Sodeč po poročilih s tiskovne konference predsednika republiškega komiteja za energetiko dr. Mihe Tomšiča se je slovenska vlada odločila zapreti jedrsko elektrarno v Krškem. Če je to res, potem se v Sloveniji začneja partijska pokra na vse ali nič. Vlada bo jedrsko elektrarno zaprla ali pa bo morala priznati, da je ugriznila v prekislo jabolko.

Toda če vladi ne bo uspelo zapreti objekta, bo morala zaradi tega nositi posledice, ki so, zelo poenostavljeno povedano, naslednje — ali bo moral odstopiti minister za energetiko ali pa cela vlada. Tako je to namreč v demokraciji, na katerega se tako radi sklicujemo.

A preden se sploh začne postopek za zapiranje elektrarne, bo morala slovenska vlada odgovoriti na nekaj vprašanj, ki zanimajo tako tiste, ki so za zaprtje, kot tiste, ki so proti njemu. V času, ko podjetja padajo kot domine

ZAPRETI ALI NE ZAPRETI

in ko se vsak dan povečuje število nezaposlenih, socialno ogroženih ljudi, zapira vlada podjetje, ki ekonomsko dobro posluje. Zato bosta morala Tomšič in Mencinger povedati slovenskemu narodu, zakaj vlada želi zapreti ekonomsko dobro stoječi objekt.

Minister Tomšič zatrjuje, da gre pri zaprtju elektrarne za politično vprašanje. Prvaka slovenske in hrvaške politike, dr. Jože Pučnik in dr. Franjo Tudman, zatrjuje, da imata obe vodstvi veliko skupnega pri najpomembnejših vprašanjih. In prav krška jedrska elektrarna je največji skupni slovensko-hrvaški objekt. Tudman je v odgovoru Televiziji Slovenija jasno povedal, da je hrvaško stališče o zaprtju elektrarne drugačno od slovenskega, še bolj jasen je bil predsednik hrvaške vlade Stipe Mesić med obiskom kolektiva Eletrogospodarstva Hrvaške. Slovenski predlog za zaprtje elektrarne pa podpirajo na avstrijskem Koroškem. Ali to pomeni, da je pri odločanju za ali proti za slovensko vlado pomembnejše, kaj o tem meni Jo Haider in njegovi, kot dr. Tudman in HDZ?

Zelo zanimivo bo videti, kako bo ravnala slovenska vlada, ko bo treba konkretno ukrepati pri nadomeščanju energetskih virov, od finančnega zagotovila, lokacije za prihodnjo termoelektrarno do zgraditve velikih daljnovodov, ki bodo pomenili hud poseg v naravo. Prav zanimivo bo, kako bodo takrat reagirali zeleni...

In če se je slovenska vlada res odločila zapreti jedrsko elektrarno, naj to hitro dokaže z dvema dejanjema. Za zaprtje elektrarne potrebujemo trajno odlagališče za visoko radioaktivne odpadke. Priprave na graditev odlagališča za nizko in srednje radioaktivne odpadke potekajo že nekaj let in srečni bomo, če bomo ta objekt dobili do leta 1996. Vlada mora torej nemudoma sprožiti postopek za zgraditev trajnega odlagališča visoko radioaktivnih odpadkov. V predvidenem času smo slišali, da se bomo o morebitnem zaprtju jedrske elektrarne odločili z referendumom. Če se je torej vlada odločila elektrarno zapreti, naj takoj začne priprave na referendum.

Močno dvomim, da ima slovenska vlada, ki jo pestijo hujše in pomembnejše stvari, kot je zapiranje objekta, ki po mnenju mednarodnih strokovnjakov varno obratuje, še čas in voljo za ukvarjanje z zapiranjem jedrske elektrarne.

IVAN KRASKO

globus

TEHERAN — Iran je prizadel katastrofalni potres. Po prvih ocenah je bilo okoli 29.000 mrtvih in 30.000 ranjenih.

BONN — Zahodnonemška skupščina se je z večino glasov izrekla za prepoznavanje nemške meje s Poljsko na Odrin.

MADRID — Romunski princi Petre Roman je za špansko televizijo izjavil, da so bile v najnovejšem referendumu v Romuniji vpletene sile bive vojske službe Securitate.

PARIZ — Romunski Romani gostje uporabljajo Jugoslavijo za prehodno državo, iz katere so primerov ilegalno potujejo v Francijo, piše France Soir.

MOSKVA — Na nekem mestnem pokopališču so oskrbniki našli spomenike. Neznani storilci so spomenike z oljnato barvo prebarvali kljukaste križe.

PRAGA — Na pobudo skupne županov so po vojni že tretjič ustanovili društvo prijateljev iz Društvo bo skrbelo za poglavitne tradicionalne dobrih odnosov med CSFR in Jugoslavijo.

BRUSELJ — Zaradi svinjske kuge so začasno prepovedali izvoz svinj iz Belgije. Najhuje so prizadeli belgijski rejci, ki imajo 90 odstotkov svinj milijona svinj v Belgiji.

PRAGA — Od 1. julija škofski cariniki poostro nadzorujejo na mejnih prehodih. Turisti, ki do države bodo dajali tistih predmetov, ki jih ne bodo nestržali.

STOCKHOLM — Anketi so pokazale, da je 61 odstotkov švedskih sedanjih vladnih politikov, ki se opustljiva do beguncev in azilantov.

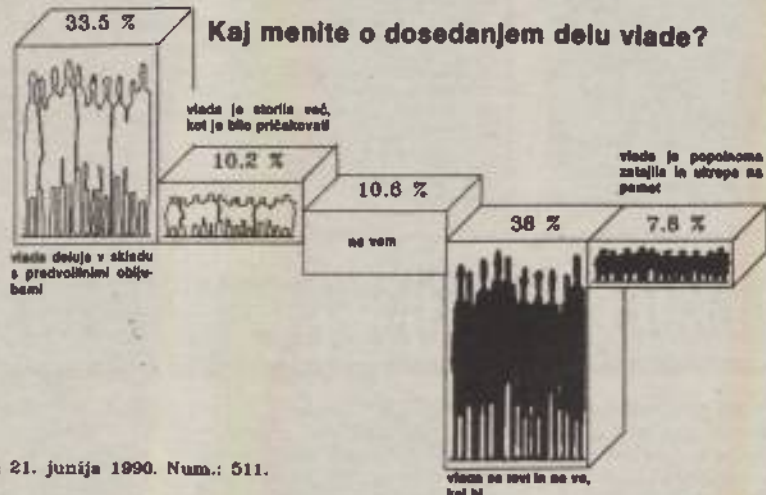
NEW YORK — Ameriški obveščevalni minister D. Cheney je dejal, da naj bi ZDA v naslednjih petih zmanjšali izdatke za vojaško tritino.

BUDIMPEŠTA — Po letih so ponovno odprli buržoaske borzo, ki je hkrati prva burza Vzhodni Evropi. Prva borza v Budimpešti je bila ustanovljena leta 1825.

ATENE — Zaradi suse v začasno prepovedali uporabe za pranje avtomobilov, pločnikov in zalivanje vrtov, kršitelje znašajo 700 dolarjev mesece zapora.

globus

Javnost o vladi, zapletih v skupščini...

Telraz 20.in 21. junija 1990. Num.: 511.

LJUBLJANA, 22. junija — Slovenska javnost ima — sodeč po naši zadnji anketi — precej deljeno mnenje o delu vlade, ki je v pičlem mesecu in pol vendar potegnila nekaj odločnih potez — odpovedala plačevanje v zvezni sklad za nerazvite, razbremenila gospodarstvo, odprla kočevsko območje, poživila svojo mednarodno dejavnost. Tretjina anketiranih tako sodi, da vlada dela v skladu s predvolilnimi obljubami.

mi, dobra desetina celo, da presega njihova pričakovanja. Na drugi strani pa 38 odstotkov anketiranih meni, da se vlada še lovi in ne ve, kaj bi, dobrih deset odstotkov pa je še ne zna ali želi (je še prezgodaj!) ocenjevati. Takih, ki menijo, da je vlada popolnoma zatajila in da ukrepa na pamet pa je le 7,8 odstotka.

SLAVA PARTLIČ

Avstrijci ne marajo tujcev

Dejstvo je, da zelo velik odstotek avstrijskega prebivalstva ni nemškega porekla. To je pač usledina monarhijske. In prav zaradi tega je v Avstriji že ves čas prve in druge republike močno asimilacijsko vzdušje. Trenutno vlada pri sosedih nekakšen preplah zaradi velikega imigracijskega pritiska iz vzhodnoevropskih dežel. Ta bojazen je botrovala uvedbi vizumov za Romune, v zraku pa je podobna grožnja tudi za Poljake.

Nedavna raziskava javnega mnenja je pokazala, da si 72 odstotkov vprašanih odpiranja Avstrije Vzhodu ne obeta nič dobrega, 71 odstotkov anketirancev pa je menilo, da se bo s tem močno povečal kriminal. Takšno razpoloženje podpira tudi avstrijski bulvarski tisk, ki namerno pozablja zapisati, da vzhodnjaki ob nakupih v Avstriji puščajo v tej deželi na milijarde šilingov.

Drnovšek o nekaterih aktualnih vprašanjih

Član predsedstva SFRJ dr. Janez Drnovšek je v pogovoru z novinarji in uredniki Dela ocenil in osvetlil nekatere žgoče probleme in aktualna vprašanja v Jugoslaviji. Glede pobud Slovenije in Hrvaške za konfederativno ureditev države je Drnovšek dejal, da bo zvezna vlada v kratkem pripravila »odcepitveni zakon«, ki naj bi bil pač zadnji izhod, v kolikor ne bi bilo mogoče pripraviti takega dogovora s katerim bi se vsi strinjali. Po Drnovškovem takšen zakon trenutno najbolj forsirajo v Srbiji.

Na vprašanje glede preseli-

tve orožja iz teritorialne obrambe v vojaška skladišča je Drnovšek dejal, da nihče danes ne razmišlja o kakšni »okupaciji« Slovenije. Vso zadevo v Sloveniji po nepotrebnem zaostrojuje in potencirajo. V sodobnem svetu, ki ga karakterizira popuščanje napetosti in razoroževanje, je nesmiselno razmišljati, da na suverenost Slovenije lahko vpliva način skladiščenja nekaj pušk.

Glede tečaja dinarja je član predsedstva SFRJ dr. J. Drnovšek dejal, da tečaja ne moremo spreminjati, ker bi devalvi-

ranje načelo kredibilnost vsega programa in postavilo pod vprašaj konveribilnost dinarja. Doslej je bilo mogoče s censkimi potezami narediti veliko več kot z racionalizacijo in drugim podjetniškim prizadevanjem.

To je v zadnjem obdobju v veliki meri uspavalo slovensko gospodarstvo, da je preveč slovelo na finančnih spekulacijah. Drnovšek je tudi dejal, da pri sodelovanju z novo slovensko oblastjo nima nobenih težav, dogovarja pa se z njo zlasti o opredeljevanju novih odnosov v državi.

Koliko kdo za vojsko

Izdatki za vojsko naj bi letos znašali 2,4 milijarde dolarjev. S tem denarjem naj bi bila Jugoslavija na dnu lestvice glede na denar, ki ga porabijo na vojaka v evropskih državah. Jugoslavijo stane vojak 9018 ameriških dolarjev, Italijo 33.537, Španijo 21.582, Nizozemsko 151.026, Švedsko 13.848, Belgijo 35.135, Grčijo 12.376, Švico 114.418, Avstrijo 26.588.

Po uradnih podatkih je dala Sovjetska zveza leta 1988 za vojsko 32,65 milijarde dolarjev. Toda Mihael Gorbačov je pred nedavnim izjavil, da so znašali lani izdatki za vojsko 124 milijard dolarjev, ker da stroške zanjo krijejo poleg vojnega ministrstva tudi proračuni mnogih drugih ministrstev.

RAZJARJENI VOJVODINCI

V Vojvodini se je dvignil trušč, v katerem so kmetje zahtevali, naj jim država vrne 5.500 oralov njiv. Vojvodinski kmetje pravijo, da je do 5.500 katastrskih oralov država poslala po poštini poti. Jugoslavija je podpisnica skoraj vseh deklaracij o človekovih pravicah in se zelo zavzema za pravice drugih narodov in narodnosti, zato bi se spodobilo, da se končno ukvarjajo tudi z varovanjem pravic in svobodnih »oralov« vlvjanov. »Naj rdeči vrnejo vzeto! Kaj pa drugega. Obešali so nas kot okrasek na zastavo, saj naj bi bila srp in kladivo naša kmet in delavec brata. Seveda ni nikakršnega bratstva več.«

Delovna skupina kmetov iz Subotice in Kanjiže se je dokopala do podatkov, da je bilo od 250 kmetov Subotice, Bačke Topole, Ade in drugih mest v severni Vojvodini 10 odstotkov konfiscirano skoraj celotno premoženje (zemlja, vna, stavbe, inventar). V tem dejanju kolektivizacije je bilo zaporno kazni obsojenih 173 moških in 37 žensk, ki so ostali za rešetkami skupno 206 let. Šest ljudi se sploh ni vrnilo s prostajanja kazni, medtem ko tistih, ki so napravili samostojni sploh niso evidentirali. Poleg tega je bilo 162 kmetov pri njih leta 1953 prodati državi okoli 220 oralov zemlje.

Vojvodinski kmetje mahajo s papirji o odvzeti in nacionalizirani zemlji in pravijo, da verujejo, da bo država spoznala dejstvo, če pa ne bo tako, se bodo obrnili tudi na mednarodno sodišča.

»Saj mi kmetje smo znani kot pravdarji. Če bo treba, bomo dal tudi zadnjo paro, da bi si zagotovil pravico do zemlje. Če bi dal ženo komu drugemu kot njivo. Oče mi je pripovedoval, kako so njegovega očeta vodili po vasi, na vratu pa mu je bila parola: Jaz sem kulak, vaški delomrzneži pa so ga preplela. Tako smo prišli v komunizem,« pravi Pavle Josimov iz Paličeva.

JUGOSLOVANSKI PREBLISKI

Dimitrij Rupel: »Hočemo biti enakopravni z drugim narodom, če mo, da Srbi predstavljajo Slovenijo v Evropi.« (Borba — Beograd)

Tisti, ki niso dosegli nebes, upajo, da se bo tudi peklo demokraciziralo. (Dnevnik — Novi Sad)

Opoziciji gre za oblast, ne za Srbijo. (Politika — Beograd)

Neki beograjski književnik, sicer profesionalni cinik: »Vse v Srbiji so četniške, edino demokratska stranka je komunistična.« (Nedeljnjak Dalmacija)

Počitnice so tu in upokojene babice in dedki sedaj z veseljem lahko ugotavljajo, da bodo lahko primaknili od pokojnine za prijetnejše počitnice svojih vnukov. Lahko bodo celo priskočili na pomoč celi družini, če se ji zaradi nizkih plač — vemo za razmere v gospodarstvu — slabo godi. Pokojnine se namreč sproti usklajujejo, torej tudi zvišujejo, tako da se povprečna pokojnina že približuje slovenskemu povprečnemu osebnemu dohodku. Nedolgo tega pa smo še pitali o težkem življenju upokojencev od izredno majhnih pokojninah, ki so se jim zdele celo sramotne po tolikih letih dela, ustvarjanja za družbo. Zanje so torej prišli lepši časi, ki pa morda bodejo delavce, ki delajo, a je plača tako nizka, da se s težavo prebijajo do naslednje ali prisi nad njimi celo grožnja izgube delovnega mesta.

So taki, ki upokojemcem zavidajo, pa tudi taki, ki se veselijo upokojitve, saj jim bo prinesla višjo pokojnino od plače. Tudi sprašujejo se, kako je to mogoče, da se ob uradni zamrznitvi osebnih dohodkov pokojnine višajo (ker se usklajujejo s plačami), in to skorajda vsak mesec za kar nekaj odstotkov?

Poskus ugibanja za prvo domnevo: plače je mogoče zvišati z namišljenimi dušami. Večje je število zaposlenih delavcev, več denarja si je mogoče razdeliti za plače.

Nekaj torej je, kar pa da slutiti, da ne bo nič dobrega, saj se zna zgoditi, da bo tudi spizovska blagajna postala prazna (nič nepričakovanega ob zniževanju prispevnih stopenj in nesposobnosti podjetij, da dajejo prispevek).

Majda Horvat

V šolstvo prodira v zadnjem času čedalje več novosti. Tako je Komite za vzgojo in izobraževanje Republike Slovenije pod novim vodstvom (predsednik dr. Peter Vencej) sprejel tudi pravilnik o šolskem kofedjarju za osnovne in srednje šole. Bistvena novost je, da bodo dozdajšnje dvotedenske zimске počitnice razdeljene na dva dela. Prvi se bo začel od božiča in bo trajal do izteka novoletnih praznikov, drugi del pa bo ostal kot doslej — na prehodu med prvim in drugim šolskim polletjem. Druge zimске počitnice bodo trajale le en teden. S to spremembo se bomo vsaj s počitnicami približali večini evropskih držav. Nekoliko drugače bo le s spomladanskimi počitnicami, ki se bodo pri nas začele 27. aprila in bodo trajale do izteka prvomajskih praznikov, drugje pa jih imajo večinoma ob velikonočnih praznikih.

Jože Graž

Na neprimernost prostorov transfuziološkega oddelka, soboške bolnišnice so že lep čas opozarjali krvodajalci (že takrat, ko so gradili novo kirurgijo) in zdravstveni delavci, ki delajo v njem. Ni šlo samo za utesenjenost, ampak je povezano s tem, da niso mogli opravljati dela, kot ga zahtevajo sprejeta merila za delo na takem oddelku. Z denarjem v zdravstvu pa je vedno tako po mačehovsko, zato na nove prostore, narejene izključno za transfuzijo, ni bilo mogoče računati, zato so se v bolnišnici in Pomurskem zdravstvenem centru odločili, da obnovijo prostore, kjer je bila prej trgovina ter še del garderobnih pro-

storov. Sedaj so nared in oddelek se je preselil. Seveda niso to, kar bi morali biti, tudi čakalnica za krvodajalce ni dovolj velika, pa vendar so boljši od prejšnjih, saj pomenijo možnost ločitve nekaterih delovnih postopkov, aseptično delo z brezprašno komoro ter skrajšanje čakanja, ker so tri odjemalna mesta.

dajalcev. Prihajajo iz vseh pomurskih občin, v celoti le iz soške, v ostalih pa dajejo kri tudi zavodu za transfuzijo v Ljubljani. S tremi odjemalnimi mizami bodo torej skrajšali čakanje, načrtujejo pa tudi, da bi kri jemali dvakrat na teden, ob torkih ter še en dan v tednu le za organizirane in najavljene skupine.

Odzemanje krvi pa je del dejavnosti na transfuziološkem oddelku. Vemo, da se polna kri skorajda več ne uporablja, da jo je potrebno predelati, ali drugače — razstaviti na njene dele, saj bolnikom dajejo le izbrano in potrebno substanco. Zato kri centrifugirajo, da ločijo krvno plazmo od krvnih celic. In prav tu je njihova najsištejša točka v opremljenosti. Centrifuga je stara petnajst let in v nji lahko naenkrat kri centrifugirajo le štiri vrečke krvi, za

Vzporedno in drugače pa poteka tudi delo v laboratoriju, kjer opravljajo preiskave odvzete krvi. Odvzeti krvi pregledujejo Rh krvno skupino, virusa aidsa, hepatitisa, sifilisa ter opravljajo križne poskuse, določajo regularna protitelesa, ter pripravljajo naročene preparate.

Zaradi prostorske stiske in nezadostne opremljenosti dejavnosti niso mogli širiti, o tem pa razmišljajo sedaj. Za pomurske hemofilike, ki jih ni malo, bi namreč lahko pripravljali poseben preparat, ki ga sedaj drago kupujejo drugod.

ln jutri bo uradna otvoritev prenovljenih prostorov transfuziološkega oddelka.

Majda Horvat

Bile so slutnje, sedaj pa je stvarnost, namreč napovedane velike težave v organizacijah družbenih dejavnosti, še posebej v zdravstvu, ki se po novem plačuje iz republiškega proračuna. Kot je povedal pomočnik direktorja Pomurskega zdravstvenega centra, Štefan Vučak, so nastopile velike likvidnostne težave, saj le s težavo dobivajo potrebni denar.

je šestnajst odstotkov manj od potrebnega. To pa je veliko denarja, pomanjkanje sredstev se bo tako poznalo pri poslovanju za naprej, bilo pa bo bolj, kot kažejo odstotki, saj bodo opravi poračun tudi za trimesečje, ko so imeli in porabili več denarja, kot so na novo izračuna-

Repuliški izvršni svet pa je dal nekaterim velikim gospodarskim sistemom tudi soglasje, da več ne plačujejo prispevkov, kar spet pomeni, da bo denarja v blagajni vedno manj. Po besedah pomočnika direktorja pomurske zdravstve-

Ob vseh težavah, ki sedaj bi-jejo tudi negospodarstvo, pred-
vsem družbene dejavnosti, pa
je kot svetla točka predlagani
zvezni zakon o ustanovah. Za
organizacije v družni sferi
predvideva, da bi bile neprofit-
ne, kar pomeni, da jim ne bi bi-
lo več treba dajati visokih pris-
pevkov iz dohodka, ki jih se-
daj morajo vračati nazaj v bla-
gajno, od koder jih prej zahte-
vajo. Pomurski zdravstveni
center ima teh prispevkov iz
dohodka kar za več kot tri mili-
jone dinarjev.

Majda Horvat

Na pereče gospodarske razmere z vso resnostjo in odgovornostjo opozarja tudi novoizvoljeni predsednik radgonske vlade Anton Tropenauer. »To je glavni problem, s katerim se bomo morali nemudoma spopasti. V občini ni firme, ki ne bi imela takih ali drugačnih težav. Bodisi da gre za izgube, popolno nelikvidnost ali pomanjkanje denarja, ki postaja zadnje čase največji problem. Posledice pa so vse pogostejši socialni pretresi in stečajni postopki. Vzroki za tako stanje

Milan Jerše

Večletna kronologija (agonija!) lendavskega podjetja z okrog 1200 zaposlenimi v rafinerijski in petrokemični dejavnosti ter v izdelavi strojne opreme nujno privede do sklepa, da je potrjen odstop sedmerice ključnih mož, povezan z dejstvom, da zaposleni niso hoteli sprejeti predloga vodstva, naj bi 250 delavcev odšlo na t. i. dvome- sečno čakanje na delo, zgolj vrh ledene gore z nespornim vplivom na lendavsko in seveda pomursko gospodarstvo. Poznavalci – ome- nimo le Naftinega strokovnjaka dr. Borisa Prohaska – gredo celo tako daleč, da predpostavljajo po- poln zastoj, stečaj ali kar likvida- cijo.

Zadnji dogodki, predvsem seja delavskega sveta, zbori delavcev in sindikalna sejanja so torej pritrtili dejstvu, da so zlasti v petrokemiji in izdelavi strojne opreme posli docela zastali in je del zaposlenih brez dela. Ker poslovni odbor ni mogel zagotoviti, da bodo delavci, ki bi morali ostati doma, ponovno zaposleni, prav tako pa ni mogel sprejeti zahtevka po 80-odstotnem nadomestilu za čas čakanja na delo, je odstopil. Gre za predsednika poslovdnegega odbora Friderika

Alojz Jerebic, predsednik lendavskega občinskega izvršnega sveta: »Problem rafinerije je ponovno aktualen, vendar je bojazen, da obnovljena še ne bo ustrezala evropskim standardom. Prav tako ni računati na nova delovna mesta, saj bo šlo zlasti za ohranitev programa. V strojegradnji, torej proizvodnji specifične opreme za naftno industrijo so bistveno izpadla naročila, najbolj od največjega naročnika Ine Naftaplina — za okrog 40 odstotkov. Najhuje je v petrokemiji, kjer so izgube že v sami substanci in kjer je tačas zastoj. Pridobivanje metanola iz zemeljskega plina, ki ga Nafta dobiva iz Sovjetske zveze, se ne plača, saj je treba veliko več odšteti za surovino kot za metanol. Je pa račun pri nekaterih izdelkih na osnovi metanola (formalin, umetna lepila, izolacijske mase), vendar pod pogojem, da se metanol kupuje in da so zlasti lesarji redni plačniki. Kar se tiče raziskav nafte in plina pa se bo morala odločiti republika, če naj še opravljajo to dejavnost. Tu bo občinska vlada zastavila svoj vpliv, podobno pri rafineriji in sveda celoviti sanaciji Ine Nafta, za kar bo treba najti novo, sposobno vodstvo.«

Borut Ošljaj, podpredsednik PO L mogli ponuditi — v dobri veri, da nasto smo pač hoteli uveljaviti nekatere restri obnovitve rafinerije, kar je dovolj velik sti Nafte (ne enovito podjetje, ampak ve nosti za investiranje. Ne moremo recim rje ali k rafineriji tovarno metanola. D žaj, ko ne bo vse skupaj zakrito v eni sa in če ne bi tako mislil, tega ne bi storil. kot avto brez vrikavca. Verjetno si bo

Krambergerja, podpredsednika Milana Bratkovića in Boruta Ošlaja ter direktorje proizvodnih sektorjev: Vlado Karakatič (Strogojgradnja), Stefan Vida (Raziskave nafte in plina), Ladislav Gaal (Petrokemija) in Martin Šardi (Rafinerija). Delavski svet je sprejel ponujeni odstop, pri čemer imenovani še ostajajo v podjetju s statusom vršilcev dolžnosti; prav tako je sklenil, da bodo poslej imeli generalnega direktorja, katerega dela in naloge so že razpisali.

Ob odstopu je Friderik Kramberger izjavil, da je sedanja struktura proizvodnje taka, da še nekaj časa ne bo zagotavljala do-

Izstop neljubljanskih vinogradniških organizacij iz sistema Slovin ne pomeni tudi fizične ločitve vinarstva. V bistvu gre za naslednje: klasični skupredelovalne organizacije niso podpisale sporazumov, v leto o sodelovanju s Slovin. Iz zlogov je pravzaprav večina, ki se z reorganizacijo, dolgotrajna na neustrezno in pred kratkizacijo in preveliki strovanja tako velikega sistema. Če dodamo še neustrezno, torej poudarjanje lokalnih kakovostnih vin, ki bi s svojimi cenami dosegla višje cene na tuji potem je nepodpis o sodelovanju, ki ima posledica prisile na gospodarstvu razmišljanju o prihodnosti pravi pr. nas.

Za Ljutomerčana pomeni to leto mnogo več: še nadaljnje sodelovanje s slovenskim in svetovnim vsehokraj, saj je največjim dobaviteljem repromateriala za Ljutomer, na drugi strani pa postopno izločanje kabinastih blagovne znamke v slovensko-ormoškega območja. To izločanje božna želja tli že dalj časa, zato se ne bodo mogli uresničiti, zato se bodo delovanje s kletjo v Ormožu tudi naprej

Zaščitna znamka slovenskega
začetku (pobudniki so bili
merčani) sicer prinesla
premik in boljše cenovne
dobrih in vrhunskih vin, pa
vini opraviła svoje, saj posre-
minimalni standard kakovosti.
pospeševalec in poroka si
meznega območja. In to je tista
nost, ki jo bodo v Ljubljani
in še kje na tem področju
moralı izkoristiti. To na
deła, več vlaganja v tržnı
znamko in še večjo skrb
izdelka.

Evropski trg je zaenkrat dovolj odprt in širok, da sprejme čine vin, ki jih pridelajo v tem nem okoliju. Žal se zamujena leta množičnega izvoza srednje vrstnih vin naredila svoje in so se z zaščitno znamko Jerez, alema, tomer in Ormož velikim delom naloga.

Seveda veljajo področja
za druga vinogradniš
Slovinom niso podp
pa seveda ne pomeni, da ponov
lovanje s Slovinom močno
pa ne pod temi pogoji. Trg je
pravzaprav že začel lovati
področju vinarstva.

AVA?

»rikverca«

Nafte: »Kaj drugega kaj
do z drugačnim programom
ije, ob tem pa se ni varjali s
ogaj. Zamisel o
ovarn) spada v koncept uspešnega
ar tako prikrpati
Nafte bi radi dali na top je
veliki vreči. Moj na top je
isljim, da je to —

volj dela za vse, ki niso
že iz poklicne
dajati obljub, ki jih ne
izpolniti. Ker niso nasli
ga jezika s kolektivni
gij odločil za nepri
Podobno izjavil Borut
pripomba, da je p
bor v zadnjih mesci
predlogov — na primer
čno obnašanje, u
jev za kasnejša iz
o drugačni organizirani
jetja — ki so bili ocenjeni
nesprejemljivi. Zelo neposre
je se omenjati iz Prohaska
Iniciativa Lendava ko
majhni rafineriji, ki izdel
da se presumeri, ki izdel
cificirnih proizvodov, kot so
romatska lepila, kem
splošno porabo, morda bitve
ski izdelki in podobno. Ti pro
vodi imajo ugodne razme
pri cenah med surovino
vodi, kot je to pri klasičnih
nerijskih proizvodih, dilema
se torej ukvarja s moči vlo
svoje intelektualne moči
razvoj ali načrti, ki jih
in popola za to, le
Naftar, zdaj predstavlja
ske občinske v de
pa sodi, da brez vlag
kapitala in domišljene
ske politike tako na ravni
blike kot na ravni države
šlo.

STRAN 5

Predstavitev jugoslovanskih mlekarjev

Mednarodni kmetijsko-živilski sejem v Gornji Radgoni naj bi postal prostor, na katerem bi se vsako leto predstavili jugoslovanski izdelovalci mlečnih izdelkov, sčasoma pa naj bi prerasel jugoslovanske okvirje, saj bodo skušali k sodelovanju pritegniti tudi dežele članice skupnosti Alpe-Jadran. To so povedali na tiskovni konferenci ob koncu letošnjega ocenjevanja mlečnih izdelkov, ki je bilo sredi prejšnjega tedna v prostorih sejma v Gornji Radgoni.

Ocenjevanje mlečnih izdelkov na sejmu v Gornji Radgoni ni letošnja novost, saj so slovenski mlekarji že v preteklih letih pošiljali v ocenitev svoje vzorce, tokrat pa je to ocenjevanje prestopilo meje Slovenije, saj so se pojavili tudi mlekarji iz Hrvaške, Srbije in celo Madžarske. Posebna strokovna komisija, sestavljena iz strokovnjakov slovenskih mlekar, ljubljanske in zagrebške biotehniške fakultete ter mlekarne Lajkovac iz Srbije je letos dobila v ocenitev 114 vzorcev od mleka, masla in sirov od sladole. Da ocenjevanje na radgonskem sejmu dobiva pomen, pa potrjuje tudi podatki, da so dale lani mlekarne v ocenitev le 53 vzorcev.

Komisija je ob letošnjem ocenjevanju močno poostрила kriterije, saj želi s kakovostjo doseči evropsko raven, zato tudi noben izdelek ni dobil najvišjega možnega števila točk, manjše pa bo tudi število izdelkov, ki se bodo ponasili z zlato medaljo. Po ugotovitvah komisije je kakovost izdelkov najbolj odvisna od kakovosti osnovne surovine, to je mleka, s to pa se žal pri nas še vedno ne moremo pohvaliti. Kakovost mleka še zlasti močno prihaja do izraza pri sirih, zato so v boljšem položaju tiste mlekarne, ki imajo kombinirano proizvodnjo in za siro namenjajo le najbolj kakovostno mleko.

Kljub vsemu pa velja zapisati, da je bila kakovost sirov, ki so jih ocenili, nad pričakovanji, nekoliko slabši pa so rezultati pri ocenjevanju jogurtov. Opaziti je, da so mlekarne za tovrstno proizvodnjo slabo opremljene, kar prihaja še posebej do izraza pri sadnih jogurtih, kjer tudi kakovost sadja ni zadovoljiva, zato so bili vsi jogurti slabše ocenjeni. Nobenega od 114 izdelkov pa tokrat komisija zaradi neustrezne kakovosti ni izločila. Od vseh, ki so poslali v ocenitev svoje izdelke, velja posebej pohvaliti Tovarno mlečnega prahu iz Murske Sobote, ki po kakovosti izstopa med vsemi mlekarji.

Kot so povedali na tiskovni konferenci, se s tem, ko se ocenjevanje in razstava mlečnih izdelkov prenaša na sejem v Gornjo Radgono, ukinja bialni sejem Mleko v Mariboru, ki nikoli ni zaživel v pravi meri in tudi lokalno ni bil najbolj posrečeno izbran. Svoje vloge ne odigrava tudi kmetijski sejem v Novem Sadu, zato naj bi radgonski sejem resnično postal osrednje mesto za predstavitev jugoslovanskih mlekarjev.

L. Kovač

PO ČEM JE PŠENICA?

Ko je zvezna vlada določala zaščitno ceno letošnjega pridelka pšenice, se je odločala med dvema predlogoma. Prvega je dal zvezni sekretariat za kmetijstvo, po njem naj bi bila zaščitna cena 2,10 dinarja za kilogram, drugega pa zvezni sekretariat za trgovino, ki je predlagal zaščitno ceno 1,93 dinarja. Prevladal je drugi, in tako je ostalo pri tej zaščitni ceni, s katero pa se pridelovalci nikakor ne morejo sprijazniti. Čeprav zaščitna cena ne pomeni tudi tržne cene, obstaja namreč bojazen, da bodo morali dobiti del pšenice prodati tudi po tej ceni, saj bo letos ponudba presegla povpraševanje.

Po izračunih združenja kmetijstva in prehranske industrije Jugoslavije bi letošnja zaščitna cena morala biti vsaj 2,30 dinarja, pa tudi pri tej ceni nekateri pridelovalci še ne bi pokrili vseh pridelovalnih stroškov, da o kakšni akumulaciji sploh ne razmišljajo. Kalkulacije so namreč razrejane na osnovi podatkov, ki so jih dali veliki vojvodinski kombinati, vemo pa, da so pogoji pridelovanja tam ugodnejši kot na nekaterih drugih območjih v državi.

Vi pogledimo nekaj konkretnih podatkov. Po kalkulacijah vojvodinskih kombinatov se giblje proizvodna cena pšenice (brez akumulacije) med 2 in 2,60 dinarja po kilogramu. Povprečni stroški vlaganja po hektarju znašajo 10.800 dinarjev, ob povprečnem pridelku 5,14 tone pa znaša to 2,10 dinarja po kilogramu. Žal pa pridelki niso povsod tako visoki, saj znaša jugoslovansko povprečje le 3,9 tone na hektar, kar pomeni, da znaša povprečna

proizvodna cena kilograma pšenice na ravni države 2,78 dinarja.

Če napravimo še primerjavo s svetovnimi cenami, potem pogledimo, kakšna je predpisana interventna cena v letu 1990 na območju Evropske gospodarske skupnosti. Ta je predpisana v višini 220 dolarjev za tono, kar znese okrog 2,66 dinarja po kilogramu. Torej je zaščitna cena v Jugoslaviji močno pod tem nivojem, zato pridelovalci upravičeno kritizirajo zvezno vlado in zahtevajo, da se ta cena popravi. Mi imamo argumente, vlada pa oblast, pravijo pridelovalci in postavlja se vprašanje, kako prepričati zvezno vlado, da pri določanju zaščitne cene uporabi argumente. Razmere so se ponekod zaostrele celo tako daleč, da pridelovalci grozijo z najhujšim. Če so kmetje doslej zažigali le slamo, se kaj lahko zgodi, da bo tokrat zagorela pšenica, takšnih neumnosti pa si gotovo ne bi smeli privoščiti. Ludvik Kovač

POSVET O BIOHRANI V EVROPI IN NA SLOVENSKEM

Ljutomerski Mikrokozmos z Janom von Ledeburjem

Ker je biološko-ekološko kmetovanje pri nas še v povojih, si skupine in posamezniki, ki se s tem ukvarjajo, vak zase domišljajo, da vedo o stvari največ in da so prišli najdlje; lahko bi govorili o narcisoidnosti premajhnih razlik, ki je za Slovence zelo značilna in nas je vedno znova pripeljala do tega, da smo ostali hlapi, nesposobni razmišljati sintezno oz. v smeri sinergijskih učinkov, ki bi jih prav lahko dosegli na tem ekološkem področju.

Tako razmišlja po nedavnem strokovnem posvetovanju o biohrani v Evropi in na Slovenskem v Ljubljani — pripravilo ga je Ljutomersko podjetje Mikrokozmos in pridobilo k sodelovanju Jana von Ledeburja, predsednika Tehničnega komiteja IFOAM — Mednarodne zveze gibanj za biološko kmetijstvo in direktorja Raziskovalnega centra DEMETER iz Darmstadta, ZR Nemčija — Goran Šoster, prvi človek Mikrokozmosa, in dodaja: »Cilj zelo dobro obiskanega posveta, kakih 70 udeležencev iz vse Slovenije, je bil priti do slovenske organizacije pridelovalcev, predelovalcev, trgovcev in porabnikov biohrane. Vendar se je pokazalo, da še zdaleč nismo zreli za kaj takega, saj je bilo toliko različnih predlogov, da se jih ni dalo povzeti v smislu preskoka k organizacijski shemi.«

Mikrokozmos je ponudil možnost, da se na slovenski ravni oblikuje iniciativna skupina, ki bi do jeseni domislila vprašanja, ki jih je v dveh predavanjih nakazal Jan von Ledebur. Ko bi jih razvozljali, bi lahko prišla k nam neodvisna mednarodna komisija, s katero bi se začeli dogovarjati o vstopu v t. l. evropsko konfederacijo zvez za biohrano. Žal tudi iz tega ni bilo nič in Ljutomersko podjetje se bo še naprej po svoje ukvarjalo z uvajanjem tehnologij, strokovnim svetovanjem, kooperantom (vseh je med 60 in 70) in zagotavljanjem ustrezne kontrole pri prodaji bioživil. Namerava se tudi povezati s podjetjem, ki ga v okviru sozda ABC Pomurka vodi Albin Kerec in se med drugim ukvarja s projektom Bukovnica. B.Žunec

Pri Območni zavarovalni skupnosti Triglav so letos kmetijski v Pomurju zavarovali 14.994 hektarjev posevkov, kar je za 797 hektarjev več kot lani

Cenejše zavarovanje posevkov

Takorekoč ni leta, da pomurskih njiv oziroma posevkov ne bi prizadela ujna s točo. Tako je takorekoč edino jamstvo za ekonomsko in socialno varstvo kmetov zavarovanje posevkov in plovov. Ker je Območna zavarovalna skupnost Triglav v Murski Soboti zadnji dve leti pri izplačilu škod za kmetijstvo beležila ostanek dohodka, je letos znižala zavarovalne premije. Velja omeniti, da je v letih 1985, 1986 in 1987 izplačala več odškodnine, kot je bilo vplačanih sredstev za zavarovanje. Tudi za letošnje leto ne kaže najbolje, saj je toča že pustošila 25. maja v radgonski občini oziroma v Apaški dolini. Na Policah je poškodovano 80 odstotkov vinogradov, močno pa je prizadela tudi vinograde na Janževem vrhu, od koder izvira grozdje za pridelavo znanega janževca.

Prvič pa se je 9. junija zgodilo, da je toča padala ob 23.45 uri in povzročila veliko škodo v občini Ljutomer. Posledic ujm se kme-

tje zavedajo, zato bo letos v družbenem in zasebnem sektorju zavarovali 14.994 hektarjev kar je 797 hektarjev več kot leto prej. K zavarovanju večjih površin je svoje prispevala tudi Območna zavarovalna skupnost Murska Sobota z znižanjem zavarovalnih premij. Še lani je kmetijske zavarovanje 1 hektarja pšenice veljalo 207 kilogramov pšenice, letos pa 175 kilogramov, zavarovani hektar koruze za zrno je veljal v letu 1989 189 kg pridelka, letos 160 kilogramov. Za zavarovanje 1 hektarja sladkorne pese je bilo treba odšteti vrednost 1.147 kilogramov pridelka, letos pa vrednost 1.003 kilogramov pese. Zavarovanje je letos pri vseh kulturah nižje. Možno je zavarovati vse kulture, ki jih pridelujejo na območju Pomurja, s tem da kmet kooperant oziroma družbeni sektor mora zavarovati vse površine, zasejane z isto kulturo za enako stopnjo odškodnine.

Boris Hegeduš

GMOTNE SPODBUDE ZA VEČ HRANE V LENDAVSKI OBČINI

KOMU BREJE TELICE?

Osnovna čreda krav v občini Lendava se utegne močno skrajšati. To ugotavljajo na podlagi 500 manj osemenjenih krav v lanskem letu, kar predstavlja 10 odstotkov od skupnega števila krav. V odboru za pospeševanje pridelave hrane in zagotavljanja osnovne preskrbe (nekdanja istoimenska samoupravna interesna skupnost) so se zdaj odločili, da bodo sofinancirali nakup 30 plemenskih telic v brejosti 7 do 8 mesecev, do katerih bodo rejci upravičeni brezplačno, če bodo s tem stalež živali povečal na najmanj 5 plemenskih krav oziroma brejih telic. Seveda se bo rejec moral obvezati, da bo čez pet let vrnil žival z enakimi lastnostmi organizatorju prireje. Škoda, ker do teh telic ne bodo mogli priti mali kmetje, ampak le tisti, ki že imajo več plemenskih glav živine. Vsekakor pa je tak način spodbujanja v redu, saj praktično dobiš žival na 5-letno posodo.

To pa še ni vse, kar predvidevajo v občini Lendava posebej spodbujati! Tako bodo sofinancirali tudi nakup 9 ton semenskega krompirja sorte dezire. Denar iz sklada za pospeševanja bodo dali tudi čebelarjem za zatiranje varoz in gnilobe, pa tudi za sajenje medovitih (medonosnih) dreves. Regresirali bodo tudi nakup semen aje in prosa, kajti nevezdržno je, da sta se ti poljščini »umaknili« s polj. Zdaž bo vsak, ki se bo odločil za to pridelavo, dobil semena zastonj, če se bo obvezal, da bo zadrugi prodal s hektarja 600 kilogra-

mov zrnja. Če bo prideloval na manjši površini (kar najverjetneje bo), pa ustrežno manj. Ker je lendavska občina vinogradniška (600 hektarjev vinogradov), je prav, da bodo regresirali tudi nakup trsnih cepjenk, stale bodo le 7 dinarjev. Prav pa bi bilo, ko bi kmetijci dajali v analizo ne le zemljo (je skorajda ne), ampak tudi krmo. Tisti, ki bodo to počeli, bodo deležni 50-odstotnega regresa na običajno ceno, če pa se bodo odločili za krmne poskuse, analize sploh ne bo treba plačati.

V odboru za pospeševanje

pridelave hrane in zagotavljanje osnovne preskrbe so predvideli denar še za mnoge druge namene, ki naj prispevajo k večji pridelavi oziroma prireji. Tako bodo dali denar tudi za 4 pospeševalce pri kmetijski za drugi Lendava, za enega pospeševalca pri Živorejsko-terinarskem zavodu v Murski Soboti, nekaj pa bodo primknili še za pospeševalno službo kmetijskega zavoda iz Maribora.

Morda še tale zanimivost! Denar bodo dali tudi za sofinanciranje nekonvencionalne oziroma prijaznejše tehnologije v pridelavi koruze, kar je za občino Lendava zelo pomembno, saj je ta poljščina med najbolj razširjenimi. Gre za nakup sejnalne linije soboške Panonije, ki bo omogoča za 40 odstotkov manjšo porabo energije in 70 odstotkov manjšo porabo kemičnih sredstev. Na potezi je kmetijska zadruga, ki mora zagotoviti 50 odstotkov denarja, toliko pa ga predvidevajo tudi iz sklada za pospeševanje.

S. Sobočan

NASVET ZA ČEBELARJE

Mesec junij je glavna čebelarska sezona in na pragu je čas »žetve«. Za večino čebelarjev je med najvažnejši pridelek. V kakšni meri nam bodo čebele povrile naš trud, je odvisno od tega, kakšen je bil razvoj in oskrba čebeljih družin spomladi. Vedno poskušajmo pridelati le sortni med, kajti cena tega je višja od mešanega medu.

Paziti moramo, da ne točimo premalo zrelega medu. Zrelost medu spoznamo po tem, da je pokrita vsaj tretjina površine sata in da medičina ne izpade iz celic, če sat z rahlim udarcem obrnemo. Če med ni dovolj zrel, se v posodi skisa, ker vsebuje preveč vode. Seveda pa tudi ni dobro, če s točenjem preveč odlašamo, da čebele napolnijo vsako prazno celico z medom in tako matici jemljejo prostor za zaleganje, zaradi česar bomo imeli po obilni paši v panju le peščico čebel. Zato ni priporočljivo čakati, da bo satje napolnjeno do zadnje celice.

Izjema pa je z mano napolnjeno satje (gozdni med) in med oljne repice, ki ga iztočimo takoj in ne čakamo, da bi ga čebele pokrile, kajti le-ta zelo hitro kristalizira in bi zato imeli pri točenju težave (ne gre oz. gre zelo slabo iz satja).

Veliko čebelarjev meni, da paša na hoji čebele zdesetka in izčrpa. Vemo, da hojova paša sledi kostonjavi, ki je najbolj bogata obnizijska paša. Tedaj prinesejo čebele velike količine cvetnega prahu v panj (v medišče in plodišče), kjer utesnjuje matico pri zaleganju. Zato je moč družin v kostonjavi paši varljiva. Ob kostonjavi paši se je namreč večina čebel v družinah polegla še v prejšnjem obdobju. V času kostonjeve pa je v panjih relativno malo zalege. Pridružujem se tistim, ki pravijo, da gre iskati vzrok za jesenske oslavitve družin tukaj in ne na hojevi paši.

Medene sate odvezujemo v lepem, sončnem vremenu, in sicer takrat, ko so v panju pretežno mlade čebele, ki so manj napačne in ker je tedaj veliko starih čebel na paši, je delo lažje (zjutraj in popoldne do 16. ure, odvisno od vremenskih razmer). Prazne — iztočene sate pa vstavimo proti večeru čebelar nazaj v panj.

Odvezto medeno satje moramo čim prej iztočiti, dokler se med ne ohladi, kajti topel med hitreje in lažje iztočimo. Zato je dobro, da je prostor, v katerem točimo, toplej od 20 do 25°C. Zaradi nevarnosti ropa čebele ne smejo imeti dostopa v ta prostor.

Pri točenju medu moramo paziti na čistočo prostora, posode,

TOČENJE MEDU

točila, orodja in tudi sate postavljamo na očiščeno mizo. Brez vode in čiste brisače si točenja ne moremo zamisliti. Pred delom in po končanem točenju moramo točilo, rabljeno posodo in orodje dobro pomiti in osušiti. Točilo pa po delu tudi podmazati.

Delo pri točenju gre najlepše od rok, če ga opravlja troje ljudi. S čebelami oz. jemanjem satov iz panjev in ometanjem čebel nazaj v panj ima opravka le čebelar sam; drugi prenaša sate v zaboju z ročaji iz čebelnjaka v prostor za točenje, kjer tudi satje odkriva; tretji pa ima v oskrbi točilo in cedilo.

Najpogostejše odkrivanje satje s posebnimi, za to prirejenimi vilicami ali noži. Slednje ogreva para ali elektrika. V njih so vdelani termostati za naravno potrebne toplote kline. Pri odkrivanju položimo nož na gornjo in spodnjo letvico okvira in sat natenkrat prerežemo po celi površini, najprej na eni, nato še na drugi strani. Ker prerežemo celo površino sata, je tudi pridelek vsaka večji.

Pred odkrivanjem položimo sat na posebno stojalo, ki je nameščeno nad primerno posodo, kamor padajo odkriti deli satja — voščine. Posoda ima sitast vložek, ki zadrži voščene dele, med pa steče na dno posode.

Pri odkrivanju oz. vlaganju v točilo satje sortiramo po težbi in starosti. V točilo vlagamo približno enako težke in stare, da le-to pri točenju ne poskakuje in se mlado satje ne lomi. Gonilo točila vrtimo sprva počasneje ter prvo stran satov le deloma iztočimo, nakar jih obrnemo na drugo stran ter jih povsem iztočimo, nato pa še do kraja prvo stran.

Točila so izdelana iz nerjaveče aluminijaste pločevine. Sestavljena so iz sode in pokrova, v katerem je paličast in mrežast koš. Os leži na dnu sode. Na spodnjem delu sode je vgrajena odtočna pipa. Poznamo od eno, tri,

štiri, šest satnih točil do takih, ki iztočijo 50 ali več satov. Delujejo na osnovi centrifugalne sile (na stale z vrtenjem koša), ki povzroči, da steče med iz celic na steno točila. Po stenah steče naravnost v zaboj, kjer se na dnu zbira in nato odprtno odteka v posodo ali posodo. Točilo lahko pogostokrat ročno ali pa nam je v pomoč pogon elektromotor.

Iztočen med vlagamo v posode (iz nerjaveče pločevine, ki služijo le temu pridelku. Posode se morajo tesno zapirati, kajti med je higroskopen, in če je zaprt, se navzame vlago, zaradi česar se lahko skisa in pokvari. Iztočen med pustimo v zabojih v nezaprtili posodi, da se pripravi na vrh vsi deli medu in drugih primesi. Pravimo, da med očisti. S površja poberejo voščene drobce in peno.

Skladiščimo ga v suhih in grobnih prostorih pri temperaturi 10°C. Vsak naraven med po do 10-odstotnem času kristalizira, s točlenem časom kristalizira, od tod tudi staro in lepo sode, od tod tudi staro in lepo sode, vensko ime za med — staro. Topljenje večjih količin medu grelci, ki jih ogreva elektrika, jih vstavimo v posodo krmne ranega medu. Topilniki imajo termostate, s pomočjo katerih naravnajo zaželeno temperaturo zato ni strahu, da bi ga presegli.

Manjše količine medu lahko pa utekočinimo tako, da med je v manjših posodah, skupaj s posodo postavimo v večjo posodo z vodo in jo ogrevamo, tem pa ne sme temperatura medu preseči 40 (45)°C. Med med ogrevanjem večkrat premešamo.

Potrudimo se, da med postavimo na mizo, ki trga le v vabljivi, okusni posodi, kozarcih, ki jih opremimo z lepškami o vrsti in teži medu, naslovom izdelovalca. Če med dalj delati svojih, lahko zares izčne nalepke naročimo pri čebelarskih društev Slovenije, boljši prodaji medu pripravljamo tako njegova kakovost kot tudi lična oprema.

Poskrbimo za to, da bo med postal vsakodnevna zdrava hrana naših otrok, starejših ljudi in konvalescentov!

Ivanka Lebar

Gostilna

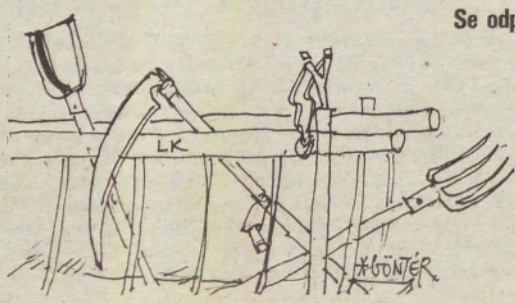
PRI VESELI GORIČANKI, RADOVCI

obvešča goste, da bo gostilna zaprta (zaradi letnih dopustov) od 3. do 24. julija.

● Za obisk se pripravljamo tudi v prihodnje!

FRANCEKOV
PREMIŠLJAVANJE

Se odpravljajš po krmo za živino?

Ne, pač pa na mejo, da preprečimo uvoz živine, mesa in mlečnih izdelkov.

PREPROSTO MAZILO

V zadnjih desetletjih so zdravniki pri zdravljenju hudih opeklin zelo napredovali. Zaradi presajanja kože imajo bolniki z 80-odstotnimi opeklinami 50 odstotkov možnosti, da preživijo. Kljub temu pa morajo več tednov preživeti v sterilni izolaciji. Ko jim čisti in obvezujejo rane, vpijejo od bolečin. In na tisoče jih še vedno umre zaradi okuženih ran, drugim pa grozljive brazgotine zaznamujejo obraz za celo življenje.

Vse dosedanje metode zdravljenja bodo utonile v pozabo, če se bodo uresničili obeti kitajskega zdravnika dr. Xu Rongxianga, ki je izdelal novo zdravilo za zdravljenje opeklin. Ne le da to zdravilo lajša bolečine, pospešuje tudi celjenje opeklin. Seveda zdravilo še nekaj časa ne bo v splošni rabi, je pa že popolnoma spremenilo klinično prakso zdravljenja opeklin na Kitajskem. Pri novem postopku zdravljenja ne gre niti za presajanje kože, niti za hormone, niti za genetsko spremenjeno tkivo. Gre za zeliščno mazilo, ki ga je mogoče preprosto namazati s sterilno paličico. »Prej so zdravniki zdravili zaplete pri opeklinah, namesto da bi zdravili opečeno tkivo,« pravi dr. Xu Rongxiang. »Mi s hranili, ki jih potrebuje telo, popravljamo kožo.«

Ker dr. Xu zdravi še ni patentiral, ostaja sestava mazila za zdaj še skrivnost. Njegov izumitelj je razkril le, da vsebuje sezamovo seme, med in podobne sestavine in da proti okužbam deluje tako, da poškodovano tkivo vlaži in hrani. Ker so z njim dosegli velike uspehe pri zdravljenju ran, je zbudilo veliko pozornosti. Dr. Xu ju so pošiljali paciente z opeklinami druge in tretje stopnje s 94 odstotki opečene kože. V nekaj mesecih jih je ozdravil in skoraj vsi so ostali skoraj brez brazgo-

tin. Če je bila koža popolnoma uničena, je še vedno uporabljal klasično metodo presajanja kože. Za veliko večino opeklin pa je povsem zadostovalo njegovo novo mazilo. Ni potreboval nobenih obvez, nobenih antibiotikov in nobene sterilne izolacije.

Kitajski specialisti za opekline so dolgo uporabljali iste metode zdravljenja kot zahodni zdravniki. Zato so kolegi dr. Xuja s precejšnjim nezaupanjem sprejeli zdravilo, ki ga je izdelal že leta 1979. Kljub temu pa je pustil službo v državni bolnišnici in v Pekingu ustanovil zasebno raziskovalno ustanovo. Šele leta 1988 so oblasti priznale vrednost njegovega dela. Zdaj dvaintridesetletni Xu vodi svoj lastni inštitut in državni center za zdravljenje opeklin. Z njegovim mazilom so uspešno zdravili že okrog petdeset tisoč bolnikov in Xu je še 3.700 svojih kolegov naučil uporabe zdravila. Začel je sodelovati s poslovnim Georgeom Liujem, ki bo poskrbel za prodajo mazila v svetu.

Ameriški strokovnjaki, ki jim je dr. Xu pokazal fotografije in dokumentacijo o bolnikih, ki jih je zdravil, so nejeverno zmajevali z glavo, saj je bilo vse prelepo, da bi bilo res. Ko so ameriški zdravniki pripotovali na Kitajsko, so spoznali veliko dr. Xujevih bolnikov. Nekatere od njih so na dolo-

čenih delih telesa zdravili po klasičnih postopkih, na drugih pa z mazilom dr. Xuja. Razlike so bile očitne. Koža, zdravljena po klasičnih postopkih, je bila hrapava, brazgotinasta in prekrita z lisami kožnega pigmenta. Koža, zdravljena z novim mazilom, je spet

postala elastična in čista. Strokovnjaki so si ogledali tudi postopek zdravljenja petih bolnikov, ki so se okužili med običajnim postopkom zdravljenja. Doselej je bilo v navadi, da so okuženo tkivo izrezali in mnogi bolniki tega niso preživeli. Dr. Xu pa jih je mazal s svojim mazilom in jih pustil ležati na običajnih bolniških oddelkih, kjer je bilo v sobah več bolnikov. Zdravniki in sestre k njim niso pristopali z maskami in sterilnimi oblačili. Po petih ali šestih dneh je bila okužba ozdravljena.

Seveda vsi ti uspehi še niso znanstveno utemeljeni. Strokovnjaki bodo morali najprej analizirati aktivne sestavine mazila in s poskusi na živalih pokazati, kako določen odmerek zdravila deluje na različne vrste opeklin. Šele potem bo lahko zdravilo dobilo mednarodni patent.

OČETOV ALI MATERIN PRIIMEK?

Dolga stoletja so otroci dobivali priimek po očetu; to je bil eden od stebrov moške kulture. Ta steber se zdaj ruši.

V Italiji razpravljajo o predlogu zakona, ki predvideva, da bi vsak zakonec ohranil svoj priimek, o otrokovem priimku pa bi se starši dogovorili. Če se ne bi mogli odločiti, bi otrok dobil tistega, ki je po abecednem redu na prvem mestu. Kasneje, ko bi otrok postal polnoleten, bi se odločil sam.

VEČ ŽENSK V ZAPORIH

V zadnjem desetletju se je število žensk v zaporih Združenih držav Amerike silovito povečalo. Statistični podatki kažejo, da je zdaj zaprtih trikrat več žensk, kot jih je bilo leta 1980. Kljub temu pa še vedno odločilno prevladujejo moški zaporniki, saj je v celotni populaciji zapornikov kar 94,4 odstotka moških. Tudi ženske so vedno bolj nasilne.

DOLGI TEK MALEGA MOŽA

Francesco Floris iz vasice Teti na Sardiniji je, komaj štiri-leten, pretekel pet kilometrov, da bi priklical prvo pomoč k umirajočemu očetu. Z njim se je odpravil na pobočje Gennargenta, da bi sekala drva za kurjavo. Na poti se je avtomobil ugreznil na ozki stezi. Oče Alfonso, invalidsko upokojen železniški čuvaj, je izstopil in razmišljal, kaj bi storil, medtem ko je mali Francesco čakal v avtomobilu. Otroek je sedel na miru nekaj minut, ko pa je opazil, da očeta nič več ne sliši, je izstopil in ga šel iskat. Našel ga je na tleh blizu avtomobila. »Imel je odprte oči, a me ni videl,« je povedal Francesco. »Ko sem ga poklical, se ni oglasil. Premaknil sem mu prst in nogo.« V tem trenutku je otrok spoznal, kaj mu je storiti: moral je obvestiti mamo in babico, da oče umira. Zaskrbljen zaradi očeta se je kljub močnemu dežju napotil v pravo smer proti zaselku Teti. Prispel je do poti, ki povezuje vasico z Nuorijem. Tu ga je opazil mimoidoči voznik. Francesco je z zadnjimi močmi dahnil: »Sem sin Alfonsa Florisa in moram obvestiti mamo, da oče umira.« Voznik je takoj obvestil otrokove domače in policijo, ki je organizirala prvo pomoč. Ker je Francesco dobro poznal pot, so Alfonsa Florisa našli brez težav. Še vedno je nepremično ležal, a je bil živ. Zdaj že okreva v bolnišnici.

Družabna igra kamene dobe

Ljudje, ki so živeli pred 7900 leti, sicer niso igrali šaha ali bridža, a so se že znali zabavati z družabnimi igrami. Znanstveniki, ki so kopali na neolitskem ležišču v Jordaniji, so namreč našli dokaz za to: pripomoček za verjetno najstarejšo družabno igro. Gary O. Rollefson z univerze v San Diegu je s sodelavci in pomočjo družbe National Geographic odkril ostanke Ain Ghazala, enega največjih središč na Srednjem Vzhodu v času od leta 7000 do 5000 pred našim

štetjem. Lansko poletje so med izkopavanjem hiše našli tanko apnenčasto ploščo z vzporednimi vrstama okroglih vdolbin, po šest v vsaki vrsti, ki zelo verjetno ni imela nobenega uporabnega ali obrednega pomena. Rollefson meni, da je bila to družabna igra s kamenčki ali semeni. Jordanskemu članu Rollefsonove skupine pa se plošča ni zdelo navadna. Podobno leseno ploščo uporabljajo za igro, imenovano mancala.

VARČNO Z OLJEM

Motorno olje je podvrženo velikim temperaturam in pri- skom, zato se sčasoma v njem naberejo različne snovi od ogljikovih spojin do kovinskih drobcov. Olje postane kontaminirano, izgublja svoje lastnosti in treba ga je zamenjati z novim, da avtomobilski motor teče lepo gladko naprej.

Stvar je preprosta, vendar pa iztrošenost motornega olja ni tako preprosto ugotovljiva. Zgolj opazovanje barve ni dovolj. Da bi olje zelo pogosto menjali, ni niti varčno niti potrebno. Če že ni škoda nepotrebnih izdatkov, pa ni nedvomno velika ekološka premislek: odpadna motorna olja so resen ekološki problem. Zato so v svetu iskali način, kako hitro in zanesljivo ugotoviti iztrošenost motornega olja, da bi ga menjali le po potrebi.

Kot kaže, je to uspelo ameriški podjetju ICC Federated. Tu so izdelali napravo, ugotavlja stopnjo iztrošenosti motornega olja. Za analizo dovolj, da kanemo kapljico motornega olja v senzoriko, mico v napravi in že se po nekaj sekundah izpiše stopnja onesnaženosti olja ter znanje, ali je olje že treba zamenjati ali ne. Naprava takoj analizira tudi uporabnost novega in mazivnega olja.

Sonce na zatožni klopi

Številke so zgovorne: leta 1985 pa do danes so ZDA odkrili več kot 5000 primerkov kožnega raka na leto. Po mnenju strokovnjakov je vzrok onesnaževanje, ki uničuje zemeljsko ozračje in povečuje možnost prodornosti sončnih žarkov na Zemljo.

Ameriški dermatologi so opravili vrsto raziskav in pr- šli do različnih ugotovitev. Največja večnacionalna raz- zba s središčem v New Yorku, ki raziskuje možnosti pre- čevanja kožnega raka, je članica sklada za boj proti kožnemu raku (Skin Cancer Foundation), je proučevala nekatere maže za sončenje, katerimi bi omejila nevarnost sončenja. Ta multinacionalna (Korff, ki izdeluje posebne izdelke za lekarnarje) pravila dve vrsti varovalnega kreme za sončenje: ena, ki so na sonce bolj občutljivi in za odrasle. Tako v Italiji kot tudi v Ameriki jih kupijo v lekarnah.

NADLEŽNA FOTOGRAFIJA

POSTAJALIŠČE, SMETIŠČE ALI STRANIŠČE? Pred gostilno Rajbar v Lipovcih je krajevna skupnost Lipovci postavila leseno hišico na avtobusni postaji, ki naj bi služila potnikom za zavetišče, zlasti v slabem vremenu. Žal pa je hišica namesto postajališča postala smetišče in stranišče, tako da ne more služiti svojemu namenu. Žal tudi, da tega nihče ne vidi razen potnikov, je pa sramota, ki zbujajo pozornost mimo vozečih.

Foto: N. Juhnov

Traviata v Scali

Verdijske nesmrtni opere, ki je med Italijani od vseh najbolj priljubljena, v milanski Scali ni bilo na sporedu že četrto stoletje. Razlog: odkar je leta 1956 na tem odru v predstavi pod taktirko Carla Marie Giulijana in v režiji Luchina Viscontija blestela božanska Maria Callas, se milansko občinstvo ni moglo otresti njenega mogočnega vpliva in je vse kasnejše postavitve ogorčeno zavračalo. Zadnja med njimi je neuspeh doživela pod dirigentskim vodstvom Karajanna in z Mirello Freni v naslovni vlogi pred natanko 26 leti. Kljub temu se v Scali letos ponovno pripravljajo na spopad z nostalgijo večnih oboževalcev pokojne Callasove s predstavo, v kateri bo v vlogi Violetto nastopila mlada, komaj 28-letna Tiziana Fabbricini, dirigent bo Riccardo Muti, režiserka pa Lilliana Cavan.

VELIKO PARKIRIŠČE

DRUŽINSKI NAKUPOVALNI CENTER
VELIKI DISKONT · ZABAVNA ELEKTRONIKA · RADIO · TV
ŠPORTNE · OBLEKE · ČEVLJI · SVEŽI KRUH · SADJE · KAVA
Feldbach · Gleichenbergerstraße 16-20

POČASI SE DOLGO ŽIVI

Kaj lahko storimo zase, da si zagotovimo dolgo in zdravo življenje? Različni ljudje imajo za dolgo življenje različne recepte, toda v marsikaterem prizadevanju je več škode kakor koristi. Tako zatirajo znanstveniki. Kdor veliko teče, je v nevarnosti, da doživi infarkt. Hitre igre z žogo? Stres, da mu ni para. Lambada? Zapevno razgibavanje, toda za dobro počutje je primernejši počasnejši valček.

Za zdravje in dobro počutje priporočajo zdravniki sprehajanje. Zmerno hiter

korak po zelenem in mirnem okolju pospešuje prebavo, umirja živce in vrača moči. Znanstvene raziskave nekega inštituta iz Dallasa v Združenih državah Amerike, ki so jih znanstveniki tudi objavili, dokazujejo, da je za zdravje daleč najbolj koristno vsakodnevno zmerno sprehajanje. Raziskava je trajala osem let, vanjo pa je bilo zajetih 13.444 ljudi, starejših od petdeset let. Med tistimi, ki so v času raziskave umrli, je bilo največ ljudi, ki so zanemarjali vsako telesno aktivnost in so pretežno sedeli in poležali

vali na kavču. Takoj na drugem mestu pa so bili med prezgodaj umrli ljudje, ki so pretiravali s telesno aktivnostjo in so si želeli z naporim športom zagotoviti nekakšno drugo mladost.

SONCE POVZROČA ALERGIJE

Petina dopustnikov, večinoma žensk, dobi alergijo na sonce. Znaki so srbeči mehurčki in rdeči izpuščaji. Alergijo povzroča sonce, pa tudi sredstva za sončenje. Poznamo tri oblike sončne alergije.

1. Koža alergično reagira na določene snovi v preparatih za sončenje. Sredstvo za sončenje preskusite nekaj tednov prej, preden greste na sonce. Dva do tri dni zapored se mažite z njim po predelih, ki so izpostavljeni soncu. Če ste alergični na kakšno snov v sredstvu za sončenje, koža reagira v 48 urah. Pojavi se srbenje ali mehurčki.

2. Koža, namazana s sredstvom za sončenje, alergično reagira na zaščitne faktorje preparata šele med sončenjem. Na dopustu se počasi navajajte na sonce, tako da ne boste potrebovali zaščitnih faktorjev. Včasih pomagajo beta karotinske tablete, treba jih je jemati tri do štiri tedne pred dopustom, da karotin ustvari zaščito. Kadar dobite alergijo na sonce na dopustu, pojdite takoj v senco in vzemite antihistaminske tablete, ki lajšajo srbenje. Če je alergija zelo izrazita, pojdite k zdravniku.

3. Pri alergiji na ultravijoličaste žarke pomaga le sredstvo, ki teh žarkov ne prepušča, in seveda — senca. Alergija največkrat mine v nekaj dneh.

KAKO ODSTRANJUJEMO DLAČICE?

POD PAZDUHO

Iz higienskih razlogov odstranjujemo dlake pod pazduho, zlasti poleti, ko se potimo, in iz estetskih, ker so vidne, pa naj bodo dolge, kratke, svetle ali temne. Ker pa te dlake rastejo na občutljivem mestu nad bezgavkami, moramo biti pri odstranjevanju zelo previdni. Tukaj lahko uporabimo depilacijsko kremo po priloženem navodilu, električni brivnik ali brivnik z žiletko. Vsi ti pripomočki dlake samo odrežejo, jih pa ne izpulijo, kar na tem mestu ni dovoljeno. Po depilaciji kožo speremo z mlačno vodo, jo dobro posušimo, naneseemo hranljivo kremo in nazadnje talk ali otroški puder. Nikakor pa ne smemo 24 ur uporabljati dezodorantov. Zaradi modnih zelo visoko izrezanih kopalk pa si bo marsikatera morala odstraniti odvečne dlake tudi na notranji strani stegna, pri čemer bo uporabila enake postopke, kot smo jih opisali za depilacijo pod pazduho.

POČITNICE

KAKO ŠČITIJO OČALA?

Vsaka tretja sončna očala so kot zaščitno sredstvo zoper kratkovalovno svetlobo in ultravijolične žarke brez vrednosti. Do te sode se dokopali očesni zdravniki na simpoziju v Hamburgu. Naočniki, ki zatemnijo samo vidno sončno svetlobo, so po mnenju zdravnikov nevarni, ker očem jemljejo naravne obrambne mehanizme. Medtem ko za temnimi ali obarvanimi stekli sončnih očal ostanejo oči in s tem tudi zenice na široko odprte, lahko škodljivi ultravijolični žarki nevidno vdirajo v notranjost očesa. Možne posledice so poškodba roženice in mrežnice, zlasti pa odstopanje očesne leče, ki lahko privede do sive mreine in s tem tudi do slepote.

Učinkovito zaščito pred sončno svetlobo dajejo samo naočniki iz stekla ali plastike, ki skorajda v celoti filtrirajo ultravijolične žarke in kratkovalovno svetlobo.

USNJENE ROKAVICE

Pralne usnjene rokavice peremo v mlačni vodi s šamponom, ki vsebuje lanolin. Po pranju vodo iztisnemo, rokavice poravnamo ali napnemo na posebne napenjalnike in posušimo na zraku. Če so trde, jih zmehčamo z gnetenjem.

Rokavice iz jelenjega usnja natakemo na roke in operemo v blagi raztopini detergenta z nekaj kapljicami salmijaka. Splahnemo jih v mlačni vodi, kateri dodamo malo olja.

Kadar usnjene rokavice puščajo barvo, jih obrnemo in na notranji strani posujemo s smukcem.

Podloženih usnjenih rokavic ne peremo. Natakemo jih na roke in na zunanji strani obrišemo z vlažno krpo.

Nasvet iz domače lekarne patra Simona Ašiča

VISOK KRVNI TLAK

Nasvetov za zbijanje visokega krvnega tlaka je veliko, izbrali boste tistega, ki najbolj ustreza vašemu načinu življenja. Predvsem pa je treba biti vztrajen.

V pol litra žganja namakamo dva do tri stroke česna. Jemljemo po dvajset kapljic na dan v melisinem ali žajbljevem čaju. Ali pa namakamo čez noč v pol litra vode tri glavice strtega česna, dodamo sok treh limon, precedimo in pijemo na tešče po požirkih. Žlico koruzne moke namakamo v kozarcu vode 24 ur. Pijemo po požirkih čez dan. Deset oljčnih listov zrežemo in jih čez noč namakamo v dveh decilitrih mrzle vode. Zjutraj pet minut kuhamo in pijemo po požirkih.

SESTAVIL	ROMAN	KONCERTNA	IZRAELSKI	NAJVEČJE	OSJE	HRVAŠKI	PROVINCA
MARKO	MESE	PEVKA	POLITIK	MESTO V	GNEZDO	GLEDALEČI	IN JEZERO
NAPAST	SELMO-	BRATUŽ	EBAN	MARYLAN-		IGRALEK	NA KANADI
	VICA			DU (ZDA)		(SVEN)	
NABOJ ZA ZRAČNO PUŠKO							
MESTO V SREDNJI ALBANJI							
ČLOVEK, KI TREZNO GLEDA NA ŽIVLJENJE							
AVTOMO BILSKA OZNAKA VALJEVA			VINORODNA RASTLINA				
DAVNO JUŽNO-AMERIŠKO LJUDSTVO			KRANJ				
OCARLJIVOST MIK					STO KVA-DRATNIH METROV		
ITALIJA		BELGIJSKA FILMSKA IGRALKA (CATERINA)	GL. MESTO NORVEŠKE TEKMOVA-NJE		SILICIJ	RIMSKA 1. KEMIČNA PRVINA (ZNAK La)	
ITALIJAN-SKO IME ZA ISTRO							VISOKA OKRASNA RASTLINA
AVSTRO-OGRSKI ADMIRAL					NIŠKIČ	NORDIJSKI BOGOVI	
POLJSKA CVETLICA Z RDEČIM CVETOM				OČE	ALFRED NOBEL		
MUSLIMAN-SKI POSTNI MESEC							
TEKSTILNI IZDELEK							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: mustang, agresor, kaprica, Sn, Oran, Ikar, RP, Matilda, IR, Se, R, L, steza, ikt, Ed, jarboli, Arianos, negroito.

KOLIKO SLADOLEDA NA DAN?

Koliko sladoleda polize vaš otrok na vroč poletni dan? Posamezne vrste se bistveno razlikujejo, tudi po hranilni vrednosti. Sladoled na palčki spada v kategorijo ledenih krem, tudi jogurtov sladoled spada v to kategorijo. Mlečni sladoled ima najmanj 70 odstotkov mleka, zato je posebno zdrav za otroke. Vse tri vrste štejejo zaradi svojih sestavin k mlečnim izdelkom in vsebujejo lahko prebavljivo mlečno maščobo, veliko beljakovin in kalcij. Če se vaš otrok nagiba k debelosti, izberite bolj pusto vrsto, bolj suh otrok pa vsekakor lahko prenese več maščobe.

Kako je s »pisanimi« vrstami? Sam spada sadni sladoled, v katerem mora biti najmanj 20 odstotkov sadja. Ostanek sestavlja sladkor in voda.

Vrste z oznako »soft« so lahko iz različnih sestavin in so spenjene z zrakom. Prodajajo jih ohlajene le na minus pest stopinj v nasprotju z drugimi vrstami, ki so ohlajene na minus 18 stopinj. Zato je nevarnost za infekcije posebno velika. Tu je treba paziti na čistočo. Čim več mleka vsebuje sladoled, tem bolje. Sladkor je vedno zdrav, zato sladoled ne more pogasiti žeje, ampak nas kot majhen vmesni obrok osveži. To pa ima vsekakor prednost pred kosom čokolade.

Vsakah 90 minut drugačne volje

Ste kdaj pomislili o sebi, da ste muhasti, ko ste opazili, da se vaše razpoloženje kar naprej spreminja? Po nepotrebnem, bi vas potolažili psihologi, kajti ugotovili so, da je to docela normalno. Duševno razpoloženje, pamet, želje po seksu, želje po hrani se spreminjajo v sozvočju z notranjo uro približno vsakih 90 minut.

Krivulji našega razpoloženja sledi tek po hrani. Znanstveniki so preverili, kolikokrat so se ljudje napotili k dobro založenemu hladilniku. Razmiki so bili po 96 minut. Morda se to da pojasniti s hitrostjo naše prebave, presenetljivo pa je kljub temu, da se tudi užiti drugačne vrste uklanjajo takim časovnim presledkom. Doslej so imeli znanstveniki o teh dogajanjih samo medlo predstavo. Zdaj je znano, da potekajo v enakem ritmu kot med spanjem drsimo iz trdega spanja v spanje s sanjami. Domnevajo, da vsakih 90 minut prevzame poveljstvo druga možganska polobla, zdaj leva razumska, zdaj desna čustvena.

Kuhajte z nami

ZAPEČENA BLITVA

Prilaga jedi je hitra in enostavna. Z blitvijo obloženimi kruhki lahko popestrimo zajtrk, ponudimo za predjed pri kosilu ali dopolnimo večerjo. Recept je predviden za 4 osebe.

Potrebujemo: 40 dag očiščene blitve, 1/2 l slanega kropa, 4 rezine kruha za toast, 2 žlici tekočega masla, 2 jajci, 4 žlice goste kisle smetane, 5 dag drobno narezane šunke, 5 dag sveže nari-banega ementalca, ščeplj soli, ščeplj popra.

Z blitve odstranimo debela stebila in rebrca, jo operemo in ocedimo. Damo jo v osoljen krop in kuhamo na slabem ognju 5 minut. Potem blitvo ocedimo in zrežemo na tanke trakove. Pečimo segrejejo na 220° C. Kruh za toast zlatorumeno popečemo in co premažemo z žličko masla. Jajci razžvrkljamo skupaj s smetano, soljo in poprom. Preostalo maslo razgrejemo v ponvi in na njem med nenehnim mešanjem zakrknemo jajčno zmes.

Blitvo razdelimo na popečene kruhke, nanjo pa naložimo rahlo zakrknjeno jajčno zmes. Po vrhu potresemo naribani sir. Režine kruha z blitvo položimo v manjši pekač, tega pa položimo v vročo pečico na gornjo rešetko. Pečemo 10 minut, da dobi sir zlatorumeno skorjo.

Namesto z blitvo lahko obložimo rezine kruha z mlado špi-načo, ki jo v 1 l slanega kropa kuhamo samo 1 minuto. Tudi špi-načo dobro ocedimo, rezine kruha pa debelo namažemo z maslom.

Krema za porjavitev

Če hoče vse poletje zaprti v pisarni, si obarvajte kožo s posebnimi kremami. Z njimi boste v nekaj urah dobili zdravo barvo. Nekateri moški — tisti, ki imajo ne leto tako polt, kot da bi bili kar naprej na teniškem igrišču — se jim ne morejo več odpovedati. Toda, ki ne zaupajo dosti novostim in se oklevajo. Se sprašuje, kako taka stvar deluje? Preprosto: krema vsebuje sestavino,

ki na zraku oksidira in povzroči umetno porjavlost zgornje plasti kože.

Enakomerno barvo obraza boste dosegli, če boste kremo namazali v tanki plasti na čim čistejši in gladko obrti obraz in vrat. Ne pozabite si potem umiti rok. Prvič bodite previdni, da boste videli, kako se vaša koža odzove novosti. Naslednji dan se znova namažite. Pozneje bo pomagalo mazanje vsake tri ali štiri dni.

RADIO

MURSKA SOBOTA

5 NAJ

Glasbena lestvica Radia Murska Sobota.

1. Insieme 1992 — Toto Cutugno

2. Vogue — Madonna

3. Pijmo ga, pijmo — Magnet

4. Nothing compares 2 U — Sinéad O'Connor

5. Cucki so lajali name — Don Juan

Glasbenice — dopisnice — pošljite na naslov: Radio Murska Sobota, Titova 29, 69000 Murska Sobota, s priloženo za 5 baj.

Oddaja 21 232 je na sporedu Radia Murska Sobota (UKV 87,6 MHz ali SV 648 kHz) ob petkih, od 18. do 19. ure.

VESTNIK, 28. JUNIJA 1990

STRAN 11

Odpravljamo se na morje

Na morju se nisem bila, zato se zelo veselim trenutka, ko ga bom prvič videla. Mislim, da je zelo veliko. Tam bomo 10 dni. Stanovaji bomo v domu. Tam se bom sončila in se učila plavati. Komaj že čakam, da bomo na morju.

Klavdija Dominko,
3. razr.,
OŠ Odranci.

Bila sem (ne)srečna

Nekega jesenskega dne sem nabirala gobe. Hodila sem po gozdu in obdudovala, kako z drevca pada listje. Naenkrat pa sem pred seboj zagledala jajčka. Ko sem se mu približala, sem videla, da ima zlomljeno nogo. Takoj sem ga vzela in odnesla domov. Doma mu je očka obvezal nogo. Čez nekaj tednov je očka rekel, da jajček okrevaja in da bo sedaj že lahko sam hodil in okrevaj. Zalostna sem ga odnesla nazaj v gozd in ga položila na mesto, kjer sem ga pred nekaj tedni vzela. Videla sem, kako je ubožček iskal mater, a je nikjer ni bilo. Bila sem nesrečna, ker je sedaj ostal sam, a zelo srečna, ker je preživel.

Klavdija Skrbinek, 5. a

Pri najstarejši občanki

V naših lepih krajih živi precej starejših ljudi. Obiskali smo najstarejšo krajanko Marijo RAKUŠA iz SITAROVEC pri Bučkovcih.

Zvedeli smo, da je januarja letos dopolnila kar 92 let. Obiskali smo jo na njenem domu. Zmotili smo jo pri branju knjige o zdravih rastlinah.

— Kdaj in kje ste se rodili?
Rodila sem se 29. januarja 1989. leta v Bodislavcih pri KOŠARJEVIH. Imela sem 9 otrok, 2 sta umrla, 7 je še živih. Sem babica in prababica.

— Kako pa je bilo v šoli?
»S 7. letom sem šla v šolo k Mali Nedelji, kamor hodite tudi vi. Gospod Cvahte je bil nadučitelj, poučevala me je tudi njegova žena, nato Fani JANDLOVA-LUPŠA in učiteljica ROS iz VERŽEJA.

Pouk se je pričel ob 8.30, trajal pa je do 14. ure. Zjutraj sem napasla živino in potem bežala v šolo. Pozimi ni bilo počitnic, bile so le poleti. Imeli smo tudi ročno delo, fantje pa šport.

Malice v šoli ni bilo, jesti smo si nesli v šolo in še to le jabolko in kruh.

V počitnicah so prihajali k nam sorodniki, predvsem bratanci: Ciril, Zmago, Vlado in Tonček ter Angela Porekar. Radi so bili pri nas in se igrali. Ciril je postal zdravnik, prav te dni je

umrl, star 90 let. K njemu sem hodila, če sem bila bolna. On je vedel vse pozdraviti.

— Kako pa ste živeli?
»Preživela sem obe svetovni vojni. Prva je bila huda, druga pa še bolj. Morali smo se braniti pred kozaki, zastirali smo okna, da niso videli luči. Hranili smo partizane, ko so bili lačni in jih je zeblo. Po vojni pa smo morali oddati živino in vse, kar smo pridelali. Takšen je bil ukaz nove oblasti.

Vse življenje sem trdo delala. Na kmetiji se je nekoč vse delalo »peš«. V goricah smo kopali, po delu pa se veselili in peli. Kuhali smo iz domačih živil. Nekoč se ni kupovalo kot danes. Spekla sem nešteto pogač. Koscem in drugim delavcem smo pekli krapce in kvasenice. Pozimi smo klali, slanino in meso smo sušili in vložili v zaseko, kuhali smo kislo juho s smetano.

Sladkega ni bilo, kupovali smo saharin. Jajčka sem prodala, da sem imela kak dinar. Veliko sem pretrpela, otroci so mi bili v pomoč.

Moj mož je bil v vojni ranjen in so mu potem odvzeli nogo. Praznovali smo že zlato poroko, sedaj pa moža že 13 let ni več.

RAKUŠEVA mati ima kljub visoki starosti odlični spomin. Rada prebira knjige in časopise ter se zanima za novice. Zapela nam je pesem, katero se je naučila davno davno, v 2. razredu: ZAPOJ, ZAPOJ MI PTIČKA ZDAJ...

Želimo ji obilo zdravja in še veliko pomladi, da ji bodo pele ptičke okrog njenega doma!
Novinarski krožek
OŠ BUČKOVCI

Moj pogled na kulturo

Kultura je samospoštovanje, spoštovanje človeka, dajanje in jemanje, je umetnost življenja, umetnost izražanja... Umetnost, ki jo danes obvlada le malo kdo. Je raven izražanja vsakega človeka posebej, govornica, ki govori drugemu s toni v glasbi, z barvo na platnu, z igro na odru, s pesmijo v srcu, s peresom v roki...

Ni vseeno, kaj damo drug drugemu, niti ne kako. To je zame kultura, niti, ki jo spleta med sabo, med nami in naravo, med resničnostjo. Vsak mora sam pri sebi razčistiti, kaj bo dal, kako bo dal, pa tudi, kako bo jemal od drugih. To pa je meja, kjer je mnogo razhajanj, kjer so tudi pogledi različni, kjer sodi vsak zase. Tudi to je kultura, kako kdo sodi in določa meje.

Kultura pa je tudi način življenja. Začimba, ki da vsakemu človeku svojevrsten okus. Zame je najpomembnejša kultura med človeških odnosov, pa tudi ustvarjalna kultura, čeprav se obe prepletata. Ljudje smo takšni, da nas hitro zavadejo čustva, morda je tudi kulturna uзда, ki nas zadržuje, da ne bi zbežali po prostornih pojih čustev. Prav je, da imamo to uздо, saj lahko tako hitro prizadenemo človeka, sočloveka. Prav, da neke meje.

Včasih damo sočloveku premalo sebe, nismo iskreni. Morda zaradi kulture medčloveških odnosov? A kakorkoli razmišljam o kulturi, vse bolj se mi dozdeva, da pojma ni mogoče razčleniti. Je ali pa ni. Če je, potem je za vsakega svet njegov čar, mogoče sreča, razočaranje, vsekakor pa samobit vsakega posameznika. Dati in vzeti; kako — to je morda kultura.

Tatjana Kuhar,
OŠ Dane Šumenjak
M. Sobota

Moja miza pripoveduje

Sem ena od mizic v 2. razredu. Sem zeleno-rjave barve. Doživela sem že veliko zanimivih stvari.

Nekateri učenci zarezujejo vame svoja imena in čakajo po meni. Nekega dne je Sašo zlezal pod mene, me dvignil, jaz pa sem padla na njega in mu zlomila roko. Učenci me zelo radi premikajo in skačejo po meni. Ko Ben malica, me skoraj vedno popacka. Blaž me vedno pobriše in ima zato lepe zvezke.

Med ostalimi mizicami se zelo dobro počutim. Blaž Sunko, 2. raz.,
OŠ Veržej

NOGOMET

Na Osnovni šoli Drago Lugarič v Lendavi delujejo razni nogometni krožki. Tako smo se radovedne članice literarnega krožka odločile, da raziskujemo, kaj so to in kako se igra. Tako smo se na tej šoli razkrijemo, povejo pa tudi potožijo svoje težave.

— Kako dolgo sta že v nogometnem krožku?
Jože: »Sem član tega krožka že 7 let.«
Denis: »Jaz pa obiskujem krožek 4. leto.«
— Na tako veliki šoli je lahko tudi veliko nogometašev. Koliko vas je v vašem krožku?
Denis: »Čeprav je veliko učencev, nas je v krožku le 15 članov.«
Jože: »Večina nas je osmošolcev, imamo pa tudi nekaj mlajših članov.«

— Kakšne kategorije veljajo pri nogometu?
Jože: »Pionirji so večinoma iz 5. razreda, kadeti iz 7. in 8. razreda, mladinci so do 18 let in člani nad 21 let.«
— Razni krožki tekmujejo med seboj. Kaj pa vi?
Denis: »Tudi mi tekmujejo z nogometaši iz Madžarske in s strije; ti so večinoma naši vrstniki.«
— Torej tekmuje tudi v tujini?
Jože: »Da. Tekmovali smo že v Lentiju, Monostru in Kärnten, kjer imamo tudi največ tujih oboževalcev, čeprav tam nismo dosegli kakih večjih uspehov.«

Denis: »Tekmovali smo tudi v Jennersdorfu, kjer smo dosegli največji uspeh, in to 1. mesto. Ta zmaga nas je tudi vzpodbudila za naslednja tekmovanja. Zadnji turnir je bil 21. 4. v Monostru, kjer smo prav tako osvojili 1. mesto med 4 ekipami.«
— Tekmovanja so vedno nekaka bitka za najboljšo mesto. Igrate tudi prijateljske tekme?
Denis: »Tekmovanja so tudi za nas nekakšen strah pred oblikom, zato so vsem prijetnejše prijateljske tekme.«

— Po tekmovalju, turnirju ali prijateljski tekmi so naslednji dan vi za vas fizično naporni?
Jože: »Da. Po vseh tekmovaljih so za nas naslednji dnevi zelo naporni, saj se skupaj s trenerjem tov. Ladislavom Kováčem in tovarškim Deziderjem Žoldošem po končani tekmi in pogostitvi odpravimo proti domu s šolskima kombijema. Naslednji šolski dan je za nas tako kakor za druge — deloven dan s spraševanji, kontrolirani...«

— Bo po končanem osnovnem šolanju vaš krožek še deloval?
Denis: »Kot krožek ne, saj bodo nekateri odšli v druga mesta za radi šolanja. Večina pa nas bo ostala doma in igrala pri NK Ina Nova Lendava.«
— Kaj pa prijateljski stiki iz tujine?
Jože: »Zaradi velikega števila igralcev, vedno novih pomaststiki niso tako močni.«

Jože: »Kje bo naslednje vaše tekmovalje?
Jože: »Naslednji turnir bo v Lendavi. Datum še ni določen. Tekmovali bomo pa z Avstrijci in Madžari.«

— Kakšne so vaše želje v prihodnosti pri nogometu?
Denis: »Želim si, da bi bilo čimveč turnirjev tudi na naši šoli, tako v dvorani kot na prostem. Vsekakor so zaželjeni gledalci. Saj pri nogometu velja: »Gledalec je dvanajsti dodatni igralec.«

Sandra Györfi,
Izidora Rodikan, 8. a,
OŠ Drago Lugarič, Lendava

»Za moj prispevek ne sme zvedeti živa duša! Tudi tvoja mati ne. Najmanj pa želim, da se pred otrokoma meniš o teh rečeh. Ali nisi videla, kako sta zadnjič šilila uhlje?«

»Kdaj naj pridejo?«
»V mojo hišo naj nikar ne hodijo! Sam jim bom odnesel blago, kamor je treba.«

»To ne gre. Ne vem, česa se bojiš. Nihče jih ne bo videl, ko se oglasijo pri nas.«

»Kdo so? Odkar pridejo?«
»Ne vem. So pač previdni, ker niti meni ne zaupajo vsega. Njih previdnost služi tudi tvoji varnosti.«

»Zaupnika, s katerim se sestajaš, gotovo poznaš.«
»Samo njega, a ga ne smem nikomur izdati.«

»Niti svojemu lastnemu očetu ne?«
»Niti svojemu lastnemu očetu ne.«

»Kaj potem, če jim Madžari postavijo zasedo? Nesreča nikdar ne počiva; po naključju lahko naletijo nanje. Če jih presenetijo pri nas, bo tudi nas konec.«

»Dosedle še nobenega niso ujeli in jih tudi pri nas ne bodo,« je odvrnila prepričljivo in se jela odpravljati v mesto.

Ko mu je Šarolta povedala, da bodo prišli prihodnjo noč po polnoči, se je tako vznemiril, da sploh ni legel. Hodil je iz prodajalne v mesnico, iz mesnice v stanovanje, iz stanovanja nazaj v prodajalno, dvakrat je celo pogledal v klavnico, a ni nikjer našel spokoja. V mesnici je trikrat stehal klobase in šunko, ki jih bo prispeval za upornike. Minila je polnoč, v luteranskem zvoniku je odbilo eno, upornikov pa od nikoder. Prišli so šele ob dveh, ko je že mislil, da jih ne bo in je hotel iti spat.

Pričakoval je, da se bodo prihiteli iz gozda, prek plotov in skozi dvorišče, tiho in previdno, do zob oboroženi, pripravljeni, da se vsak trenutek spopadejo z orožništvom. V svoji vroči domišljiji jih je celo videl, kako se okrog njegove hiše streljajo z madžarsko vojsko, ker jih je bil nekdo izdal. Madžari so pregnali upornike v gozd, njega pa z družino vred uklenili in odgnali v ječo.

Proti pričakovanju so prišli težki, topotajoči korakov in med glasnim pogovorom kar po cesti in brez pušk. Stal je pri oknu, polskrit za zaveso, in jih videl, ko so potrkali na Šaroltino okno. Šarolta jim je izročila šunko in klobase kar skozi okno in jim menda dala celo nekaj denarja. Ko so se z njo še nekaj časa menili, so odšli prav tako glasno in med smehom, kot so bili prišli.

Priseči bi upal, da je bil med uporniki Grbač, sin polanskega čevljarja Rituperja. Stari Rituper je bil razpiti boljševek, ki se je po prvi svetovni vojni vrnil brez ene noge iz Rusije, pod Belom Kunom zaplenil na lastno pest Pri kroni polno klet vina in ga s tovariši potočil po žejnih grlih.

Če ima stari Rituper svoje prste vmes, potem šunke in klobase nikdar ne odidejo čez Muro. Z dobrotami se bo sam mastil, denar vtaknil v žep, njemu, neumnemu Židu, pa se bo smejal v pest,« je mislil in se jezil.

Ko je naslednjega jutra omenil svoje misli Šarolti, se je zazdel dekletu njegov sum tako smešen, da se je do solz nasmejala. Ko je želel izvedeti, kdo sta bila druga dva upornika, mu ni marala izdati njunih imen, češ da to ni pomembno in da je pametneje, če čim manj ve. Oboroženi pa so bili, je rekla. Pod plašči so baje imeli skrite brzostrelke, v žepih pa za vsak primer hruške, ki bi jih po potrebi dali zobati orožnikom. Glasni so bili samo zato, da bi zbujali čim manj sumu. Sicer pa so murinski orožniki slepi in tudi preveč neumni, da bi bili zmožni iztuhlati kakršnokoli pametno, je končala svojo razlago in mu izročila potrdilo.

Potrdilo je nekaj časa študiral, potem pa skril na podstrešju v stari čitanki, polni prahu in pajčevin.

Čeprav se je nočna pustolovščina srečno iztekla, še dolgo ni

imel mirnih ur. Imel je privide o orožnikih, ki ga lovijo, o ječah, v katerih je zaprt, o bodičasti žici, čez katero pleza in si rani roke do krvi, o gozdovih in brigah, v katerih se skriva pred zasledovalci; neko noč ga je policija tako pretepla, da je v sanjah vpil in se zbujal ves prepoten.

Neko noč se mu je sanjalo, da je bil na nogometni tekmi, kjer je namesto madžarskih spodbujal domače nogometaše, same upornike. Pri domačem moštvu je kljub eni nogi igral tudi stari Rituper. Mož, ki je igral levo krilo, je bil z berglo nepopisno spreten in hiter kot veter. Celo gol je zabil z berglo, nad čemer se je tako navdušil, da mu je brez strahu zaploskal in iz vsega grla vpil »živijo Rituper!«. Okrajni glavar Zsiros, ki je sedel na tribuni v loži, je takoj pokazal s prstom nanj, češ da je za komuniste, in poklical orožnike, ki so bili skriti za drevesi. Zaman se je izgovarjal in dokazoval, da je ploskal samo zaradi bergle. Glavar mu ni verjel. Rekel je, da pozna njegove misli in mu vidi naravnost v srce in ga dal ukleniti in zapreti.

Ko se je polagoma le pomiril, tudi prividov in neumnih sanj ni več imel. Šarolta upornikov ni več omenila in sčasoma je nevarni nočni obisk odšel v pozabo.

Zadelo ga je, ko se je najmanj nadejal. Zvečer, ko sta s Klaro legla, je še omenil, da se bo po vseh znakih sodeč vojna za družino le srečno končala. »Kazno je, da se je tudi Šarolta spametovala in

ne sili več v nevarnost. Vsi drugi, ki se po neumnosti izpostavljajo nevarnostim, pa so mi deveta briga,« je rekel, preden je ugasnil luč.

Naslednjo jutro ob štirih pa so prišli in potrkali na vrata. Prvi hip, napol v spanju napol zbujen, je mislil, da je sanjal. Toda trkanje na vrata se je ponovilo tudi potem, ko je že odprl oči in dvignil glavo z blazine.

Klara se je zbudila celo prej kot on, ker je medtem prižgala luč in ga zdaj gleda z velikimi in prestrašenimi očmi.

Najprej misli, da so uporniki, ki so zopet prišli po prispevke. Toda vsiljivi govorijo madžarsko. Navsezadnje so orožniki, ki so prišli po Šarolto. Dekle se ob vsaki priložnosti izpostavlja in zabavlja čez oblast. Da bi prišli ponj, na to sploh ne pomisli. Potrdilo za prispevek je skril, drugače pa ves Murin ve, da drži z Madžari.

Ogrne si haljo in odklene vrata. Čez prag stopijo trije vojaki s puškami v rokah.

»Ste vi Valentin Glatstein?« ga vpraša desetar in ko mu pritrdi, ta reče: »Takoj se oblecite! Z nami boste šli.« Njegov glas je oster in zapovedujoč.

»Kam?« vpraša s trepetajočim glasom, v obraz bled kot stena.

»Ne sprašujte, ampak se takoj oblecite!«

»Boste mojega moža zaprli? Moj mož ni politična oseba. Tudi Jud ni, ampak luteran,« se vstane Klara v pogovor.

»Jaz sem prišel samo po Valentina Glatsteina, milostljiva. Vse drugo se mene ne tiče.«

»Zakaj prav po njega, ki je bil vedno dober Madžar in leta osemnajstega celo honved na soški fronti,« Klara ne more mirovati.

»Lahko je tudi pomota in bo vaš mož mogoče opoldan že zopet doma.«

»Klara, slivovko za gospode honvede!« naroča Glatstein, ki je že napol oblečen.

»To se pravi, da ni nevarno?«

»Če bi bilo nevarno, bi prišli orožniki po vas, ne pa vojaki, pa še hišo preiskavo bi izvršili.«

Klara prinese steklenico s slivovko in kozarčke in natoči. Vojaki se branijo.

»V službi smo. Ne smemo,« se otepa desetar.

Po kratkem prigovarjanju jih le premaga skušnjava; pozabijo da so na službeni poti in vrnejo vsak po en kozarček.

»Nekaj so vam morali naročiti, ko so vas poslali po mojega moža,« vrta Klara v desetara. »Zakaj bi nas sicer že ob štirih zjutraj budili, če je zadeva tako nedolžna, kot trdite? To ni ura, ko se riva na vrata poštenih madžarskih družin. Moj mož vendar ni nikogar umoril. Neki vzrok mora biti, ker ste prišli kar trije ponj, pa še s puškami povrh.«

»Nismo stare ženske, da bi hodili brez pušk naokrog, kežež csokolom!«

»Se en kozarček vsak! Na zdravje!« Zdaj natoči Glatstein in si tudi sam vrne kozarček, da si privzame dušo, kot se temu reče.

Klara ne more mirovati; hoče vedeti to in ono.

»Kaj bi spraševali in se po nepotrebnem razburjali, milostljiva! Človek dobi samo glavobol, kežež csokolom. Nevarno vse, kar ni nevarne ljudi uklenjejo, vašega gospoda soproga pa ne bo nikdar uklenil. Lepo mirno se bo sprehodil med nami. Toliko da bomo mi puške na ramenih, kežež csokolom. Če nas kdo spotoma sreča, bo mislil, da smo se z vašim gospodom soprogom sešli po naključju in gremo skupno pot v prijateljskem pomenku.« Desetaru se od srca vovke svetijo oči.

»Ali zares mislite, da je pomota?«

»Priseči bi si upal, milostljiva, kežež csokolom. Vojna je. Zmaga da. Saj niti v mirnih časih ni vse, kot bi moralo biti. Ljudje se morajo delamo napake.«

Vojaki morajo izpiti tretje šilce slivovke.

Klara je do vojakov sladka kot med. Tako lepo madžarsko kot zdaj z njimi ni govorila še nikoli v življenju, misli Glatstein in je ponosen na svojo ženo.

Desetar, ki se mu zapleta jezik, svetuje Klari, naj svojemu možu zavije kaj hrane za na pot.

»Popotnico? Zakaj to, gospod desetar? Ali niste malo prej rekli, da bo mož opoldan zopet doma?«

»Za vsak slučaj, milostljiva! Človek mora biti v današnjih časih pripravljen na vse. Povrh ni jedi čez domačo kuhinjo, kežež csokolom!«

Klara prinese telečnjak in zloži vanj kos prekajenega mesa, nekaj klobas, zaseko in pol hleba kmečkega kruha. Preden jo zadrži, vtakne vanjo nekaj volnenega perila za Valentinov revmatizem.

»Revmatizem je huda reč. Človeka kar naprej opominja, kaj je eden izmed vojakov, ki ve iz lastne izkušnje, kaj je to, če blo veka trga v križu.«

»Obril bi se rad. Samo nekaj minut mi bo vzelo.«

»Čemu? Saj ne pojdete na poroko. Kdo vas bo videl?«

Šarolta stoji pri vratih svoje sobe v jutranji halji in razkuštrani las in ne razume, za kaj gre. Vsa plašna vpraša mater. Ta jo z nekaj besedami pomiri.

Ne da bi prej vprašal, Glatstein zopet natoči in nazdravi.

»Naj bo, ker ste že nalili, ampak to bo zadnji kozarček,« v službi smo.«

(nadaljevanje prihodnjim)

GLEDALI SMO PREPOVEDANO

DAJTE NAM VSO SLOVENIJO!

Leta 1949 so zvezna in republiška vojaškopolična vodstva ocenila, da lahko pride do agresije na SFRJ. Ocenila so, da bo agresor med drugim hotel uničiti tudi njih. Na podlagi te ocene in na podlagi geostrateške ocene ozemlja Slovenije je tedanje vodstvo izbralo za svojo vojno lokacijo območje Kočevske.

Novinarji smo veseli pripravljene vlade za sodelovanje. Svoje smo se tudi v redakciji Vestnika odzvali povabilu na ogled strogo varovanega in za javnost zaprtega območja Kočevske Reke, ki je na zadnji seji razburilo celo poslance novega slovenskega parlamenta. A ker gre za »var-

Lepa pokrajina, urejena cestna mreža — gibanje prepovedano! Absurdnost razmer posvajajo zapornici.

»Vse poedincev«, nam niso dovolili sprotnega prihoda, ampak smo nam že v Ljubljani prijazno pokazali sedeže v avtobusih, na jelih pa ta nevsakdanji izlet. »Vse, da je pot na Kočevsko Reko odprta? In da se boste lahko sprehodili po tistih sanjsko lepih, a slovenskemu narodu povsem neznanih krajih? In da se je Slovenija povečala, si pridobila 150 kvadratnih kilometrov? Kje pa! Če zahtevate po naključni poti (...) je najprej smuk za prepovedano vožnjo. potem napis v slovensčini in nemščini, da je promet prepovedan celo tudi za pešce. No, tem napisom tujci ne verjamejo, mislijo, da jih je kdo utegnil odstraniti. Se malo, pa prideš do rampe, opremljene s svetlo z elektronskimi očmi. In strah te prijazno vpraša: Kaj niste videli znakov in napisov? Ja, seveda smo videli, pa smo mislili, da ne vajo več. Saj je slovenska vlada rekla tako in tako. — Ja, pa je že vse po starem. In vzame pošiljko, telefonira in te pošlje v Kočevje na preverjanje. ...«

Tako dr. Boris Grabnar, ki je prav sam partizanil. Toda mi smo bili gostje slovenske vlade, zato smo po postanku pri rampi smeli naprej — na strogo varovano območje Kočevske Reke.

Pri minet za zgodovino in zemljepis. Varovano območje je obsegalo prvotno 200 kvadratnih kilometrov, s sklepom slovenske vlade iz leta 27. februarja so ga zmanjšali na 14 naselij — vasi in zaselke. — lovke in gozdarske košatirane cestami, je dobro razdeljeno in ohranjeno. Na tem prostoru živi okrog 800 prebivalcev — 450 jih dela v javnem podjetju Snežnik, v centru za škola je 92 delavcev Republiškega sekretariata notranjih zadev Slovenije. Meje varovanega območja je določil izvršni svet SR Slovenije 1978, z Uradnim listu, z istim odlokom pa je določil tudi režim gibanja, pogoje in nastanitev. Režim SR Slovenije pa je določil tudi način in sredstva za varovanje tega območja. Ekspresna

Urejena za kinopredstave ali za zasedanje vojaško-političnega vodstva Slovenije — vsekoli ni določila namenu.

nim financiranjem in imenom Državno posestvo Snežnik. Njegovemu nastanku je dal krstni list gospodarski svet vlade LRS. Podjetje Snežnik gospodari z vsemi gozdovi na območju (150 km²). Gozdov je 88 odstotkov vse površine. Njegova kmetijska enota ima 610 ha površin, ki jih intenzivno izkorišča za potrebe živinoreje (194 molznic, 950.000 litrov mleka letno).

To, o živinoreji, smo se prepirali, ko smo nadaljevali vožnjo. Levo in desno so bili pašniki, na njih pa včasih krave, včasih ovce, in tudi naši avtobusi so pristali na dvorišču kmetijske enote, v Gotenici.

Gotenica — kraj nesrečnega imena

Če bi se šli slepe miši, bi ta trenutek kdo že moral vpiti: vroče, vroče. ... Epicenter je zelo blizu. To smo sklepali po nekoliko preveč nervoznih stasitih fantih, ki so nas pričakali s številnimi terenskimi vozili, nas stlačili vanje in se zapodili nekam v breg in gozd. Ustavili smo se šele pred skalo z železnimi (verjetno jeklenimi) vrati. Ne povsem brez tesnobe smo vstopali v hlad podzemlja. Dobro, da se vrata za nami niso zaprla, kot bi se morala, če bi resnično sprejemala začasne ustanove v objektu A, kot se uradno imenuje 2.400 m² veliki zaklonišče pod goteniškim Snežnikom.

In potem smo z vodnikom, ki je na naša vprašanja največkrat odgovoril: »Vprašajte ministra Bavčarja,« korakali po hodnikih, vstopali skozi jeklena jajčasta podmorska vrata v pripravljene pisarne, bivalne prostore, v manjšo bolnišnico, v vladno sejno sobo; ogledali smo si prostore za tehnično osebje, videli smo električni agregat, preskušali, ka-

Pristali smo na dvorišču kmetijskega gospodarstva, kjer so nas sprejeli v terenska vozila.

jo, da je bilo na tem območju po končani vojni ustreljenih več ljudi. Obstajajo tudi podatki, da je velika gradbena dela ki so bila potrebna, da bi se dokončali ključni varovani objekti, opravljala skupina ujetnikov oziroma političnih internirancev, katerih usode komisija ni raziskovala.

Bolj smo se oddaljevali od prve rampe, bolj je raslo pričakovanje. Kmalu smo zavili med celine in že razžagane hlode. Zadišalo je po sveži borovini. Postanek — in že smo začeli spoznavati zunanjo podobo varovanega območja. Formalno tu gospodari javno podjetje Snežnik Kočevska Reka, ki je nastalo 27. januarja 1953 kot zavod s samostoj-

Zavore so škripale, gručje je letel od koles, Gotenica — vas nesrečnega imena se nam je približevala, mi pa smo se vedno molčali. Sapa se nam je že davno povrnila, pa vendar smo molčali.

Vsak s svojimi mislimi smo poskušali ugotoviti, kaj je to, kar smo videli. Je to kaj impozantnega, se temu delno opremljenemu bunkerju lahko čudim. Je to kar čutim razočaranje? Kaj sem sploh pričakoval? To je zaklonišče, kot pač so zaklonišča, prej špartansko kot luksuzno opremljeno. Morda pa je to le vtis zaradi 30 let stare opreme. Vse pri- di 30 let stare opreme, nikjer cen- znanje vzdrževalcem, nikjer cen- timetra plesnobe, vse se blešči od čistote. Čeprav so minila že tri

desetletja, tu še nihče od tistih, ki jim je bilo to namenjeno, ni prespal. Se videli so redki, menda le nekaj deset ljudi iz prejšnjega slovenskega vrha. Pa tudi maršal Josip Broz se je menda sprehodil skozi.

Meni bolj kot k betonskim luknjam uhajajo misli k ljudem. Kaj pravi kočevski partizan Grabnar?

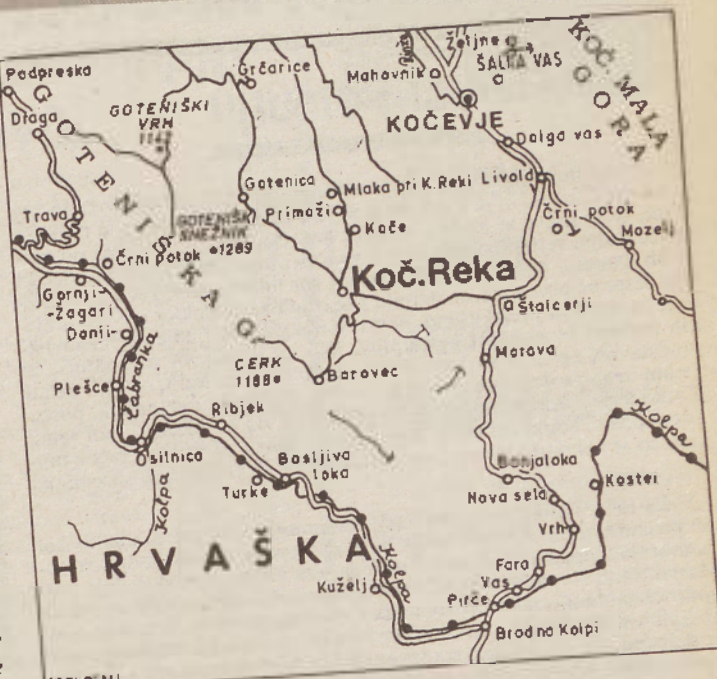
»Dajte nam, da bomo videli vsa tista veličastna podzemeljska skladišča, bivališča in letališča in apartmaje, kjer naj bi s svojimi družinami živeli tisti, ki so si trejjo svetovno vojno predstavljali enako kot drugo! Zdi se namreč, da Nezmožljivi niso kaj prida študirali marksistične dialektike, menili so namreč, da se nič ne spreminja. Pa so si zgradili tisto, kar so takrat pogrešali ...«

Ideologi znanstvenega socializma so bili »paničarji«: nenehno so se čutili ogrožene od daleč in od blizu. Čutili so se bolj osovražene kot ljubljene. Predstavljali so si kontrarevolucijo kot partizansko in obrambo svoje revolucije kot še malo bolj organizirano partizansko z varnimi skladišči hrane, čevljev, oblek, orožja, streliva. In seveda z udobnimi stanovanjskimi apartmaji zase v Borovcu, kjer je najresnejše, najbolj idilično, naj- bolj skrito ... Beseda »paničar« je najhujša partizanska psovka. A treba jo je zakrčiti z vso silovitostjo, kajti prav njihova »paničar- stvo« je krivo tudi množičnega po- boja krivih in nedolžnih domo- brancev. Trepotali so pred razoro- ženimi, premaganimi in obupani- mi. Bili so se preprostih kmečkih vernih fantov, ki sploh niso razu- meli, za kaj je v tisti vojni šlo ...«

Je to to, kar pravi stari partizan, ali ...

ali pa le ena od zgrešenih na- ložb. Francozi imajo Maginoto- vo linijo, ki nikoli ni branila Francije. Zdaj je na ogled turi- stom, ki se menda lahko vozijo s podzemeljskimi vlaki, si ogledu- jejo veličastne dvorane in kukajo skozi line na Ren. Veliko prostoro- rov pa je menda tudi za turisti- čne ogledne neuporabnih in so udobno bivališče — podgan.

V ameriškem Colorado Springsu je pod 600 metrov de- belo granitno steno prav tako za-

Ker leži zaklonišče tik ob hrvaški meji, je v novih jugoslovanskih razmerjih povsem izgubilo tudi geostrateško prednost.

klonišče, ki pa je »živo« v njem je sedež severnoameriškega zra- čnega obrambnega poveljstva. Straži ga posebna varnostna sku- pina, njeni člani pa so skrajno nervozni, in če že kdo uspe biti

Za petdeseta leta je bila ta oprema verjetno moderna, zdaj pa je že zelo »demodé«, čeprav izredno dobro vzdrževana.

povabljen na obisk, ne sme nare- diti niti najmanjše sumljive kre- tnje, kajti stražarji najprej ukre- pajo in šele potem skušajo biti vljudni.

Sklep vladne komisije

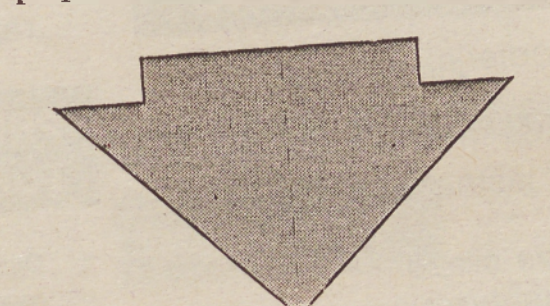
Kaj storiti z varovanim in za- prtim območjem, ko že desetletja ni razlogov, zaradi katerih je na- stalo, in slovenska vlada že naj- manj deset let ne predvideva umika republiškega vodstva na zaprto območje v primeru vojne, glede na težnjo Slovenije k osa- mosvojitvi pa dobiva ozemlje Kočevske povsem drug geostra- teški pomen, saj je prav del seda- njega zaprtega območja tik ob republiški meji.

Komisija meni, da je del ob- jektov še naprej smotno upora- bljati za potrebe ljudske obram- be, vendar je mogoče njihovo va- rovanje zagotavljati na za take objekte v Sloveniji običajen na- čin.

Jože Šabjan
Fotografije: Boris Vugrinec

V Modernih interierih stopamo še korak bliže k svojim kupcem

Poleg že sicer nižjih proizvajalčevih cen, ugodnih pogojev pri 6-mesečnem obročnem odplačevanju in 10% popustu pri plačilu z gotovino

SEDAJ ŠE DODATNE UGODNOSTI. RAZNI POHIŠTVENI PROGRAMI, KI JIH BOSTE KUPILI PRI NAS OD 20. 6. DO 20. 7.

BODO ZA VAS CENEJŠI ŠE ZA DODATNIH 20—30 %

lesninaMi.

Svet računalnikov vedno bliže tudi Pomurju

V razvitem svetu opravljajo računalniki nešteto raznovrstnih del in nalog. Človek, ki je s svojim znanjem izumil stroj, ki »zna tudi misliti«, če je treba, si je tako ustvaril dobrega delavca. Pri nas porabimo še vedno veliko papirja in energije za opravljanje nekaterih del, ki bi jih namesto nas računalnik zmogel kar mimogrede. Toda... Tistemu, česar ne poznamo, se najraje pač izogibamo, dokler gre. To pravilo je že staro in preizkušeno, povrh vsega pa smo ljudje do raznovrstnih novosti še posebej nezaupljivi. Ko se je pojavil računalnik, je predstavljal neverjetno čudo. Pogumnejši so se ga lotili, se učili delati z njim in ga poskušali čim bolj izkoristiti. Potem so računalniki postali »moderni« in nekateri so si jih priskrbeli, da bi jih imeli tudi sami. Toda, pustili so jih pri miru. Zaupali so v delo s papirji, a z računalnikom so se vendarle lahko pohvalili. Časi pa se vedno bolj spreminjajo.

Za računalnike je vedno večje zanimanje tako pri podjetjih kot pri posameznikih. Že vsak otrok bi se rad igral z njimi. V odpravo računalniške nepismenosti se od novega leta v Pomurju vključuje tudi Marjan Gujt s svojim podjetjem Minicom. Za računalnike in delo z njimi se zanimajo tako družbena kot zasebna podjetja in posamezniki. Sploh so bolj zainteresirani tam, kjer imajo veliko podatkov in malo delovne sile, to so npr. stanovanjske in obrtne zadruge, ki hočejo svojim članom zagotoviti sproten pregled njihovega finančnega stanja. Prednost najnovejše opreme in programov predstavlja tudi možnost, da se podatki vnese le na enem mestu in gre potem naprej, tako da je povsod upoštevan. Sploh so ti programi zelo prijazni do ljudi in z njimi ni težko delati. Poleg pisno priloženih navodil za delo jih imajo vgrajena tudi v sam program.

Pri Minicomu se zavedajo, da je v Pomurju računalniška nepismenost še precejšnja, zato organizirajo tudi tečaje za delo z računalniki. Eden je že za njimi. Na njem so desetim obiskovalcem predstavili programski paket WORTH, v prihodnje pa bodo tečaje razširili še na preglednice, kot so npr. LOTOS, ali pa na delo z bazami podatkov in podobno. Pričakujejo, da se bo zavest ljudi, sploh profesionalcev, naglo dvigovala in bodo tudi naši poslovneži želeli bolje in kakovostneje delati, kar pa je brez hitrih in zanesljivih podatkov skoraj nemogoče. Vsak zainteresiran lahko Minicomove računalnike in programe tudi preizkusi in jih vrne, če z njimi ni zadovoljen. S tem omogoča podjetje nakup najustreznejše opreme za poslovanje. Ker so mnogi na računalnike ne spoznajo najbolje, jim je Marjan Gujt vedno pripravljen tudi svetovati, kaj bi bilo zanje najboljše. Torej morajo naročniki oziroma kupci vedeti vsaj to, kaj bi od računalnika radi, vse drugo pa je potem skrb Minicoma.

Oviro pri preskrbi računalniške opreme predstavljajo tudi visoke uvozne dajatve, vendar na domačo opremo še ne gre preveč računati. Morda pa bo vlada kaj kmalu sprevidela, da razvoja ne gre zanemarjati in da računalniki še zdaleč niso luksuzni ali zabavni predmeti.

Lidija Kosi

Nova trgovina tudi v Okoslavcih

S posebnim zadovoljstvom so krajanje Okoslavci, vasice, 3 km oddaljene od Kapele, prišli na otvoritev nove trgovine, ki jo je odprla domačinka Jožica ČOLNIK. Trgovina je namreč pomembna pridobitev za ta kraj z velikim zaledjem, od koder so morali krajanje po najnujnejše stvari kar na Kapele ali bližnji Videm ob Ščavnici. Čolnikova je svojo trgovino, ki je odprta vse dni v tednu, založila z najnujnejšo specerijo, v kratkem pa bo svojo ponudbo obogatila tudi s tekstilnimi izdelki.

Po šestdesetih letih skupnega življenja sta ponovno stopila pred mati-čarja in predstavnika občinske skupščine zakonca TEREZIJA in FERDINAND GREGORINČIČ iz Spodnjega Kamenščaka pri Ljutomeru. Kljub temu, da sta si oba že nadela osem križev — Ferdinand je star 85, Terezija pa 83 let, sta še oba zelo čila. V zakonu se jima je rodila 8 otrok, sedaj pa imata že 12 vnukov in 10 pravnukov, ki so jima v veliko veselje.

Bisereno poročno listino jima je izročil delegat občinske skupščine Ljutomer Jože Špindler in hkrati zaželel še mnogo srečnih skupnih let.

Foto: Marija Tivadar

PEVSKO SREČANJE

Krajanje Centibe so v nedeljo, 17. junija, proslavili 4. krajevni praznik. Ta namen so priredili srečanje pevskih zborov, ki postaja že tradicionalno. Posebej velja pohvaliti domače kulturno društvo, saj zelo aktivno deluje, pred kratkim pa so ustanovili folklorni skupino, ki je imela že dva navedena uspešna nastopa. Po uvodnem pozdrumnem govoru in predstavitvi dosežkov KS so pripravili kulturni program, kateremu so nastopili domača folklorna skupina — koreograf Rozalija Farina iz Zalaegerszega, mešani pevski zbor iz Petikovec, recitatorji, mešani pevski zbor iz Csomódera, ljudske pesni in Dolnjega Lakoša, mladi citrari Centibe, ljudske pesni iz Gorjega Lakoša ter domači mešani pevski zbor spremljavi citrarijev.

Posebna zahvala je bila namenjena Karolyu Horváthu iz Madžarske, ki reografu pevskih zborov. Zenske priredile tudi razstavo ročnih del v ški dvorani.

L. Prilič

FINALE REPUBLIŠKE LIGE TRAP V ORMOŽU

V soboto, 16. junija, je bilo na avtomatskem strelišču v Ormožu zadnje, peto kolo — finale letošnje republiške lige v streljanju na nastope golobe v disciplini TRAP. Na finalnem tekmovanju je nastopilo 12 ekip iz vse Slovenije.

Prvo mesto sta si v ekipni konkurenci delili ekipa domačinov in ekipa Štefan Kovač iz Murske Sobotice. Tretje mesto je osvojila ekipa iz Ptuja.

V posamezni konkurenci je zmagal Karel Pojbič iz ekipe Štefan Kovač Murska Sobotica pred domačinoma Stankom Frangežem in Dušanom Cvetkom, četrto mesto je zasedel član iz ekipe Dolomiti Vrhnika Hine Hofman. Vsi štirje strelci so zadeli 90 golobov od 100 možnih, vendar so se razvrstili od prvega do četrtega mesta po rezultatih zadnje serije.

V skupnem seštevku letošnjega tekmovanja v republiški TRAP je v ekipni konkurenci zmagala ekipa strelskega društva Dolomiti Vrhnika. Drugouvrščena je ekipa strelskega društva TRAP Ormož in tretjevrščena ekipa Iverka z Otiškega Vrha pri Dravogradu.

V posamezni konkurenci za letošnje leto je šampion Savo Strmo iz ekipe Dolomiti Vrhnika pred Stankom Frangežem in Dušanom Cvetkom, oba iz ekipe TRAP Ormož.

Strelsko društvo TRAP Ormož, ki šteje 41 članov, je vzorno organiziralo tekmovanje na prenovljenem strelišču. Člani domače ekipe so ob enajsti obletnici društva dosegli lep uspeh in ga bodo poskušali potrditi na republiškem in državnem prvenstvu.

Anton Kariž

Lovci v sektorju Kog Lovske družine M. Sobota so s prostovoljnimi delom zgradili lovsko zavetišče. V lovskem domu, kakor mu pravijo domačini, bodo dvorana in več prostorov za potrebe lovcev. Lovski dom stoji na obali umetnega jezera, ki je nastalo ob izkopavanju gramoza. 32 članov lovske družine iz sektorja Krog je v ureditev vložilo okoli 1500 ur prostovoljnega dela, pomagali pa so tudi domačini in SGP Pomurje z mehanizacijo.

J. D.

BLISK, MURSKA SOBOTA, p. o.
Bijedičeva 3, 69000 MURSKA SOBOTA

Telefon: 069/23 715, 21 241
Telefax: 069/25 310

NOVOSTI NA SOBOŠKEM BLISKU ZA VAS!

TRGOVINA NA DROBNO

(na sedežu podjetja)

V trgovini prodajamo:

- izdelke iz lastnega proizvodnega programa:
- drobilnike za silažo
- polžne transporterje
- napajalnike
- pretočne črpalke
- napenjalnike za žico
- šotorske kline
- garniture za oljne inštalacije
- in drugo
- rezervne dele za naše izdelke
- montažni material za:
- elektroinštalacije
- vodovod
- centralno ogrevanje
- in drugo

- Obratovalni čas od 7. do 15. ure, razen v soboto in nedeljo

PREVIJANJE ELEKTROMOTORJEV

- popravljamo in previjamo vse vrste elektromotorjev
- pooblaščen smo za servisiranje elektrokovinskih izdelkov (elektromotorji s črpalkami) v garancijskem roku
- pregled, mazanje in čiščenje **opravljamo zastonj**

SERVIS OLJNIH GORILNIKOV

- popravila in nastavitve oljnih gorilnikov

ELEKTRIČNE MERITVE

- izolacijske upornosti
- kratkostične upornosti
- meritve zaščite FID
- galvanske povezave
- strelovodne in obratovalne ozemljitve

MONTAŽA VSEH INŠTALACIJ V ZASEBNIH OBJEKTIH

- elektroinštalacije
- vodovod in centralno ogrevanje
- krovsko-kleparska dela
- strelovodne naprave in drugo

PREPRIČAJTE SE O KONKURENČNOSTI NAŠIH CEN IN KAKOVOSTI NAŠIH IZDELKOV TER STORITEV!

Mali nogomet

A liga MS

Borci	22	13	6	3	52:33	32
Bakovi	22	12	6	4	67:40	30
Čenčevci	22	11	6	5	61:38	28
Panonska						
(-1)	22	11	5	6	51:39	26
Veržetovci	22	9	6	7	49:36	24
Belinci	22	8	7	7	43:57	23
Čenčevci	22	10	2	10	65:45	22
Kupčinci	22	6	6	10	37:40	18
Čenčevci	22	6	5	11	43:54	17
Čenčevci	22	5	6	11	43:56	16
KK 13	22	5	4	13	35:72	14
KK 13	22	5	3	14	51:87	13

B liga MS

Čenčevci	22	13	6	3	75:34	32
Proz. vas	22	14	2	6	74:52	30
Štani	22	14	1	7	70:52	29
Štani (-1)	22	11	4	7	67:48	25
Karčičeva	22	12	1	9	51:46	25
Čenčevci	22	9	6	7	55:43	24
Čenčevci	22	9	3	10	62:74	21
Čenčevci	22	8	2	12	60:73	18
Krajina (-2)	22	8	2	12	40:59	18
Lipovci	22	7	5	10	44:43	17
Čenčevci	22	6	4	12	37:60	16
Čenčevci	22	2	2	19	53:104	6

C liga MS

Čenčevci	22	17	2	3	75:25	36
Čenčevci (-1)	22	13	3	6	74:37	29
Čenčevci	22	13	3	6	73:43	28
Čenčevci	22	9	4	9	54:45	22
Čenčevci (-1)	22	9	4	9	50:49	22
Čenčevci (-1)	22	9	4	9	56:61	21
Čenčevci	22	9	5	8	42:56	21
Čenčevci	22	8	4	10	46:60	20
Čenčevci	22	5	9	8	43:52	19
Čenčevci (-1)	22	6	6	10	46:61	18
Čenčevci	22	7	4	11	37:56	17
Čenčevci	22	1	4	17	15:66	6

D liga MS

Čenčevci	22	18	1	3	93:33	37
Čenčevci	22	17	0	5	92:25	34
Čenčevci	22	14	3	6	69:40	31
Čenčevci	22	13	4	5	53:37	30
Čenčevci (-1)	22	12	3	7	87:52	27
Čenčevci (-1)	22	13	3	6	70:42	27
Čenčevci	22	8	3	11	49:64	18
Čenčevci	22	6	4	12	41:59	16
Čenčevci	22	6	1	15	43:69	13
Čenčevci	22	6	2	13	23:74	11
Čenčevci	22	4	2	16	43:90	10
Čenčevci (-2)	22	1	2	19	19:97	2

ZMAGAL KLUB MLADIH

V Murski Soboti je bil tradicionalni turnir v mali nogometu za ekipe mladitve. Zmagala je ekipa pred Moščanci in Borejci.

TURNIR V IŽAKOVCIH

V nedeljo, 1. julija 1990, ob 9. uri bo v Ižakovcih tradicionalni turnir v mali nogometu za ekipe mladitve. Zmagala je ekipa pred Moščanci in Borejci.

Mura zmagala v Avstriji

V februarju v Avstriji je bil tradicionalni nogometni turnir v mali nogometu za ekipe mladitve. Zmagala je ekipa pred Moščanci in Borejci.

MURA V GANČANIH

Nogometaši Mure iz Murske Sobotice so preteklo nedelje igrali prijateljsko tekmo z ekipami iz Gančanih in Dobrovnika. Zmagali so s 4:0, strelca pa sta bila Katus 3 in Zver.

ROKOMETNI KLUB BAKOVCI prireja

TRADICIONALNO TOMBOLO

Glavne nagrade:
— osebni avtomobil R 5 Cam-pus
— osebni avtomobil Jugo 45
— predstevnik
— barvni televizor
— videorekorder in še mnogo drugih dobrot v skupni vrednosti 350.000,00 din

Priznalo bo anjambel POP DESIGN!
V nedeljo, 15. julija, ob 14. uri v Športno-rekreacijskem centru v Bakovcih.
Ob dnevi hrani in pijači bo veselo pozno v noč!

Prodaja vstopnic pred Sopingom v M. Soboti in pri poverjenikih društva.

VESTNIK, 28. JUNIJA 1990

— Kegljanje —

DVOJNA ZMAGA RADENSKE

V Radencih je bilo tradicionalno kegljaško srečanje med tekmovalci Savarije iz Sombotela na Madžarskem in Radensko. Uspešnejši so bili gostitelji, ki so zmagali pri čilih s 3467:3287 podrtimi keglji, pri mlajših čilih pa s 1578:1555 podrtimi keglji. Najuspešnejši pri čilih je bil Drvarič z 895 podrtimi keglji pred Šalamonom, 869, Horvatom, 855, in Kučanom, 848 podrtih kegljev. Pri mlajših čilih je največ kegljev podrl Kocbek, 414, pred Smodišem, 412, Smolkovičem, 379, in Mariničem, 373 podrtih kegljev. Povratno srečanje bo prihodnje leto na Madžarskem.

Rokomet

PORABCI V KROGU

V okviru že tradicionalnega mednarodnega sodelovanja med športniki in športnicami iz Porabja na Madžarskem in soboške občine so v soboto gostovali v Krogu rokometiški AFESZ in rokometiške MSE iz Monostra ter odigrali tekmi z ekipama Kroga in Beltinke iz Beltincev. Krog je zmagal z rezultatom 30:23. Najboljša strelca pri Krogu sta bila Meolic 9 in Šebek 6. Pri gostih pa je bil najuspešnejši Csaszar 7. Ženska ekipa Beltinke pa je izgubila tekmo s 7:9. Najboljši strelki pri Beltinki: Kociprova in Totova po 5. Povratno srečanje bo 11. avgusta v Monostru.

Kajakaštvo

DVE ZMAGI BISTRIČANOM

Mladi Kajakaši Brodarskega društva BISTRICA so tudi na sobotnem mladinskem in pionirskem pokalu Slovenije — spust po Savi pri Hrastniku — dokazali, da že dokaj dobro obvladajo veslanje po brzicah. Anita Gjerek je zmagala med mladinkami. Tina Jakšič pa med pionirkami. Maja Žižek je bila med mladinkami druga, Mateja Žalik pa med pionirkami prav tako druga. V konkurenci K-1 mladinci je Denis Čizmašija zasedel 3. mesto, pri starejših pionirjih pa sta bila Stanislav Horvat in Robert Ozbetič 6. oz. 7. J. G.

Konjske dirke

TRI ZMAGE LJUTOMERČANOM

V Zagrebu so bile kasaške dirke, ki jih je pripravil domači konješki klub. Tekmovanja so se udeležili tudi Ljutomerčani in dosegli lep uspeh, saj so osvojili tri prva mesta. Med dvoletniki je zmagal Red (Galunder) s kilometrskim časom 1:30,9; Atol (Osterc) je bil najboljši v tretji dirki 1:29,8; Atika MS (M. Slavič, mlajši) pa je zmagalav peti dirki s kilometrskim časom 1:23,8. Drugo mesto je osvojila Formoza (Slana) v tretji dirki. Tretji pa so bili: Dulčineja (M. Slavič, st.) med dveletniki, Legolas (Žnidarič) v četrti dirki, Perzej (Jureš) v peti in Dušan MS (M. Slavič, ml.) v šesti dirki.

MALI NOGOMET

ZA SLOVENSKI POKAL V KRIŽEVCIH

Nogometna sekcija Partizana Krizevci pri Ljutomeru, ki praznuje 20-letnico, organizira v soboto, 30. junija 1990, ob 10. uri na igrišču pri Osnovni šoli Krizevci 6. turnir za slovenski pokal v malom nogometu. Sodelovalo bo 13 moštev. Tekmovanje bodo sklenili pod reflektorji, obenem pa proslavili tudi 20-letnico delovanja. Med drugim bo tudi tekma med slovenskimi duhovniki in veterani Krizevec. Praznovanje pa bodo sklenili z zabavno prireditvijo.

— Strelstvo —

NORŠINCI TRETJI

V Postojni je bilo prvo kolo tekmovanja v republiški ligi v streljanju z malokalibrsko puško. Sodelovalo je 15 ekip, med njimi tudi ekipa Noršincev, in dosegla lep uspeh. Noršinci so s 684 krogi zasedli tretje mesto in dobili 13 točk. Zmagal je Kamnik s 732 krogi in dobil 15 točk. Najboljši v ekipi Noršincev je bil Štefan Balaško z 237 krogi pred Karlom Turnerjem, 229, in Janezom Horvatom, 218 krogov. Drugo kolo bo prihodnje nedeljo v Kamniku. K. T.

ELRAD IN HORVAT

SD Avtoradgona je v okviru praznovanja 40-letnice delovne organizacije Avtoradgona pripravila v Hercegovščaku tekmovanje v streljanju z malokalibrsko puško. Sodelovalo je 10 ekip oz. 26 posameznikov. Ekipno je zmagala prva ekipa Elrada s 483 krogi pred Jovom Jurkovičem, 464, SCT, 456, drugo ekipa Elrada, 449, in Avtoradgona, 444 krogov. Pri posameznikih je bil najboljši Horvat (Elrad) pred Koroškom (J. Jurkovič), oba sta dosegla po 170 krogov. Sledijo: B. Škedelj (SCT) 169, Svetec (Elrad) 168 in J. Škedelj (SCT) 167 krogov.

ZRVŠ Lendava in Varga

V počastitev praznika lendavske občine je bilo v Čentibi tekmovanje v streljanju z vojaško puško. Sodelovalo je 50 strelcev. Ekipno je zmagala ZRVŠ Lendava z 280 krogi pred SD Dobrovnik, 261, in SD Varstrij, 246 krogov. Posamežno: 1. Varga, 82, 2. Ferencek (oba Dobrovnik), 81, in 3. Rožman (ZRVŠ), 79 krogov. A. Zver

TEKMOVANJE OB DNEVU BORCA

Občinska strelska zveza Murska Soba je razpisala tekmovanje z malokalibrsko puško ob dnevu borca za mladinske ekipe občinskih reprezentanc Pomurja. Tekmovanje bo v nedeljo, 1. julija 1990, ob 9. uri na strelišču ob kanalu v Murski Soboti. Ekipa štejejo po štiri člane. Sodelovalce bodo občinske reprezentance pomurskih in ormoške občine.

— Šah —

DVOJNA ZMAGA MARIČEVE

SD Radenska Pomurje iz Murske Sobotice je pripravilo majski in junijski hitropotezni turnir. Med šestimi mladinci na majskem turnirju je bila najboljša Katka Marič in Alen Kelemen, na junijskem pa je zmagala Katka Marič pred Petrom Kelemenom in Sedonjo.

POMURSKA NOGOMETNA LIGA

NAJBOLJ DISCIPLINIRANI RENKOVCI

Minula tekmovalna sezona v pomurski nogometni ligi je bila izredno razburljiva in privlačna za ljubitelje te športne zvrsti. To zgovorno priča tudi obisk gledalcev na posameznih tekmah. Tekmovanje je z izjemo nešportnih izpadov gledalcev na tekmah v Ižakovcih in Lipi potekalo brez posebnosti. Najučinkovitejšo moštvo je bil Veržet z 48 goli pred Polano, 43, in Turniščem, 40 golov. Najmanj žog iz mreže je pobral vratar Turnišča, 16, pred Polano, 21, in Bakovci, 23. Najbolj disciplinirano moštvo so bili Renkovci z 29 kazenskih točkami pred Polano in Lipo, po 31. Najmanj disciplinirani igralci na igrišču pa so bili nogometaši Veržeta s 57 kazenskimi točkami pred Bakovci, 52, in Cankovo, 51. Kazenske točke so bile izračunane na osnovi rumenih in rdečih kartonov. Najboljša strelca v pomurski nogometni ligi sta bila Stanko Šehjan (Ižakovci) in Ivan Cener (Tišina), dosegla sta po 15 golov. Sledijo: Bojan Roud (Turnišče) 14, Stanko Markočaj (Renkovci) 13, Tibor Kljuber 12, Štefan Lipič (Bakovci), 11, Robi Belec in Zoran Osterc (oba Veržet) po 10 ter Jože Kolarič (Črenšovci) 9 golov. V pomurski mladinski nogometni ligi je bilo v pretekli tekmovalni sezoni najbolj disciplinirano moštvo Beltinke iz Beltincev s 6 kazenskimi točkami pred Turniščem, 7, in Renkovci, 12. Največ prekrškov na igrišču so naredili mladi nogometaši Cankove z 48 kazenskimi točkami pred Lipo in Kobiljem, po 36 kazenskih točk. F. Maučec

— Spidvej —

LAZAR PETI

V Ljubljani je bila druga dirka za državno prvenstvo v spidveju. Sodelovali so tudi tekmovalci AMD Lendava. Najuspešnejši med njimi je bil Lazar, ki je z 11 točkami zasedel peto mesto. Horvat je osvojil 9 točk in zasedel osmo mesto, Matjašec pa je s 6 točkami pristal na desetem mestu.

— Motokros —

ROGAN POVEČAL VODSTVO

V Orehovi vasi je bila medrepubliška dirka v motokrosu za pionirje. V razredu do 60 cm je v obeh vožnjah zmagal Oliver Rogan (AMD Štefan Kovač, Murska Soba). V skupni uvrstitvi je tako Oliver Rogan povečal vodstvo za 5 točk.

— Nogomet —

ODRANCI V PNL

V povratni kvalifikacijski tekmi za vstop v pomursko nogometno ligo so Odranci premagali Rogaševce z 2:1. Ker se je z enakim izidom končala prva tekma v Rogaševcih, sta moštvi streljali enajstmetrovke. Pri tem so bili uspešnejši Odranci in tako postali nov član pomurske nogometne lige. Poleg Odrancev sta se v pomursko ligo uvrstili še moštvi Ljutomera in Mladosti iz Čentibe.

ŠALOVČANI V ŠTEVANOVCIH

Nogometaši in nogometašice Šalovec so gostovali v Števanovcih v Porabju in odigrali prijateljski tekmi z domačima ekipama. Dekleta iz Šalovec so bile premočan nasprotnik za gostiteljice, saj so zmagala kar z 9:1. Strelke za Šalovec: Balaškova in Korpičeva po 3, Verneževa 2 in Smodiševa enega. Srečanje moških ekip pa se je končalo neodločeno 2:2. Gola za Šalovec sta dosegla: Barbarič in Bočkorec. Povratni srečanja bosta 11. avgusta v Šalovcih.

— Tenis —

TEČAJ ZA OTROKE

Teniški klub Gornja Radgona je pričel s teniškim tečajem za začetnike. Obiskuje ga 30 otrok, vodita pa ga Branko Avsec in Zvonko Klemenčič. Za pionirsko selekcijo pa bo klub organiziral teniški tabor v Moravskih Toplicah, vodila ga bosta Muha Strah in Zdravko Ravnikar.

— Karate —

IZPITI ZA PASOVE

Karate sekcija TVD Partizan Murska Soba je organizirala izpite za barvne pasove. Rumeni pas si je pridobil 22 pionirjev, eden oranžnega ter štirje zelenega. Tako so uspešno končali poletni del sezone. Najuspešnejši na izpitu so bili: Goran Horvat, Viktorija Juršič, Danijela Škrbič in Sabina Jakovljevič. B. S.

LJUTOMER NOV ČLAN POMURSKE LIGE

PREDSTAVLJAMO VAM

Nogometaši Ljutomera, ki so pred leti tekmovali v območni slovenski ligi vzhod, pred petimi leti pa so se morali posloviti tudi od pomurske lige, so naposled postali prvak v prvi medobčinski nogometni ligi Murska Soba in se vrnil v pomursko nogometno ligo. Pot do tega uspeha pa ni bila lahka. Po izpadu iz pomurske lige je klub zapustilo nekaj starejših igralcev in je bilo potrebno ustvariti novo moštvo. To je sicer, bilo zadnja štiri leta med kandi-

dati za osvojitve prvega mesta v prvi medobčinski nogometni ligi, vendar pa mu je vselej v sklepnem delu tekmovanja zmanjkalo moči za doseglo cilja. Na to pa je vplivalo tudi dejstvo, da so nekateri igralci igrali ob sobotah tudi mali nogomet. Kaže pa, da so se

NOGOMETAŠI LJUTOMERA — nov član pomurske nogometne lige. Stojijo od leve: Hošpl, Oletič, B. Budja, Bot, Nemec, D. Sobočan, Peršolja, Stefanec, Škrbič in Babič (trener). Čepijo: M. Budja, R. Sobočan, Kosi, Semenič, Stojko, Filipič in Pavšner.

STOLPEC
UREDNIKA

Tišina
zopet
med
najboljšimi

V Mislinji so razglasili najboljše krajevne skupnosti na področju športne rekreacije v lanskem letu. Po oceni Partizana Slovenije je krajevna skupnost Tišina med vaskimi skupnostmi zopet zasedla tretje mesto, tako kot lani. To je uspeh, na katerega so Tišinčani ponosni, priznanje pa so si tudi zaslužili. Športno društvo, ki deluje v okviru krajevne skupnosti Tišina, je namreč uspelo z nekaterimi novimi oblikami dela pritegniti lepo število krajanov, ki se vključujejo v razne športno-rekreacijske aktivnosti. Geslo, ki so si ga zadali, ŠPORT NAJ NAS ZDRUŽUJE, uspešno uresničujejo med krajani osmih vasi krajevne skupnosti in zaselka Romov. Samo v lanskem letu so organizirali 38 množičnih športno-rekreacijskih prireditev, ki se jih je skupaj udeležilo 3710 krajanov. Kar v petih krajih delujejo klubi za mali nogomet, sicer pa je najštevilčnejši prav nogometni klub Tišina. Organizirajo pa tudi srečanja in tekmovanja v drugih športnih panogah, za katere je med krajani zanimanje. Zelo priljubljene in privlačne so postale IGRE ŽETVE IN MLAČVE, ki jih vsako leto prirejajo pod pokroviteljstvom Kmetijske zadruge Panonka; pritegnejo pa tudi veliko obiskovalcev. Prizadevni športni delavci na Tišini pa dosegajo pomembne uspehe tudi pri gradnji športnih objektov in zagotavljanju sredstev. Navsezadnje pa so se uveljavili tudi kot odlični organizator nekaterih republiških športno-rekreacijskih tekmovanj. Letos pa bodo celo organizator državnega pionirskega prvenstva v kolesarstvu. Za Tišino je tudi značilno, da delata krajevna skupnost in športno društvo z roko v roki, zavedajoč se pomena športne rekreacije za naše zdravje. Feri Maučec

Nogomet

PORAZ
11 PLAVIH

V prijateljski mednarodni nogometni tekmi je moštvo Szarvaskend iz Madžarske v Selu premagalo 11 plavih s 7:2. Gola za 11 plavih sta dosegla Vrtar in Balec.

NADALJEVANKA O MRTVI LEDAVI

IZ ZAPISNIKA JAVNEGA TOŽILCA

Obstaja sum, da so odgovorne osebe storile kaznivo dejanje onesnaževanja in uničenja človekovega življenjskega okolja po 241. členu kazenskega zakona Republike Slovenije, pravne osebe pa gospodarski prestopnik po zakonu o vodah in odpadkih.

Sum se kajpada tiče onesnaževanja potoka Ledava in onesnaževalcev: KEMA Puconci (prej Proizvodnja kremenčevega peska), Mesna industrija, Tovarna mlečnega prahu in podjetje Komunalna v Murski Soboti, ki upravlja mestno čistilno napravo. Izrazili so ga med pogovorom o vlogi in delu organov odkrivanja in pregona pri zaščiti človekovega okolja, ki je bil pred dnevi v prostorih Temeljnega javnega tožilstva v Murski Soboti. Navzoči: iz uprave medobčinskih inšpekcijskih služb Vinko Mlinarič in Jože Fras, iz Uprave za notranje zadeve Zoltan Herczeg in Franc Šeruga in s tožilstva Ludvik Gornjec (javni tožilec), Žarko Bejek in Karel Vogrinčič.

Sodeč po zapisniku — sestavil ga je sam tožilec in ga naslovil (v vednost) na vse štiri občinske izvršne svete v Pomurju — je bila v ospredju katastrofalno onesnažena Ledava. »Pristojne inšpekcijske službe so s poročili in analizami že večkrat in več let opozarjale na nevarnost razmere pri odtekanju komunalnih in industrijskih odpadkov v potok, vendar se izvršni sveti občin na to niso odzivali z ukrepi za preprečevanje onesnaževanja,« povzame malone dobesedno. »Nobena občina v Pomurju nima izdelane programa za odpravo onesnaževanja zraka in vode, zlasti to velja za občino Murska Sobota, ki je po onesnaženosti zraka razvrščena v tretje območje, potok Ledava pa v četrto, torej najslabšo kakovostno skupino tekočih voda.« V pogovoru so navzoči ugotavljali, da je pri organih odkrivanja poseben problem jemati vzorce za analizo, saj in-

špekcije nimajo dovolj denarja; ena sama analiza pride od 25 do 30 tisoč dinarjev. Dodano je, da bo potrebno med drugim razčistiti, ali zasebna elektrarna pri Šadlovem mlinu na Ivancih kvarno vpliva na onesnaževanje Ledave.

O odvozu klavniških odpadkov iz soboške Mesne industrije v Bukovnico je inšpekcija ugotovila, da navedeno podjetje ni imelo uporabnega dovoljenja, zato je z odločbo prepovedala nadaljnje odlaganje odpadkov v Bukovnici, zoper pravno in odgovorno osebo pa bo podala prijavo. Za reko Muro je pristojna republiška inšpekcija, ki bo morala kontrolirati onesnaženost in jemati vzorce za analizo. Gradbena inšpekcija bo opravila pregled pri vseh svinjskih farmah (Podgrad, Nemšček, Jezera in pri zasebnih kmetovalcih) in preverila, če imajo uporabno dovoljenje; če ga nimajo, bodo zoper vse kršilce brez izjeme vložene prijave javnemu tožilstvu oz.

sodniku za prekrške. Potrebno bo nadzorovati in ugotavljati morebitne škodljive posledice odtekanja termalnih in mineralnih voda v tekoče vode (zlasti v Moravskih Toplicah, Murski Soboti in Boračevu) mimo čistilnih naprav in ali imajo koristniki za to potrebna uporabna dovoljenja. Občine bodo morale poskrbeti — dolgoročno! — za zbiranje komunalnih odpadkov, saj se zdajšnja odlagališča hitro napolnijo, potem pa prihaja do nereguliranih problemov s prostori za odlaganje, saj ti niso vnaprej opredeljeni ne v srednjeročnih ne v dolgoročnih načrtih. Pomankljivi so tudi okoljevarstveni predpisi predvsem na ravni občin. »Udeleženci pogovora ugotavljajo, da sedanja organiziranost inšpekcijskih služb v Pomurju ni istrežna, ker gre za razdrobljenost po občinah, kar vpliva na samostojnost in neodvisnost inšpekcijskih služb. Zato se je potrebno zavzemati za prenos financiranja in imenovanja inšpektorjev na pristojne republiške organe,« beremo v zapisniku javnega tožilca Ludvika Gornjega, ki se konča s štirimi priporočili. Na kratko povzeto se prvo

tiče ugotavljanja krivcev za onesnaženo Ledavo, drugo zadeva inšpekcijske preglede pri uporabnikih farm prašičev in ukrepe, tretje priporočilo govori o tem, da bo Uprava inšpekcijskih služb Pomurja o posameznih »kapitalnejših« onesnaževalcih človekovega okolja obveščala pooblaščen republiške inšpekcije, da bodo primerno ukrepale, četrto pa se nanaša na ravnanje občinskih izvršnih svetov, ki naj »izdelajo ustrezne programe za zbiranje komunalnih odpadkov, jih opredelijo v srednjeročnih in dolgoročnih načrtih in skupščinam predlagajo ustrezne predpise s področja varstva okolja.«

Kot večpomensko zanimivost, ki bi sicer terjala komentar zase, bi radi navedli še naslednje iz tožilčevega zapisnika na mestu, kjer je govor o onesnaženem potoku Ledava, ki že predstavlja ekološko katastrofo — »čeprav so novinarji v sredstvih javnega obveščanja že dalj časa opozarjali na možne hude ekološke posledice, pa niso bili storjeni ustrezni ukrepi, temveč so že znani onesnaževalci še naprej spuščali neочиščene odplake v potok Ledavo.«

Branko Žunec

Otroška življenja ugašajo na cesti

Otroku damo življenje, da bi skupaj zadovoljno, srečno in dobro živeli v sodobnem svetu. Želimo ga obvarovati pred nevarnostmi, vendar pri tem nismo vedno uspešni. Dva razreda učencev v Sloveniji umre na leto v prometnih nesrečah, tako velik je krivni davek ceste, sodobnega življenja.

V prometnih nesrečah je lani ugasnilo 61 otroških življenj, poškodovanih pa je bilo 2246. Kar devet otrok je umrlo pred

petim letom starosti, do sedmega leta je bilo sedem žrtev, štirinajseta trinajst in osemnajstega 32.

Tudi pomurske ceste so lani terjale štiri otroška življenja, poškodovanih pa je bilo 140 otrok in mladostnikov. Ugotavljajo, da je največ poškodb prav v starostnem razponu od 14 do 18 let, kar povezujejo z njihovimi vožnjami s kolesi z motorjem.

Številke, ki jih sprejemamo z grozo, saj vendar vsaka pomeni

mlado življenje. Dodati pa vendar treba še ugotovitve, da so otroci žrtve nesreč pogostejše v prostih dnevih in vikendih ter poletnih mesecih, torej v počitnicah. Starši bi to morali sprejeti kot opozorilo, da otrok ne prepuščajo samih sebi — tudi to poletje in počitnice — saj smo v Pomurju to leto že plačali krvni davek cesti z dvema otroškima življenjema, pet pa jih je bilo hudo in dvanajst lažje poškodovanih.

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE V MURSKI SOBOTO

V Bodoncih strmoglavlil zmajar

Minuli teden se je zgodilo nekaj neobičajnih nesreč, tako je lovec v Doliču namesto kune ustrelil žensko, v Bodoncih pa je strmoglavlil zmajar, ki je letal kljub prepovedi. Težka prometna nesreča se je zgodila tudi v Gaberju, avtomobilist je povozil žensko, ko se je zvečer vračala z dela.

Ni upošteval varnostne razdalje

21. junija se je zgodila prometna nesreča v G. Radgoni. Voznik kolesa z motorjem D. P. iz G. Radgone je vozil po lokalni cesti proti Črešnjevemu. Na ravnem dleu vozišča pri asfaltni bazi je dohitel voznika osebnega avtomobila Franca Fištra iz Maribora, ki se je ustavil, saj je hodil pred njim kolona vozil. Voznik kolesa z motorjem se je zaradi prekratke varnostne razdalje zaletel v avtomobil, padel in se hudo poškodoval.

Zaletel se je v pešca

20. junija se je zgodila prometna nesreča v M. Soboti. Voznik osebnega avtomobila Rajko Rogič s Tišine je peljal iz M. Soboti proti Tišini. Ko je pripeljal čez most na razbremenilnem kanalu, je spregledal pešca Jožefa Cipota iz M. Soboti, ki je hodil pravilno po desni strani. Rogič je zadel pešca in ga hudo poškodoval. Vozil je domnevno vinjen. Do smrti povozil kolesarko

21. junija se je zgodila prometna

nesreča v Gaberju. Voznik osebnega avtomobila Daniel Hozjan iz Žitkov je vozil po magistralni cesti iz Črenovec proti Lendavi. V blagem levem ovinku v Gaberju je zapeljal na levi voznik, po katerem se je iz nasprotne smeri pripeljala kolesarka Marija Pucko s Kapce. Hozjan je kolesarko spregledal, čeprav je imela prižgano luč. Po trčenju je kolesarka padla na pokrov motorja in potem na cesto. Zaradi poškodb je na kraju nesreče umrla. Hozjan je vozil domnevno vinjen in brez voznškega dovoljenja, ki mu je bilo odvzeto.

Kljub prepovedi letel z zmajem

24. junija se je zgodila nesreča v Bodoncih, v kateri je izgubil življenje Marjan Šuker, ki je letel z motornim

zmajem. Tega dne je bila na letališču pri Rakičanu prireditve, ki se je je udeležil tudi Šuker. Želel je opraviti nekaj poletov z motornim zmajem, čeprav nima dovoljenja in čeprav mu je letenje prepovedal upravnik letališča. Šuker je odletel in se v Bodoncih najprej zapletel v žice daljnovidnosti, nato pa z višine 10 metrov strmoglavlil na travnik. Hudo se je poškodoval in med prevozom v bolnišnico umrl.

Pretep v diskoteki

15. junija sta diskoteko Škafar v Beltincih obiskala Ivan Kološa iz Beltincev in Avgust Györek iz M. Soboti. Ko je Kološa odšel na stranišče, ga je Györek zgrabil in pretepel ter hudo poškodoval.

JD

TRAGIČEN LOV NA KUNE

Nekoč pred leti je italijanski lovec na lovu v Orlovščem zadel lovškega čuvaja. Le-ta je po nekaj letih umrl. Tudi njegov sin je postal lovski čuvaj in tudi njega je zadela podobna usoda, zaradi nepazljivosti ga je obstrelil italijanski lovec. Tovrstne lovske nesreče torej poznamo tudi pri nas, manj pa nesreče, ki smo ji bili priča te dni. Vest se je glasila, da

je lovec streljal na kuno in zadel žensko, ki je za posledicami strela še isti dan umrla v bolnišnici. To se je zgodilo na Doliču.

Kaj se je zgodilo na Doliču?

Kaj takega v tem malem kraju pri Kuzmi blizu jugoslovansko-avstrijske meje ne pomnijo. Dolič je prijazna vasica, ljudje pridni in marljivi, vse dajo za razvoj

svoje kraja. Tu je zrak še nepokvarjen. Okoliški gozdovi govorijo o tem, da je v njih veliko divjadi, zato imajo tudi lovsko družino, katere član je tudi 64-letni Karel Klement. 19. junija, bil je lep ponedeljek, ura je bila okoli dveh popoldne. Marija Lenarčič, stara 75 let, je prosila Klementa, ki živi z njeno hčerko v izvenzakonski skupnosti, naj ji pokonča kune, ki so se ugnezdele na podstrešju in ki so delale veliko škodo, saj so uničevale perjad.

Hčerka je s psom terierjem šla na podstrešje gospodarskega poslopja, da bi pregnala kune, Klement pa jih je čakal, da bi jih pokončil. Prva žival, ki se je pokazala s podstrešja, je Klement ustrelil že na tramo, na drugo žival pa bi moral še natančneje meriti. Ker to ni storil in ker se je Lenarčičeva premaknila, jo je z drugim strelom s šibrami zadel v hrbet. Šibre so se zarile v ledvice in druge organe, in ker je lovec streljal z razdalje 4 do 5 metrov, je dobila Lenarčičeva hude poškodbe, za katerimi je še istega dne v bolnišnici umrla. Lovec Klement pravi, da je kuna skočila na tla in tekala sem ter tja, streljal je nanjo, ko je Lenarčičeva nenadoma stopila pred njega.

Preiskovalni sodnik temeljne-ga sodišča v M. Soboti si je ogledal kraj nesreče in ugotovil, da je lovec streljal z razdalje 4 do 5 metrov in zadel žensko v ledveni predel, kar je bilo zanjo usodno. Tudi obdukcija je pokazala, da je bilo v telesu Lenarčičeve veliko šiber. Vse kaže, da se je zgodila nesreča zaradi neprevidnosti lovca, saj bi ta moral vedeti, da je velika nevarnost, če se kdo loti lova na divjadi in mu pri tem pomagajo nevedni ljudje.

Po tem tragičnem dogodku so Klementu zasegli puško in ga ovadili temeljnemu javnemu tožilstvu, ki je že odredilo podrobno preiskavo.

Ravnanje s strelnim orožjem, pa če gre za lovsko ali drugačno, je zelo pomembno, še posebno ko se lovci odpravljajo na lov. Prenekatera nesreča nas opozarja, da se varujemo pred strelji z lovsko puško, saj so šibre zelo nevarne.

Tragičen lov na kune pa še posebej opozarja vse, ki nosijo orožje, naj ga varujejo in z njim ravnajo preudarno. Vse preveč drugih nesreč, še posebej prometnih, nas pesti, da bi se ljudje začeli še streljati.

Jani D.

Na tem podstrešju pri Mariji Lenarčič v Doliču so se ugnezdele kune. Lovec je streljal nanje in po nesreči ubil gospodinjico.

AGROSERVIS p.o.
Murska Sobota

ABC Pomurka — Agroservis Murska Sobota po dogovoru z varovalno skupnostjo Triglav M. Sobota

posreduje prodajo

rabljenih oz. poškodovanih vozil, ki bo na dvorišču AGROSERVIS V M. Soboti, Kroška c. 58, v torek 3. 7. 1990 ob 15. uri:

1. osebni avto znamke Unis, tip GOLF JX, letnik 1988, prevoženih 93.193 km, z izključno ceno 45.830,00 din in prometni davek;
2. osebni avto znamke Zastava, tip LADA RIVA 1500, letnik 1988, prevoženih 57.158, z izključno ceno 15.637,40 din in prometni davek;
3. osebni avto, znamke Zastava, tip 101 GTL 55, letnik 1988, prevoženih 108.054 km, z izključno ceno 10.592,00 din in prometni davek;
4. osebni avto znamke IMV Renault, tip R 4 GTLJ, leto izdelave 1986, prevoženih 83.670 km, z izključno ceno 13.740,00 din in prometni davek;
5. osebni avto Zastava, tip JUGO 55 Koral, leto izdelave 1988, prevoženih 25.666 km, z izključno ceno 23.207,40 din in davek na prodajo vozila;
6. osebni avto znamke Zastava, tip 126 P, leto izdelave 1988, prevoženih 21.626 km, z izključno ceno 20.294,20 din in davek na prodajo vozila;
7. Poškodovani nadomestni deli osebnih avtomobilov po seznamu.

Obvezni polog 20 % od začetne izključne cene se plača na dan prodaje med 14. in 15. uro pri blagajni podjetja. Najnižje znižanje cene je 300,00 din. Kupec mora plačati vozilo takoj oz. najkasneje v treh dneh od dneva prodaje, sicer bomo morali, če je odstopil od nakupa in izgubil pravico do vrnitve varščine. Kupljeno vozilo mora prevzeti v 3 dneh, sicer zaračunavamo dnevno ležarino. Prodaja poteka po sistemu videno — kupljeno, zato je izključena vsaka reklamacija zaradi kakovosti ali manjkajočih delov. Prepis lastništva se opravi z lastniki vozil.

Splošno gradbeno podjetje Pomurje, M. Sobota, Štefana Kovčiča 10, objavlja po sklepu Delavskega sveta

JAVNO DRAŽBO

za prodajo naslednjih rabljenih osnovnih sredstev:

	izključna cena
1. AUDI 100 CC, J. 1985	70.000,00 din
2. R 4 TLJ I. 1985	10.000,00 din
3. R 4 TLJ I. 1985	9.000,00 din
4. LADA 1200 K I. 1983	7.000,00 din
5. Z 128 I. 1985	10.000,00 din
6. TAM 170 z nadgradnjo HIAB, I. 1980	120.000,00 din
karamboliran	60.000,00 din
7. Buldožer TG 170	30.000,00 din
8. Premični kompresor — 6,6 m³/min.	20.000,00 din
9. Šasija ROMAN s kabino	15.000,00 din
10. Prikolice za prevoz lesa	15.000,00 din
11. Reper za buldožer	15.000,00 din/kos
12. Zaboje za prekrivnik RABA, 10 m², 2 kom	7.000,00 din
13. Kabina RABA	7.000,00 din

V izključno ceno osnovnega sredstva ni vračunan prometni davek, ki ga je dolžan poravnati kupec. Javna dražba bo v nedeljo, 1. 7. 1990, ob 10. uri v Strojno-kovinskih obratih na Bakovski cesti. Osnovna sredstva si interesi lahko ogledajo na dan dražbe med 8. in 10. uro. Interesenti morajo uro pred pričetkom dražbe vplačati varščino v višini 10 % od izključne cene.

gorenjeimo

GORENJE IMO
Industrija in montaža
Lendava, p. o.
tel. (069) 36 111

Na podlagi sklepa delavskega sveta podjetja Gorenje Imo Lendava

preklicujemo

vse kadrovske štipendije za šolsko leto 1990/91, ki so bile objavljene v časopisu Delo dne 7. 3. 1990.

Zdravilišče Moravske Toplice

Kranjčeva 12, 69221 Martjanci
tel.: 069 48-210, telex: 36275 Morio YU, telefax: 069 48-400

Zdravilišče Moravske Toplice

OBJAVLJA

prosta dela in naloge

RAČUNOVODJE

Kandidati za objavljeno delovno mesto morajo imeti višješolsko ali srednješolsko izobrazbo ekonomske smeri in 5 let delovne izkušnje pri podobnih delih. Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite v 3 dneh od objave na naslov: Zdravilišče Moravske Toplice, Kranjčeva 12, 69221 Martjanci. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po preteku roka za zbiranje prijav.

PETEK

SOBOTA

NEDELJA

PONEDELJEK

TOREK

SREDA

ČETRTEK

RADIO MURSKA SOBOTA

RADIO MURSKA SOBOTA

RADIO MURSKA SOBOTA

RADIO MURSKA SOBOTA

RADIO MURSKA SOBOTA

RADIO MURSKA SOBOTA

RADIO MURSKA SOBOTA

5.30 Prebujajte se z nami! (Polejte se je začelo, čeprav poletja kot v starih časih ni Preživite ga z nami!). 8.00 Konec jutranje oddaje. 16.00 Poletno popoldne — glasba, sprostitelj! 17.00 Aktualno, 18.00 21 232

TV SLOVENIJA

9.00 Ključkeve dogodivščine. 9.30 Boj za obstanek, angl. serija. 9.55 Rdeča violina, dok oddaja. 10.25 Vnovič v Bridesheadu, angl. nadaljevanka. 15.25 Zarišče. 15.55 Poletna noč, ponovitev. 16.00 Poletna noč, ponovitev. 18.00 Tv dnevnik 1. 18.10 Safari v mestu: Oaze zelenjave. 18.40 Pet prijateljev, angl. nadaljevanka. 19.10 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 19.59 Zrcalo tedna. 20.20 Rumena reka, japonsko-kitsajska serija. 21.15 Zakon v Los Angelesu. 22.00 Tv dnevnik 3. 22.25 Očetni vdomem, prenos. 23.25 Poletna noč.

Program LJ 2:

19.00 Satelitski programi. 19.00 Videomex v Ameriki. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Zarišče. 20.30 Poletni koncert v Oslu. 21.30 Skupščinska kronika. 22.00 Tv studio. 23.30 Satelitski programi.

TV ZAGREB

10.30 Poletni spored, 17.00 Mladinske oddaje, 19.30 Dnevnik. 20.00 V cityju (n), 20.55 Zabavnoglasbena oddaja, 21.40 Dnevnik. 22.00 Skupščinska kronika. 23.30 Kultura, 23.35 Barva noči

TV AVSTRIJA

9.00 Ponovitve, tv v šoli, 13.55 Mladinske oddaje, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Knight Rider, 19.30 Čas v sliki. 20.15 Primer za dv, 21.20 Naj spot, 22.30 Filmske novitve, 23.00 Zanimj od jeklenih mož (f), Drugi program. 16.40 Dedič ljubezni, 17.30 Poletje Noetova baraka. 18.00 Risanke, 18.30 Glasbene želje, 19.00 Štajerski utrip, 19.30 Čas v sliki. 20.15 Družina, 21.20 Znanost, 22.00 Čas v sliki. 22.30 Nagrada Ingeborga Bachmanna. 23.15 Umetni-

TV MADŽARSKA

9.10 Počitniška matineja, film za otroke. 10.20 Rojčica, film. 10.30 Capper, anim. film. 10.40 Zaupanje, film. 10.50 Upokojenci. 17.30 Teka, ročilo z XX. TV srečanja. 17.40 Veselje, film. 19.00 Vprašanja, film. 19.30 Tv dnevnik. 20.05 Derrick, kriminalna serija. 21.10 Panorama, svetovna politika. 22.15 Svet. 22.55 TV dnevnik. 23.10 Operetna revija.

16.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi. 16.30—18.00 Poletno popoldne (spet veliko glasbe in malo dolgočasja, vmes ob 17.00 najnovejša iz Pomurja v oddaji Aktualno), 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi

TV SLOVENIJA

9.00 Spored za otroke in mlade: Radovedni Taček. Lonček, kuhaj! Mladenec in vila: Ciciban, dober dan. 9.50 Čudežna leta, ameriška nanizanka. 10.15 Zgodbe iz šoljke. 10.45 Tednik. 11.45 Večerni gost: Silvija Luks. 15.25 Zarišče. 15.55 Poletna noč, ponovitev. 18.00 Tv dnevnik 1. 18.10 Iz tujih kuhinj. 18.40 Cvetlične zgodbe. 19.10 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 19.59 Utrip. 20.20 Zrebanje 3 x 3. 20.35 Eleni, ameriški film. 22.30 Tv dnevnik 3. 22.40 Miss Slovenije '90. 23.30 Poletna noč.

Program LJ 2:

16.40 SP v nogometu — četrtfinale. 18.55 Danes skupaj. 19.30 Tv dnevnik. 20.10 Hiti Mesama '89, zabavnoglasbena oddaja. 20.35 SP v nogometu — četrtfinale. 23.00 Satelitski programi.

TV ZAGREB

10.00 Mladinski spored, ponovitve, 19.30 Dnevnik. 20.15 Sent Ives (f), 21.55 Dnevnik. 22.15 Split 90, 0.05 Barva noči

ljubljska banka

Pomurska banka d.d. Murska Sobota

TV AVSTRIJA

9.00 Ponovitve, tv v šoli, 14.20 Mladinske oddaje, 18.00 Tv kukalo, 18.30 Risanke, 19.00 Igra na srečo, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Veselo poletje, 21.50 Ameriški volkodlak (f), 23.25 Mož, ki je ustrelil Liberty Valenceja (f), Drugi program. 16.00 Nagrada Ingeborga Bachmanna. 16.45 Šport, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Šov Didija, 20.45 SP v nogometu, Zabavni sobotni večer

TV MADŽARSKA

7.00 Sončnica. 9.05 Spored za otroke. 10.15 Polip, pon. 11.20 Panorama, pon. 12.20 Naš ektran, v nemščini. 13.50 Formula 1, igrana serija. 14.35 Glasbeni film. 15.00 Barkochba. 15.55 Hišni prijatelj. 16.10 Sosedje, pon. 16.50 SP v nogometu, prenos. 19.40 Tv dnevnik. 20.15 TV srečanje Veseprem. 20.50 Balatonski veter. 22.05 Madžarska stotletja. 22.30 Parabola. 23.20 Zabavni filmi (do 0.20).

9.00 Nedeljska kuhinja najprej glasba in humor, nato Srečanje na pomurskem valu. Ob 10.30 bo v studiu gost nedeljske kuhinje, z njim se boste lahko pogovarjali do 12.00 Madžarska oddaja. 13.00 Panonski odmevi. 13.30 Minute za kmetovalce. 14.00 Novice. 14.10 Vključitev naših mikrofonov v Krog, kjer bo na brodu tekmovalci za Zlato harmoniko Ljubecne. Pridite tjakaj, veliko bolj veselo bo kot po radiu! 14.20 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi

TV SLOVENIJA

9.45 Otroška matineja. 10.35 Pet prijateljev, angl. nanizanka. 11.05 Zgodbe iz mest: Stolac, zabavnoglasbena oddaja. 11.40 Alpski večer '90. 12.00 Kmetijska oddaja. 16.10 Formula 1, franc. nadaljevanka. 17.00 Tv dnevnik 1. 17.10 Bratje Sackett, ameriški film. 19.05 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.05 Pot na jug, 2. del. 21.05 Zdravo. 22.25 Tv dnevnik 3.

Program LJ 2:

10.00 Oddaja za JLA. 16.30 SP v nogometu — četrtfinale. 18.55 Jugotonov klub. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Te presenetljive živali, angl. serija. 20.40 SP v nogometu — četrtfinale. 23.00 Satelitski programi.

TV ZAGREB

9.35 Mladinski spored, 11.00 Kmetijska oddaja,

TV AVSTRIJA

12.00 Resna glasba, 13.00 Nevarni zaliv (n), 14.05 Se-stanek brez dnevnega reda, 16.20 Znanost, 17.15 Zakaj? (f), 18.45 Risanke, 19.30 Dnevnik, 20.00 Vrnitev Arsenia Lupina, 21.05 Zabavna glasba, 21.35 Dnevnik, 22.00 Barva noči

TV AVSTRIJA

8.30 Ponovitve, 14.00 Mladinski spored, 18.30 Knight Rider, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Počakaj, da se stemni (f), 22.15 Dunajske skice, 23.00 Nagrada Ingeborga Bachmanna

TV MADŽARSKA

8.00 Biblijsko sporočilo. 8.35 Spored za otroke. 11.15 Pogled domov. 14.55 Geološka zgodovina Madžarske. 15.25 G. prof. Hannibal, madžarski eh film. 16.55 Verske minute. 17.55 Delta. 18.25 Domoznanstvo. 19.00 Teden: aktualnosti, reportaže. 20.00 Dnevnik. 20.15 Pesem za vsakogar, Frigyes Karinty: Struggle for life. 20.30 SP v nogometu, prenos iz Neapla. 23.00 Video strani.

5.30 Prebujajte se z nami! (Veselo dopustujte in počitnikujte, ko pa se vrnete z Jadrana, lahko zaradi jutranje oddaje z murskega vala znova malo bolj zgodaj vstajate!). 8.00 Konec jutranje oddaje. 16.00 Poletno popoldne (mozaična oddaja z glasbo, informacijami in možnostjo vašega sodelovanja! Ob 18.00 To sem jaz — oddaja za vse otroke, ki jo pripravlja in vodi Miki Roš. Sodelujte tudi vi, saj imate med počitnicami dovolj časa. Naš naslov je Radio Murska Sobota, Titova 29, Murska Sobota, za oddajo To sem jaz — lahko pa nas tudi pokličete po telefonih 21 232 in 21 5791)

TV SLOVENIJA

10.00 Prenos iz skupščine Slovenije. 11.30 Slovenska ljudska glasbila in godci: Violinske citre. 14.35 Zdravo. 15.55 Poletna noč, ponovitev. 18.00 Tv dnevnik 1. 18.10 Mozaik: Utrip. Zrcalo tedna. 18.40 Radovedni Taček. 18.50 Cvetlične zgodbe. 19.10 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.05 T. Osmanli: Skopske podobe iz sanj, drama. 21.35 Ameriško plesno gledališče: Fever Swamp, balet. 21.50 Tv dnevnik 3. 22.10 Poletna noč.

Program LJ 2:

18.55 Zgodovinski parki hrvatskega Zagorja. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Zarišče. 20.30 Kavarna, ponovitev. 21.35 Po sledih napredka.

TV ZAGREB

10.00 Poletni spored, ponovitve, 17.00 Mladinske oddaje, 19.30 Dnevnik, 20.00 Oče Izet (drama), 21.10 Argumenti, 21.40 Dnevnik, 22.05 Barva noči

TV AVSTRIJA

8.30 Ponovitve, tv v šoli, 14.10 Mladinske oddaje, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Knight Rider, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Hotel Raj, 21.15 Hunter, 22.10 400 primerov (f), 23.50 Eddie (f), Drugi program. 13.55 Šport, 17.30 Lipova cesta (n), 18.00 Risanke, 18.30 Glasbene želje, 19.00 Štajerski utrip, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Šport, 21.15 Šiling, 22.00 Čas v sliki, 22.25 Dok. film.

TV MADŽARSKA

9.05 Madžarska stotletja, pon. 9.30 Pekinska opera. 9.55 Delta, pon. 10.25 Zasedanje madžarskega Parlamenta, prenos. 16.50 Panonska kronika. 17.00 Poročila v nemščini. 17.05 Naš ekran, narodnostna oddaja. 17.45 Poročilo iz Parlamenta. 18.05 Novi reflektor, magazin. 19.15 TV dnevnik. 19.50 SP v nogometu, prenos iz Neapla. 21.55 Zgrogene, nemški film za odrasle. 23.20 TV dnevnik.

5.30 Prebujajte se z nami! (Vemo, da nas poleti jutraj poslušajo manj ljudi, ker vas je veliko na počitnicah, pa vendar se trudimo za vas, ki se kot mi potite na delovnih mestih!). 8.00 Konec jutranje oddaje. 16.00 Poletno popoldne (Torkova popoldanska oddaja je odprta za vaše pubode, predloge, želje!)

TV SLOVENIJA

9.00 Zgodbe iz šoljke. 9.35 Rock kompas. 15.25 Zarišče. 15.55 Poletna noč, ponovitev. 18.00 Tv dnevnik 1. 18.10 Spored za otroke in mlade: Zlata ptica, Vesela zgodba o žalostni princeski. 19.10 Risanka. 19.30 Tv dnevnik 2. 19.55 SP v nogometu — polfinale. 22.05 Tv dnevnik 3. 22.25 Poletna noč.

Program LJ 2:

17.00 Satelitski programi. 19.00 Iz tujih kuhinj. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Pekel na Pacifiku, ameriški film. 21.40 Svet poroča. 22.40 Satelitski programi.

TV ZAGREB

10.00 Ponovitve, poletni spored, 17.00 Mladinske oddaje, 19.30 Dnevnik, 20.00 Sanjal vas bom v zadnjem snu (f), 21.10 Dialogi, 22.10 Dnevnik, 22.35 Barva noči

TV AVSTRIJA

9.00 Ponovitve, tv v šoli, 14.20 Mladinske oddaje, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Knight Rider, 19.30 Čas v sliki. 20.15 Kviz. 21.07 Dedič milijonov (f), 22.15 Ujetnik Zende (f), 23.55 Formula smrti (f), Drugi program. 14.30 Tv v šoli, 15.00 Šport, 17.30 Usmeritev, 18.00 Risanke, 18.30 Glasbene želje, 19.00 Štajerski utrip, 19.30 Čas v sliki, 20.15 SP v nogometu, 21.50 Zunanje politične reportaže, 22.35 Klub 2

ljubljska banka

Pomurska banka d.d. Murska Sobota

TV MADŽARSKA

8.55 Avtomanija, pon. 9.20 Studio '90, pon. 10.25 Zasedanje madžarskega Parlamenta, prenos. 16.50 Panonska kronika. 17.00 Poročila v nemščini. 17.05 Naš ekran, narodnostna oddaja. 17.45 Poročilo iz Parlamenta. 18.05 Novi reflektor, magazin. 19.15 TV dnevnik. 19.50 SP v nogometu, prenos iz Neapla. 21.55 Zgrogene, nemški film za odrasle. 23.20 TV dnevnik.

Prenos sporeda Radia Ljubljana.

TV SLOVENIJA

9.00 Radovedni slonček. 9.45 Skopske podobe iz sanj, drama. 15.55 Poletna noč, ponovitev. 18.00 Tv dnevnik 1. 18.10 Po sledih napredka. 18.40 Moja družina in ostale živali, angl. serija. 19.12 Risanke. 19.30 Tv dnevnik 2. 19.55 SP v nogometu — polfinale. 22.05 Tv dnevnik 3. 22.25 Poletna noč.

Program LJ 2:

17.00 Satelitski programi. 19.00 Iz tujih kuhinj. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Pekel na Pacifiku, ameriški film. 21.40 Svet poroča. 22.40 Satelitski programi.

TV ZAGREB

10.00 Poletni spored, 17.00 Mladinske oddaje, 19.30 Dnevnik, 20.00 Mestni princ (f), 22.45 Dnevnik, 23.10 Barva noči

TV AVSTRIJA

8.30 Ponovitve, tv v šoli, 14.25 Mladinski spored, 18.00 Risanke, 18.30 Knight Rider, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Drombuschevi, 21.55 Antoinette in Colette (f), 22.25 Ugrabljeni poljubi (f), 0.00 Formula smrti (f), Drugi program

Drugi program

13.25 Vzgojna oddaja. 13.55 Šport, 18.30 Glasbene želje, 19.00 Štajerski utrip, 19.30 Čas v sliki, 20.00 SP v nogometu, 21.55 Ugrabljeni avtomobil (f), 23.35 Pogovori

TV MADŽARSKA

9.10 Počitniška matineja, filmi za otroke. 10.30 Avantura na reki, 1. del nemške mladinske serije. 17.00 Video novice. 17.10 Poročila v slovaščini. 17.15 Klasične burleske. 17.30 Pesem doni. 17.55 Imperij DD, kanadska serija. 19.15 TV dnevnik. 19.50 SP v nogometu, prenos iz Torina. 21.55 Obisk, gostiteljica Laszlone Lajtha. 22.05 Lajtha: Missa in diebus tribulations. 22.50 TV dnevnik.

5.30 Prebujajte se z nami! (... in ugotovili boste, koliko je ura). Če pa boste želeli zvedeti še več, morate poslušati celo jutranjo oddajo!). 8.00 Konec jutranje oddaje. 16.00 Poletno popoldne (zanimivosti, reportaže, poročila o aktualnem dogajanju ob 17.00...)

TV SLOVENIJA

9.00 Grizli Adams, amer. nanizanka. 15.55 Poletna noč, ponovitev. 18.00 Tv dnevnik 1. 18.10 Te presenetljive živali, angl. serija. 18.40 Čudežna leta, amer. nanizanka. 19.10 Risanke. 19.30 Tv dnevnik 2. 20.05 Vnovič v Bridesheadu, angl. nadaljevanka. 21.00 Slovenski madrigalisti — slovenske narodne in domoljubne pesmi. 21.55 Tv dnevnik 3. 22.15 Poletna noč.

Program LJ 2:

16.00 Satelitski programi. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Boj za obstanek, angl. serija. 20.25 Hormoni — poslanci življenja, poljudnoznanstvena oddaja. 21.10 Večerni gost: Saša Miklavc. 21.50 Tv studio Ljubljana.

TV ZAGREB

10.00 Poletni spored, ponovitve, 17.00 Mladinske oddaje, 19.30 Dnevnik. 20.00 Špekter, 20.50 Zabavna oddaja, 21.50 Dnevnik, 22.15 Barva noči

TV AVSTRIJA

8.30 Ponovitve, tv v šoli, 14.25 Mladinske oddaje, 18.00 Risanke, 18.30 Knight Rider, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Kviz, 22.15 Videoteka, 23.20 Kdor seje nasilje (f), Drugi program

Drugi program

14.55 Šport, 18.30 Glasbene želje, 19.00 Štajerski utrip, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Notranje politične reportaže, 21.20 Špekter, 22.00 Čas v sliki, 22.25 Klub 2

TV MADŽARSKA

9.10 Dragi, kratki film. 9.35 Szia, mami! 10.05 Pravična spevoigra. 11.35 Televizija za invalide. 16.35 Panonska kronika. 16.45 Poročila v srbohrvaščini. 16.55 Pot do srba. 17.55 Vele-mesta sveta. Rim. 18.50 Otroški verouk. 19.15 Zrebanje lota. 19.30 Tv dnevnik. 20.05 Z odra Mikro-skop. 21.55 Madžarska stotletja. 22.15 Domače ogledalo. 23.35 TV dnevnik.

ZVEZDE VAM MEŽIKAJO

OVEN
Ona: Zaupaj tistemu, čigar zaupanje bi si rada pridobila. Sicer se ti obeta še kar prijeten teden, vendar pa se v situacijah, ko so potrebna čustva, obnašaš vse preveč preračunljivo. To te lahko še pokopje.
On: Kamalu boš srečal nekje, ki ga ne boš mogel hitro pozabiti. Toda po neprespani noči se ti bo nasmehnila nepričakovana sreča, ki ti bo do dobrega spremenila sedanji potek življenja. Potrudi se in ne bo ti žal.

BIK
Ona: Nai te ne motijo pesimistične napovedi tvojih prijateljev, temveč poskusi ravnati predvsem po svojem lastnem prepričanju. Tisto, kar že dolgo načrtuješ, se ti bo tudi tokrat izmaknilo, toda nikar ne obupaj.
On: Ko se boš odločal med poslovno uspešnostjo in ljubeznijo, se bo tvoja odločitev nagnila na stran poslovnosti. Je že tako, da imaš rad predvsem finančno stabilnost, za ostalo pa boš poskrbel kdaj kasneje.

DVOUČEK
Ona: V neki zadevi se nikar ne izmikaj, ampak poskušaj vztrajati do konca. Prijatelj ti bo očital nečimrnost, vendar pa bo z tem menjenju ostal popolnoma osamljen. Kasneje ti bo predlagal komitirve.
On: Ne zaletavaj se z glavo v zid, ampak poskušaj ravnati bolj razumno. Poslovna poteza je sicer obetavna, vendar pa bo potrebno vložiti še kar precej truda. Srečal boš dekle, ki te bo popolnoma očarala.

RAK
Ona: Neko popolnoma običajno srečanje se bo končalo z milo ljubzenske zaplete. Nikar se ne boj možnih posledic, ampak izkoristi priložnost in se zahvaj. Obeta se vama prijetno polovanje v neznano.
On: Prišel bo čas, ko se bo končno pokazala tvoja resnična sposobnost v poslovnem svetu. Toda nikar se preveč ne povzigi, ampak ostani takšen, kot si bil do sedaj. Spremembe bodo prišle kar same.

LEV
Ona: Ne stavi stare in preizkušene zveze na kocko samo zaradi trenutne radovednosti in privlačnega prijatelja. Pozneje ti bo še kako žal, vendar pa bo vrnitev popolnoma nemogoča. Pa tudi prijatelja lahko izgubiš.
On: Svojo poslovno pot moraš načrtovati karseda preudarno, pa tudi z dobršno mero razuma. Na tak način ti uspeh enostavno ne more pobegniti. V ljubezni se trudi ugotoviti predvsem tisto, kar imaš, saj se ti tla resno majoje.

DEVICA
Ona: Tvoja skrhana zveza se bo ponovno okrepila, po drugi strani pa se ti bo nenadoma odprla povsem nova alternativa. Sklenila boš zanimivo poznanstvo, ki ti bo v prihodnosti prineslo še obilico dobrih reči.
On: Tvoji sicer velikopotezni načrti se ti bodo začeli končno uresničevati, vendar pa se zavedaj, da je končni uspeh še zelo daleč. S prijatelji pa se nikar ne igray, saj se ti lahko to se precej otepa.

TEHTNICA
Ona: Prisiljena boš, da se postaviš na svoje noge, pa najsi to zadeva privatno ali poslovno zadevo. Lahko bi se reklo, da se boš še kar znala, seveda pa brez manjših spodrsiljev enostavno ne bo moglo iti.
On: Neka pohvala ti bo pomenila še veliko več, kot pa konkretni poslovni uspeh, ki se ti obeta. Četudi izgleda karseda zamozaven in samostojen, pa tudi ti potrebuješ oporo in varnost osebe, ki te ljubi.

SKORPIJON
Ona: Več kot očito je, da ti ne bo prav nič dolgčas, saj se ti obeta prava »razprodaja« svojnega prostega časa. Seveda pa ima lahko to tudi določene posledice, tako v ljubezni, kot tudi v povsem vsakdanjih stvareh.
On: Uspešno ti bo, da si boš ustvaril odlične možnosti za noven začetek na poslovnem področju, kjer si nekoč že pogorel. Naj te stari neuspehi nikar ne ovirajo, saj bo tokrat povsem drugače — predvsem boljše.

STRELEC
Ona: Pojavilo se bo izredno zanimanje za tvoje proste trenutke, zato se nikar ne izogibaj tistim, ki si jih želiš. Kdo ve, mogoče pa se bo iz vsega tega še kaj izcimilo. Pazi na zdravje, saj se ti bližajo določene komplikacije.
On: Pomagal boš prijateljici v težavah, saj si bil prav ti tisti, ki je v največji meri prispeval k njenemu zapletenemu položaju, tako posredno kot tudi povsem neposredno. Sicer pa je to le del tvojega norega načrta.

KOZOROG
Ona: Če se boš resnično močno potrudila, boš dosegla tudi tisto, kar se ti morda zdi povsem nemogoče. Prijeten nasmeš v prijatelju družbi ti bo pomenil veliko več, kot pa vse pohvale, ki jih boš deležna.
On: Le zakaj čakas, da se bodo ostali prilagodili tebi? Ali ni že čas, da se tudi ti enkrat ukloniš večinski volji? In naj ti nikar ne bo nerodno priznati napako, saj se ti lahko zatajevanje le te kaj slabo odnese.

VODNAR
Ona: Začela se boš ukvarjati z zadevo, od katere ogromno pričakuješ, vendar pa bo izkupička bore mala. Nikar se ne zapri vase, ampak se posveti raje drugim, veliko bolj realnim in dosegljivim ciljem.
On: Trma te bo pripeljala v situacijo, ko bo še najbolj vse skupaj pustiti in reševati, kar se še resiti da. Še najboljše bo, da se zamisliš nad svojim nezavirljivim položajem, saj si take napake ne bi smel privoščiti.

RIBI
Ona: Zadovaljstvo, ki ga boš občutila, ti bo nadoknadilo vsa odrekavanja, ki si jih vložila v dosego željenega cilja. Toda nikar se ne usvajaj, saj ni ničesar večnega, predvsem pa to velja za čustva tvojega partnerja.
On: Skrajni čas je že, da tudi ti poprimeš za delo, saj ti poljevanje v senči ne bo prineslo prav nobenega dobička. Konec tedna se ti obeta zanimiva avantura, ki se je nikakor ne izplača za muditi...

Sporočamo žalostno vest, da nas je sredi ustvarjalnega dela v komaj 41. letu starosti 15. 6. 1990 zapustil dolgoletni pomočnik in sodelavec

Janez Maučec-Jančar

inštalater

Vzornega pomočnika, sodelavca in dobrega prijatelja se bomo s spoštovanjem spominjali.

INŠTALATERSTVO LUTAR
S SODELAVCI

*Nekdo več ne odhaja,
nekdo več ne prihaja
s smehljajem v očeh...
Le srce in duša ve,
kako boli, boli, ko več te ni...*

ZAHVALA

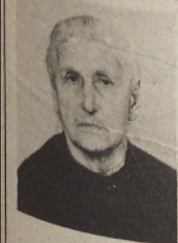
Ob izgubi našega dragega očeta, tasta, brata, dedka, pradedka, strica in svaka

Franca Meolica

iz Kroga

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, Cestnemu podjetju, OŠ in VVZ, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje in za maše ter nam v trenutkih žalosti izrekli sožalje. Hvala tudi g. duhovniku za opravljen obred ter pevcem za lepo petje. Prisrčna hvala govorniku iz KS Krog za poslovilne besede. Hvala tudi zdravstvenemu osebju internega oddelka v Murski Soboti za vso skrb.

Žalujejo: vsi njegovi

*Lahka je smrt,
če je življenje plodno,
spomini in dela
ostanejo večni.*

ZAHVALA

V 96. letu starosti nas je zapustila naša dobra mama, babica in prababica

Frančiška Dervarič

iz Radovec 10

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, znancem, patronažni sestri in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence in nam izrekli sožalje.

Zahvaljujemo se g. duhovniku za pogrebni obred, pevskemu zboru, govornici krajevne skupnosti in zastavonošam.

Vsi njeni

*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi hudega
trpljenja,
bolezen je bila močnejša od
življenja.*

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je po daljši bolezni za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek in pradedek

Ferdo Smodiš

iz Črenšovec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje ter za sv. maše, nam pa izrekli sožalje.

Posebna hvala g. kaplanu za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Iskrena hvala delavcem IMP Pačonija iz M. Soboti in Kina Črenšovci za podarjene vence.

Žalujejo: žena Verona in otroci z družinami

*Nenadna smrt te je iztrgala
iz mladega življenja*

ZAHVALA

V 38. letu starosti nas je nepričakovano zapustil sin in brat

Ludvik Matai ml.

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom ter vsem, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala župniku Jožetu Bernatu in pevcem za odpete žalostinke ter darovalcem venca in cvetja — še enkrat hvala.

Dolga vas, 3. 6. 1990

Žalujejo: oče in sestra Ibojka ter vsi, ki se te spominjamo

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA
NAS JE NENADOMA ZAPUSTIL NAŠ
SODELAVEC

Martin Glavač

VESTNEGA IN PRIZADEVNEGA DELAVCA BOMO OHRANILI V LEPEM IN TRAJNEM SPOMINU

KOLEKTIV VELETRGOVINE
POTROŠNIK

*Ko solza po licu polzi,
nihče ne ve, kako boli.
Morja solz bi potočili,
ko bi draga sestra,
lahko te prebudili.*

V SPOMIN

30. junija minevata dve žalostni leti, odkar nas je zapustila draga sestra

Terezija Dovidija

iz Sebebovec

Ob spominu na naša skupna leta nas stisne pri srcu in si zaželimo, da bi bili še zmeraj skupaj.

Hvala vsem, ki ste jo ohranili v lepem spominu.

Žalujejo: sestra Gizela z možem Slavkom in sestra Kristina z družino iz Kranja

*Že leto dni te zemlja krije,
v gomili tihi mirno spiš,
srce ljubeče več ne bije
in ti se več ne prebudiš.*

V SPOMIN

24. junija je minilo eno leto žalosti, odkar nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, dedek in brat

Štefan Kelenc

iz Gornje Bistrice

Hvala vsem, ki se ga še spominjate.

Vsi tvoji najdražji: žena in sinovi

*Ne jokajte oh mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni nas je v 69. letu starosti za vedno zapustila draga žena, mama, sestra in stara mama

Gizela Nemčič

roj. Mikola
iz Bokračev

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, znancem, prijateljem in sorodnikom ter vsem, ki ste darovali vence, sopke in cvetje ter jo pospremili na njeni zadnji poti.

Bokrač, 12. 6. 1990

Žalujejo: mož Jožef in vsi, ki smo jo imeli radi

*Tam, kjer si ti, ni sonca ne luči,
le tvoj nasmeh v srcih še živi —
in nihče ne ve, kako zelo, zelo boli,
ko zavemo se, da več te ni.*

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 20. letu starosti za vedno zapustila draga žena, mamica, hčerka, sestra in snaha

Tanja Balažic

roj. Žižek
iz Izakovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, posebno pa družini Mertuk-Celec, ki so nam pomagali, z nami sočustvovali, izrekli sožalje, darovali vence in šopke ter za svete maše in jo pospremili v tako velikem številu na njeni mnogo prerani zadnji poti.

Posebna zahvala Hematološkemu oddelku kliničnega centra v Ljubljani in dr. Caru za požrtvovalno pomoč ob njeni težki bolezni.

Hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter vsem govornikom za ganljive besede, kolektivu Beltinke iz Beltincev za darovane vence in vso pomoč v teh težkih trenutkih ter njenim sošolcem.

Vsem še enkrat — iskrena hvala.

Žalujejo: mož Martin s hčerkico Tamaro, mama, sestra Milena, brat Renato, babica ter drugi domači

*Veliko, mama, si za nas trpela,
oči ti večkrat solza je skalila.
Mnogokrat še pozno v noč ob delu si bedela,
iz srca nam zaklade si delila.
Ljubezen, srečo — vse si nam razdala,
A kaj naj damo ti v zameno, mama?
Za vse, kar si nam dala — hvala tisočkrat.*

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je 13. junija 1990 za vedno zapustila ljubeča mama, babica, prababica in sestra

Ana Sever

iz Pečarovec

Z bolečino v srcih se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem in vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih priskočili na pomoč ali kakorkoli pomagali, drago pokojnico v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence in cvetje ter sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje.

Posebna zahvala medicinskemu in strežnemu osebju internega oddelka PIN v Rakičanu za pomoč v zadnjih dneh življenja.

Hvala g. duhovniku za lep pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, godbi na pihala, govornici Heleni pa za besede ob odprtem grobu.

Iskrena hvala firmi Rieker iz Tübingena, kolektivu Agromerkurja, kolektivu osnovne šole Puconci in podružici Mačkovci ter učencem 4. razreda OŠ Mačkovci.

Vsem še enkrat — iskrena hvala.

Globoko žalujejo — vsi njeni

ZAHVALA

Gospodar življenja je v 88. letu starosti odpoklical svojega služabnika

Jožefa Camplina

posestnika iz Filovec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, botrini, prijateljem in znancem ter vsem pogrebem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, izrekli sožalje, darovali cvetje in za sv. maše.

Posebna hvala g. župniku Stanku Zveru za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter predstavniku KS za poslovilne besede.

Hvala tudi dr. Lopertu iz ZD M. Soboti ter zdravniškemu osebju internega oddelka, dr. Štivanu, dr. Pucovi in dr. Trčku.

Vsem iskrena hvala.

sin Jožef

V SPOMIN

Obenem mineva 10 žalostnih let, odkar naju je zapustila naša dobra žena in mama

Magdalena Camplin

iz Filovec

Hvala vsem, ki se ustavljate ob njenem grobu, prinašate cvetje in prižigate sveče.

Iskrena hvala.

sin Jožef

AUDI 100 V UČNE NAMENE

Ob 20-letnici sodelovanja med pomurskimi sindikati in firmo Audi iz Ingolstadta, kjer še vedno dela 166 Pomurcev, je bila v torek v srednješolskem centru v Murski Soboti prijetna slovesnost, na kateri so predstavniki nemške firme podarili kot učni pripomoček osebni avtomobil Audi 100 in pogonski agregat. Pozdravna nagovora sta imela predsednika sindikalnih organizacij Janez Kovač in Adi Hochrein, vse navzoče pa je pozdravil tudi predsednik ZSSS Miha Ravnik. V imenu šole je darilo sprejel ravnatelj Osvald Tučič, ob tej priložnosti pa so podelili tudi 12 srebrnih znakov zaslužnim delavcem iz soboške občine. Z izbranim programom so nastopili srednješolci. M. Jerše, foto: N. Juhnov.

KROŽANI BODO GLASOVALI ZA NAPREDEK

V 5 letih blizu 2,7 milijona dinarjev — Od asfaltiranja ceste proti Bakovcem do dotacije društvom — Kmetije kar 10 odstotkov od KD

Prebivalci Kroga in Satahovca se bodo v nedeljo na referendumu odločili za petletni krajevni samoprispevek, s katerim naj bi zbrali 2 milijona 691 tisoč 792 dinarjev. Glasovalni mesti bosta v vaškem domu v Krogu in gasilskem domu v Satahovcu. Tako zbrana sredstva bodo prabili za različne namene. Asfaltirali bi radi cesto Krog—Bakovci, gradili večnamensko dvorano v Krogu, dogradili vaško-gasilski dom v Satahovcu, razširili vodovodno omrežje v obeh naseljih, kjer naj bi uredili tudi komunalne probleme. V prvi vrsti gre za mostova čez Dobel in Merico v naselju Satahovci, asfaltno prevleko v naselju Krog—Dobelska, Ravenska, Murnova in Rožna ulica, poleg tega pa bi uredili vso manjkajočo ulično razsvetljavo v Krogu in asfaltirali ceste v novem delu Satahovca. Nekaj sredstev pa bodo namenili tudi kot dotacijo društvom.

Krajani v Krogu in Satahovcu naj bi s krajevnih samoprispevkom, ki bo veljal do 15. julija 1995, zbrali potrebna sredstva. Odločili so se, da bodo zaposleni plačevali 2 odstotka od neto osebnih dohodkov, kmetje 10 odstotkov od katastrskega dohodka, 3 odstotke od neto osebnih dohodkov in davčne osnove od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih in negospodarskih dejavnosti, 2 odstotka od povprečnih osebnih dohodkov v republiki pa bodo plačevali zaposleni v tujini.

M. Jerše

V zdravstvu bo postalo vroče

Nova ministrica za zdravstvo in socialno varstvo, dr. Katja Boh, bo morala pogoltniti velik zalogaj, saj bo svojo dejavnost morala voditi ob zmanjšanih prispevnih stopnjah, čeprav je še nedolgo od tega zagotavljala, da če bo, in ko bo možnost, se takoj poveča delež družbenega dohodka, na primer za zdravstvo. To je bilo na zadnji skupščini zdravnikov zdravniškega društva Slovenije, ki so že takrat odlično opominjali ter zahtevali, da ne bodo dovolili igranja z zdravstvom in na njegov račun.

Kaže, da so se velike besede in obljube razpočile kot milni mehurček, ki zadene ob oviro. Toda spomin je svež, odločnost še tli. Lahko pričakujemo, da se bodo zdravniki prav kmalu uglasili, saj dvomimo, da bodo tako hitro pozabili na obljube, ki so jim bile trošene, da bi zatrli svojo odločnost, da se pod novo obljubo ne bodo dali (tudi zdravstvo ne).

ZLATA HARMONIKA
ZLATA HARMONIKA LJUBEČNE
PRI BRODU V KROGU

Prireditelja:
RADIO Murska Sobota
BRODARSKO DRUŠTVO Krog

- ansambel MAGNET
- humorist GEZA
- ribe po kroško z domačo kapljico
- atraktivne vožnje po Muri
- veseli harmonikarji

NEPOSREDNI RADIJSKI PRENOS
V nedeljo, 1. julija 1990,
ob 13. uri

Igral bo tudi narodno zabavni
ansambel TONETA ČUČKA iz Maribora

POMURJE 19

Poletje je tu. To nam dokazujejo tudi številni dogodki, ki so nameni. Mladinske delovne akcije Goričko sicer ne bo več, na pa ostali različni strokovni tabori. Med njimi je zdaj že tradicionalni študentski socialno-geografski raziskovalni tabor.

Letos se bodo že devetnajstič zbrali mladi raziskovalci iz Slovenije in s tujine. Tako kot prejšnja leta bo tabor, ki se bo začel 30. junija (in bo trajal do 1. julija), organizacijsko in strokovno pod okriljem ZOTKS — Gibanja študentov (1. letnik), organizacijsko in strokovno pod okriljem ZOTKS — Gibanja študentov (2. letnik) ter Inštituta za geografijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Mladinske raziskovalce bo tokrat stanovalo v lendavski dvojezični osemnistični me raziskave bodo potekale v Lendavi. Tako kot že nekaj let bodo s torjev spoznavali metode in tehnike geografskega dela, ki niso vključeni v šolske izobraževalne programe. Poglavitna vsebinska področja pa bodo: študentska problematika, uveljavljanje dvojezičnosti, prebivalstveni razvoj naselja, atnoekonomska sestava gospodinjstva in vpliv obmejne lege na naselje.

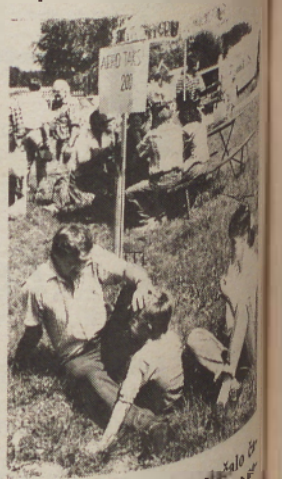
10 sekund — od poldneva do polnoči

In sonce je obsijalo zemljo... Pomurci pa so po mnogih deževnih dneh »zlezli« iz svojih hišk. Mladi in nekoliko starejši so se napotili na letališče Pomurskega letalskega centra v Rakičanu. Koliko se jih je pravzaprav zbralo na finalni oddaji kviza 10 sekund? Prav gotovo več kot 3000 tisoč. K dobremu razpoloženju so poleg sončnega vremena pripomogli tudi nastopajoči glasbeniki, pa tudi padalci, zmajarji, piloti in seveda dobro založeni »šankice«.

Foto: N. Juhnov.

Na letališču je bilo najbolj napet nekaj ur, ko je prišla na oder šesterica finalistov kviza 10 sekund.

Da je ostalo vse v znaku številke 6, je skrbel Slavko Horvat (levo), ki je odgovoril na vsa vprašanja in s 6 zmagovalci točkami zmagal. Za nagrado (priznana turistična agencija Lotos tours) se je žil 10-dnevne počitnice v Španiji.

Pravijo, da se je splošno razpoloženje kati več kot vro. Na letališču so sedli kar po tlen, da so takrat čakali svojih pet minut in potem ramski ogled Pomurja iz taksija.

Nastopajočih je bilo veliko. In medtem ko je nekoliko starejše najbolj ogrel Vlado Kalember, so bili mladi najbolj navdušeni nad čarovnikom Binčcem (na sliki) in Mikijem Rošem, ki je prišel s svojim Cufkom.

M. Jerše

Klavirski recital
Erne Lukač

V nedeljo, 17. junija, je imela Erna Lukač, diplomantka Akademije za glasbo v Ljubljani, samostojni klavirski recital v hotelu Radin.

Erna Lukač je študirala klavir pri svetovno znani pianistki prof. Dubravki Tomšič-Srebotnjakovi. Spored je obsegal skladbe Bacha, Beethovna, Liszta, Skrijabina, Ravela in Ravnika. Mlada pianistka je pokazala zelo dobro tehnično znanje in veliko mero interpretacijske dovršenosti.

Erna Lukač se bo 30. junija predstavila tudi domačemu občinstvu v galeriji Kulturnega centra Murska Sobota. Feliks Kl.

BAKOVČANI V NEDELJO NA REFERENDUM

S krajevnim samoprispevkom za višji standard — V prvi vrsti ureditev komunalnih problemov — Naložbe za pet let

V nedeljo, 1. julija, bo znova zelo živahno v krajevni skupnosti Bakovci. Na glasovalnih mestih v veliki dvorani vaškega doma v Bakovcih bo namreč potekal referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka v naslednjih petih letih. Stari se namreč izteka, potreba občanov po višjem standardu pa ne manjka. Če bo nedeljski referendum uspel, potem bi občani Bakovca glasovali za ureditev oskrbe z vodo, ulično razsvetljavo, sofinanciranje gradnje PTT omrežja, telovadnice pri osnovni šoli, posodobitev in vzdrževanje objektov v krajevni skupnosti ter za priprave na gradnjo kanalizacije.

Po zdajšnjih cenah bi s krajevnim samoprispevkom zbrali 4 milijone 200 tisoč dinarjev, vrstni red naložb pa se bo določal z vsakoletnim načrtom bakovske krajevnne skupnosti. In koliko bodo plačevali občani? Zaposlenim bodo odtegnili 2 odstotka od neto osebnih dohodkov, obrtnikom in podjetnikom 3 odstotke od pokojninske osnove, 2 odstotka bo šlo od pokojnin, kmetje bodo plačevali 3,5 odstotka od katastrskega dohodka, za katerega se plačuje davek, občani na začasnem delu v tujini pa 2,5 odstotka od povprečnih osebnih dohodkov v občini v preteklem letu. Po razpoložljivosti ljudi bi dejali, da bo tudi tokratni referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka v Bakovcih uspel.

M. Jerše

PODPISALI LISTINO O SODELOVANJU

V Gornjih Petrovcih je bila preteklo nedeljo gasilska slovesnost, ki jo je pripravilo domače gasilsko društvo ob podpisu listine o prijateljskem sodelovanju z gasilskim društvom Štepanjsko naselje iz Ljubljane. Listino, ki je prva te vrste v soboški občini, sta podpisala predsednika obeh društev Zoltan Kovač (Štepanjsko naselje) in Aleksander Bagar (Gornji Petrovci), v njej pa poudarila željo po trajnem sodelovanju na področju gasilstva in krepitvi prijateljskih vezi med člani. Listino so podpisali na pobudo predsednika mladega ljubljanskega gasilskega društva, sicer pa rojaka Zoltana Kovača. Pobudo je sprejel gasilsko društvo Gornji Petrovci, podprli pa tudi obe občinski gasilski zvezi — Moste-Polje v Ljubljani, ki jo kot predsednik vodi (prav tako rojak) Avgust Trplan, in Murska Sobota. Udeležencem slovesnosti je predstavil kraj in gasilsko društvo Gornji Petrovci častni predsednik Ernest Kovačec, priložnostni kulturni program pa so pripravili mladi iz Gornjih Petrovec.

F. M.

Predsednika gasilskih društev Štepanjsko naselje iz Ljubljane Zoltan Kovač in Gornji Petrovci Aleksander Bagar podpisujeta listino o prijateljskem sodelovanju.

Foto: F. Maučec

Ljubljanska banka

Ljubljanska banka
Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

Sporočamo, da bo ekspoziatura
v Gornjih Petrovcih

začela poslovati
2. julija

odprta bo vsak dan od 7. do 13.,
ob sobotah pa od 7. do 11. ure.